

DE ECONOMISCHE STATUS VAN DE BEVOLKING VAN CURAÇAO

PUBLICATIEREEKS CENSUS 2011

De Economische status van de bevolking van Curaçao

Publicatiereeks Census 2011

Centraal Bureau voor de Statistiek

Curaçao, Juni 2015

De Economische Status van de Bevolking van Curaçao.
Publicatiereeks Census 2011 .

Verkrijgbaar bij:
Centraal Bureau voor de Statistiek
Fort Amsterdam z/n
Tel: (599-9) 4611031
Fax: (599-9) 4611696
E-mail: info@cbs.cw
Website: <http://www.cbs.cw>

ISBN 978-99904-1-985-6

©2015 Centraal Bureau voor de Statistiek
Willemstad, Curaçao
Kopiëren van de inhoud uit deze publicatie is toegestaan, mits
voorzien van volledige bronvermelding.

Voorwoord

Het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft als centrale taak de gemeenschap statistisch te informeren betreffende de situatie en ontwikkeling met betrekking tot uiteenlopende maatschappelijke onderwerpen en beleidsterreinen.

Tijdens de Census in 2011 werd de bevolking in Curaçao vragen voorgelegd met betrekking tot hun economische status op de arbeidsmarkt. In deze publicatie wordt een analyse gegeven de bevindingen met betrekking tot de werkende bevolking, de werkzoekende bevolking en de economisch niet-actieve bevolking.

In de analyse wordt middels historische vergelijkingen van eerdere Censusresultaten een weergave gegeven van de ontwikkelingen aan de aanbodzijde van de arbeidsmarkt. Vervolgens worden de subpopulaties van werkenden, werkzoekenden en economisch niet-actieven uitgebreid beschreven aan de hand van de variabelen leeftijd, opleidingsniveau, geboorteplaats en andere relevante variabelen. Tot slot bevat deze publicatie ook twee speciale analyses met betrekking tot respectievelijk jongeren op de arbeidsmarkt en een vergelijking van de resultaten van de Census en Arbeidskrachtenonderzoeken van het CBS.

Met deze publicatie wil het Centraal Bureau voor de Statistiek een bijdrage leveren aan het principe van "evidence based policy making". Het CBS spreekt dan ook de hoop uit dat de resultaten in deze publicatie daadwerkelijk gebruikt zullen worden door de stakeholders in de publieke en private sector.

Deze publicatie is geschreven door Drs. Francis Vierbergen in nauwe samenwerking met de CBS-onderzoekers Drs. Mike Jacobs en Drs. Leander Kuijvenhoven. Een woord van dank gaat uit naar een ieder die op directe of indirecte wijze heeft bijgedragen aan de totstandkoming van deze publicatie.

De Directeur
Drs. S.de Boer

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inhoudsopgave	4
Lijst van Tabellen.....	6
Lijst van Figuren en Mappen.....	9
Samenvatting	10
Summary	16
Inleiding	21
Algemeen	21
Doelstelling	21
Opzet van de publicatie.....	21
Methodologie	23
Overzicht.....	23
Definities.....	23
Classificaties	24
Hoofdstuk 1. Algemene resultaten en historische vergelijkingen	27
Algemene resultaten.....	27
Vergelijkingen met voorgaande tellingen	30
Internationale vergelijkingen	38
Hoofdstuk 2. De werkende bevolking	41
Werkenden naar opleidingsniveau	41
Werkenden naar economische positie	42
Werkenden naar bedrijfstak.....	43
Werkenden naar beroep.....	45
Werkenden naar Geozone	46
Geboorteplaats van de werkenden.....	47
Inkomen uit werk.....	49
Inkomen uit belangrijkste bron van inkomen van werkenden naar opleidingsniveau.....	50
Inkomen van werkenden naar bedrijfstak.....	51
Tweede inkomen van werkenden	52
Lengte van de werkweek	53
Gewerkt in de voorgaande 12 maanden	54
Meer of minder werken	55
Soort vervoer naar het werk	56
Hoofdstuk 3. De werkzoekende bevolking	57
Leeftijd van de werkzoekenden.....	57
Opleidingsniveau van werkzoekenden	57

Periode gewerkt in de voorgaande 12 maanden	58
Duur van de werkloosheid.....	59
Op welke wijze naar werk gezocht.....	60
Geboorteplaats van werkzoekenden	61
Gemiddeld inkomen van werkzoekenden naar opleidingsniveau	62
Belangrijkste bron van inkomen van werkzoekenden.....	63
Regionale spreiding van het werkloosheidspercentage.....	64
Hoofdstuk 4. De economisch niet-actieve bevolking.....	65
Leeftijd van de economisch niet-actieven	65
Opleidingsniveau van de economisch niet-actieven.....	66
Economisch niet-actieven en periode gewerkt in de voorgaande 12 maanden	67
Geboorteplaats van de economisch niet-actieven.....	68
Redenen om niet naar werk te zoeken.....	69
Gemiddeld bruto maandinkomen van economisch niet-actieven.....	70
Belangrijkste en tweede bron van inkomen van economisch niet-actieven	71
Regionale spreiding van de economisch niet-actieve bevolking.....	73
Hoofdstuk 5. Speciale analyses	75
Jongeren en de arbeidsmarkt.....	75
Inleiding	75
De arbeidsmarktpositie van jongeren	75
Nieuwe definities en kengetallen	81
Internationale vergelijking	82
Conclusies en aanbevelingen.....	84
Census en Arbeidskrachtenonderzoek	85
Inleiding	85
Tijdreeksen AKO	86
Seizoeninvloeden.....	87
Vergelijking van enkele arbeidsmarktvariabelen	89
Conclusie.....	90
Bijlage: Tabellenset.....	91

Lijst van Tabellen

Tabel 1. Kengetallen Arbeidsmarkt Curaçao naar geslacht, Census 2011 Bevolking 15 jaar en ouder.	27
Tabel 2. Kengetallen Arbeidsmarkt Curaçao naar geslacht, Census 2001 en 2011. Bevolking 15 jaar en ouder.	31
Tabel 3. Internationale kernindicatoren arbeidsmarkt, selectie van landen, 2011.....	39
Tabel 4. Werkende bevolking 15 jaar en ouder naar geslacht en opleidingsniveau, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011	41
Tabel 5. Werkenden naar geslacht en economische positie, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011	42
Tabel 6. Werkende bevolking naar geslacht en bedrijfstakken, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011	44
Tabel 7. Werkenden naar geslacht en beroepsgroep, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011	45
Tabel 8. Werkenden naar geslacht en geboorteland, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011	48
Tabel 9. Werkende bevolking 15 jaar en ouder naar geboorteplaats en beroepsgroep, relatieve aandelen, Curaçao, Census 2011	49
Tabel 10. Werkende bevolking 15 jaar en ouder naar gemiddeld bruto maandinkomen uit belangrijkste bron en beroepsgroep, Curaçao, Census 2011. Belangrijkste bron=werk.	49
Tabel 11. Werkende bevolking 15 jaar en ouder naar opleidingsniveau en bruto maandinkomen uit belangrijkste bron, Curaçao, Census 2011. Belangrijkste bron van inkomen = werk.....	50
Tabel 12. Werkende bevolking 15 jaar en ouder naar bedrijfstak en bruto maandinkomen uit belangrijkste bron, Curaçao, Census 2011. Belangrijkste bron van inkomen = werk.....	52
Tabel 13. Werkende bevolking 15 jaar en ouder naar belangrijkste bron van inkomen en wel of geen tweede inkomen, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011	53
Tabel 14. Werkenden naar geslacht en lengte van de werkweek, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011	53
Tabel 15. Werkenden naar geslacht en periode gewerkt in voorgaande 12 maanden, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011.....	54
Tabel 16. werkenden naar geslacht en meer of minder uren per week werken, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011	55
Tabel 17. Werkenden naar geslacht en soort vervoer naar het werk, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011	56
Tabel 18. Werkzoekenden 15 jaar en ouder naar leeftijd, Curaçao, Census 2011	57
Tabel 19. Werkzoekenden 15 jaar en ouder naar geslacht en hoogst gevolgde opleiding, Curaçao, Census 2011	58
Tabel 20. Werkzoekenden naar geslacht en periode gewerkt in de voorgaande 12 maanden, Curaçao, Census 2011	58
Tabel 21. Werkzoekende bevolking 15 jaar en ouder naar geslacht en duur van de werkloosheid, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011	59

Tabel 22. Werkzoekenden naar geslacht en op welke manier naar werk gezocht in voorgaande maand, Curaçao, Census 2011	60
Tabel 23. Werkzoekenden naar geslacht en geboorteplaats, Curaçao, Census 2011	61
Tabel 24. Werkzoekenden 15 jaar en ouder naar hoogst gevolgde dagopleiding en gemiddeld bruto inkomen, Curaçao, Census 2011.....	63
Tabel 25. Werkzoekenden 15 jaar en ouder naar geslacht en belangrijkste bron van inkomen, Curaçao, Census 2011	63
Tabel 26. Economisch niet-actieven 15 jaar en ouder naar leeftijd, Curaçao, Census 2011	65
Tabel 27. Economisch niet-actieve bevolking 15 jaar en ouder naar geslacht en hoogst gevolgde dagopleiding, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011	66
Tabel 28. Economisch niet-actieven naar geslacht en periode gewerkt in de voorgaande 12 maanden, Curaçao, Census 2011	68
Tabel 29. Economisch niet-actieve bevolking 15 jaar en ouder naar geslacht en geboorteplaats, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011	68
Tabel 30. Economisch niet-actieve bevolking 15 jaar en ouder naar geslacht en redenen om niet naar werk te zoeken, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011	70
Tabel 31. Economisch niet-actieve bevolking 15 jaar en ouder naar geslacht, opleidingsniveau en totaal gemiddeld bruto maandinkomen, Curaçao, Census 2011	71
Tabel 32. Economisch niet-actieve bevolking 15 jaar en ouder naar geslacht en belangrijkste bron van inkomen, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011	71
Tabel 33. Bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en economische status, Curaçao, Census 2011.....	75
Tabel 34. Internationale jeugdwerkloosheidspercentages, 2011	77
Tabel 35. Werkende bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en economische positie, Curaçao, Census 2011	78
Tabel 36. Werkende bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en beroepsgroep, Curaçao, Census 2011 ...	78
Tabel 37. Werkende bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en bruto maandinkomen uit belangrijkste bron, Curaçao, Census 2011	79
Tabel 38. Werkzoekende bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en hoogst gevolgde opleiding, Curaçao, Census 2011	79
Tabel 39. Werkzoekende bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en duur van de werkloosheid, Curaçao, Census 2011	80
Tabel 40. Economisch niet-actieve en niet schoolgaande bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en hoogst gevolgde opleiding, Curaçao, Census 2011	80
Tabel 41. Economisch niet-actieve schoolgaande bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en huidige dagopleiding, Curaçao, Census 2011.	80
Tabel 42. Bevolking 15-24 jaar naar geslacht, NEET en kwetsbare posities , Curaçao, Census 2011	81
Tabel 43. Bevolking 15 jaar en ouder naar leeftijd en economische status, Curaçao, Census 2011	91
Tabel 44. Bevolking 15 jaar en ouder naar leeftijd, geslacht, participatiegraad, werkloosheidspercentage en arbeidsparticipatie, Curaçao, Census 2011.....	91
Tabel 45. Bevolking 15 jaar en ouder naar economische status, geslacht en bruto maandinkomen, Curaçao, Census 2011.....	92

Tabel 46. Werkende bevolking 15 jaar en ouder naar leeftijd, geslacht en opleidingsniveau, Curaçao, Census 2011	92
Tabel 47. Werkende bevolking naar leeftijd, geslacht en bedrijfstakken, Curaçao, Census 2011	94
Tabel 48. Werkenden naar leeftijd, geslacht en economische positie, Curaçao, Census 2011	95
Tabel 49. Werkenden naar leeftijd, geslacht en geboorteland, Curaçao, Census 2011	95
Tabel 50. Werkenden naar leeftijd, geslacht en periode gewerkt in voorgaande 12 maanden, Curaçao, Census 2011	96
Tabel 51. Werkenden naar leeftijd, geslacht en beroepsgroep, Curaçao, Census 2011	96
Tabel 52. Werkende bevolking naar geslacht, beroepsgroep en bruto maandinkomen, Curaçao, Census 2011	97
Tabel 53. Werkenden naar leeftijd, geslacht en lengte van de werkweek, Curaçao, Census 2011	99
Tabel 54. Werkenden naar leeftijd, geslacht en soort vervoer naar het werk, Curaçao, Census 2011 ..	99
Tabel 55. Werkenden naar leeftijd, geslacht en meer of minder uren per week werken, Curaçao, Census 2011	100
Tabel 56. Bevolking 15 jaar en ouder naar economische status en geozone, arbeidsmarktratio's, Curaçao, Census 2011	100
Tabel 57. Werkzoekenden naar leeftijd, geslacht en periode gewerkt in de voorgaande 12 maanden, Curaçao, Census 2011	102
Tabel 58. naar leeftijd, geslacht en op welke manier naar werk gezocht in voorgaande maand, Curaçao, Census 2011	102
Tabel 59. Werkzoekenden naar leeftijd, geslacht en geboorteplaats, Curaçao, Census 2011	103
Tabel 60. Economisch niet-actieven naar leeftijd, geslacht en periode gewerkt in de voorgaande 12 maanden, Curaçao, Census 2011	103

Lijst van Figuren en Mappen

Figuur 1: Bevolking 15 jaar en ouder naar economische status en leeftijd, relatieve aandelen, Curaçao, Census 2011	28
Figuur 2: Participatiegraad naar leeftijd en geslacht, Curaçao, Census 2011	29
Figuur 3: Werkloosheidspercentages naar leeftijd en geslacht, Curaçao, Census 2011.....	30
Figuur 4: Participatiegraad naar leeftijd, Curaçao, Census 2001 en 2011.....	32
Figuur 5: Participatiegraad naar leeftijd, man, Curaçao, Census 2001 en 2011.....	33
Figuur 6: Participatiegraad naar leeftijd, vrouw, Curaçao, Census 2001 en 2011	33
Figuur 7: Werkloosheidspercentages naar leeftijd, Curaçao, Census 2001 en 2011.....	34
Figuur 8: Werkloosheidspercentages naar leeftijd, man, Curaçao, Census 2001 en 2011	35
Figuur 9: Werkloosheidspercentages naar leeftijd, vrouw, Curaçao, Census 2001 en 2011.....	35
Figuur 10: Werkenden en werkzoekenden, Curaçao, Census 1960-2011	36
Figuur 11: Werkenden naar geslacht, Curaçao, Census 1960-2011.....	37
Figuur 12: Werkzoekenden naar geslacht, Curaçao, Census 1960-2011	37
Figuur 13: Werkloosheidspercentages naar geboorteplaats, Curaçao, Census 2011.....	62
Figuur 14: Economisch niet-actieven naar leeftijd en al dan niet schoolgaand, Curaçao, Census 2011	166
Figuur 15: Schoolgaande economisch niet-actieve bevolking 15-24 jaar naar geslacht en huidige dagopleiding, Curaçao, Census 2011	67
Figuur 16: Gemiddeld bruto maandinkomen economisch niet-actieve bevolking, totaal en uit belangrijkste bron, naar belangrijkste bron, Curaçao, Census 2011	72
Figuur 17: Jeugdwerkloosheid in de regio, 2011, werkloosheidspercentages 15-24 jaar.	76
Figuur 18: NEET ratio's, internationale vergelijking, bevolking 15-24 jaar	83
Figuur 19: Vergelijking werkenden AKO en Census, Curaçao	86
Figuur 20: Toerismeindicators Curaçao, 2011	88
Figuur 21: Werkenden naar bedrijfstakken Curaçao, vergelijking AKO en Census 2011.....	89
Figuur 22: Werkenden naar economische positie, Curaçao, vergelijking AKO en Census 2011	90
Map 1: Aandeel werkenden in de bevolking van 15 jaar en ouder naar zone, Curaçao.....	1
Map 2: Werkloosheidspercentages naar zone, Curaçao, Census 2011.....	64
Map 3: Aandelen niet-actieve bevolking 15 jaar en ouder in de totale bevolking per zone, Curaçao, Census 2011	74

Samenvatting

Op basis van de uitkomsten van de Census van 2011 publiceert het CBS een reeks basispublicaties gebaseerd op geïdentificeerde thema's.

De onderhavige publicatie is gebaseerd op het thema "arbeidsmarkt". Onder dit thema beschrijft deze publicatie de economische status van de bevolking van Curaçao. De onderwerpen die hieronder vallen zijn werkenden, werkzoekenden, economisch niet-actieven en speciale studies.

Algemene uitkomsten

Het aantal werkende personen komt in de Census van 2011 uit op 64.914. Er zijn meer werkende vrouwen (33.399) dan mannen (31.515). Ook het aantal werkzoekende vrouwen overtreft het aantal werkzoekende mannen (4.457 versus 2.666). Het grootste verschil is evenwel aan te treffen bij de economisch niet-actieven. In deze groep bevinden zich ruim 10.000 meer vrouwen dan mannen.

In totaal zijn in 2011 7.123 personen werkzoekend, dat is 9,9 procent van de arbeidsactieve bevolking van 15 jaar en ouder. Het werkloosheidspercentage is voor vrouwen aanmerkelijk hoger (11,8) dan voor mannen (7,8).

De hoogste werkloosheidspercentages komen voor in de jongste leeftijdsklasse (15-19 jaar). Ook in de twee daarop volgende leeftijdsklassen (20-24 jaar en 25-29 jaar) zijn de percentages belangrijk hoger dan het algemeen gemiddelde.

Hoewel er zich meer vrouwen dan mannen op de arbeidsmarkt (werkenden plus werkzoekenden) bevinden, blijft de participatiegraad van vrouwen achter bij die van de mannen (resp. 56,1 en 63,6). Dat heeft alles te maken met de grote groep niet-actieve vrouwen. Van deze vrouwen geeft een belangrijk deel aan huisvrouw te zijn en niet op zoek te zijn naar werk. Ook is een veel grotere groep vrouwen dan mannen gepensioneerd.

De hoogste participatiegraden komen voor in de leeftijden tussen 30 en 49 jaar. Dat geldt zowel voor mannen als voor vrouwen.

Vergelijking met Census 2001

Tussen de Census van 2001 en die van 2011 is het aantal werkenden gestegen van 47.686 naar 64.914, een groei van 36 procent. Dat is op jaarbasis een gemiddelde groei van 3,1 procent.

Het aantal werkende vrouwen neemt in deze periode toe van 23.138 naar 33.399, een groei van 44 procent. Op jaarbasis komt de groei van het aantal werkende vrouwen uit op gemiddeld 3,7 procent. Dat het aantal werkende vrouwen sneller is toegenomen dan gemiddeld betekent dat de groei van het aantal werkende mannen onder het gemiddelde is gebleven.

In 2001 is 56,8 procent van de personen van 15 jaar en ouder arbeidsactief. In 2011 werd de grens van 60 procent bijna gehaald (participatiegraad 59,5). Hoewel de participatiegraad van de vrouwen in beide tellingen beneden die van de mannen blijft, is het verschil wel minder geworden. De index is in de periode bij de mannen met slechts 0,2 punten gestegen naar 63,6. Bij de vrouwen is de index met meer dan 4 punten toegenomen naar 56,1. Er zijn in aantallen al meer vrouwen dan mannen werkend, en de achterstand in relatieve zin, gemeten aan de participatiegraad, lijkt ook te worden ingelopen.

In tien jaar tijd is de participatiegraad vooral toegenomen in de hogere leeftijdsklassen, 50 jaar en ouder. Met name vrouwen in deze leeftijd zijn arbeidsactiever geworden.

Tussen 2001 en 2011 zijn de werkloosheidspercentages in alle leeftijdsklassen afgenomen, maar vooral in de jongste leeftijd 15-19 jaar.

Vergelijkingen tussen 1960 en 2011

Het totaal aantal werkenden is tussen 1960 en 2011 gestegen van 34.429 naar 64.914. Tussen 1992 en 2001 is een daling van bijna 4.000 werkenden te zien. De afname van het aantal werkenden is in lijn met de afname van de totale bevolking. De Census van 2001 is gehouden in een periode dat een grote emigratiegolf plaats vond, met name richting Nederland, als gevolg van de verslechterende economische situatie. De afname van het aantal werkenden in 2001 werd geheel veroorzaakt door een daling van het aantal werkenden mannen. Het aantal vrouwen nam nog wel toe, maar duidelijk onder de groeitrend die over de hele periode 1960-2011 te zien is.

De groeispurt die optrad tussen 2001 en 2011 compenseerde geheel de afname in de voorgaande periode.

Het aantal werkzoekenden verdubbelde tussen 1960 en 1981. Het aantal werkzoekenden bereikte in 1981 een hoogtepunt van 12.006 personen, een niveau dat nadien niet meer werd bereikt. In de volgende censusjaren daalde het aantal werkzoekenden gestaag tot iets meer dan 7.000 in 2011. Het hoge aantal werkzoekenden in 1981 kan in verband gebracht worden met de onzekere situatie op de Curaçaose arbeidsmarkt in verband met de dreigende sluiting van de raffinaderij.

De meest opvallende ontwikkeling tussen 1960 en 2011 is de enorme groei van het aantal werkende vrouwen, van nog geen 10.000 in 1960 naar meer dan het drievoudige in 2011. Op jaarbasis gemeten nam het aantal werkende vrouwen toe met gemiddeld 2,6 procent. De groei van de aantallen mannelijke werkenden bleef met gemiddeld 0,4 procent per jaar daar ver bij achter.

Werkende bevolking in 2011

In totaliteit overtreft het aantal werkende vrouwen het aantal werkende mannen, maar dat geldt niet voor alle niveaus van opleiding van de werkenden. Vooral in het secundair onderwijs op het tweede niveau (HAVO, VWO, SBO) en in mindere mate het tertiair onderwijs op het eerste niveau (HBO) overtreft het aantal vrouwelijke het aantal mannelijke werkenden. Voor de andere opleidingsniveaus zijn er meer mannen dan vrouwen of is het verschil erg klein.

De grootste groep werkenden is werknemer in vaste dienst, ruim 60 procent, meer vrouwen (65%) dan mannen (56%) hebben deze economische positie. Op ruime afstand volgen werknemers in tijdelijke dienst, ruim 12 procent in totaal en iets meer dan 11 procent mannen en ruim 13 procent vrouwen.

Bijna 11 procent van de mannelijke werkenden en iets minder dan 7 procent van de vrouwelijke werkenden oefenen een losse job uit. Het hebben van een losse job betekent de minste zekerheid op het behoud van werk, en deze groep is behoorlijk groot: in totaal bijna 5.700 werkenden, daarmee de derde belangrijkste economische positie.

De bedrijfstak “Groot- en detailhandel, reparatie van auto’s” is in Curaçao in 2011 de grootste werkgever, 15,6 procent van alle werkenden, meer dan 10 duizend personen, werkt in deze branche. De tweede grootste bedrijfstak is “Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen”. Bij deze bedrijfstak werkt in 2011 precies 10 procent van het totaal aantal werkenden. De volgende qua arbeidsplaatsen grote bedrijfstakken zijn “Verschaffen van accommodatie en maaltijden” (horeca) (ruim 8% van het totaal aantal werkenden) en “Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening” (eveneens ruim 8%)

Mannen vinden de meeste banen in de zogenaamde “maakindustrieën” en de technisch georiënteerde diensten, en vrouwen juist meer emplooi hebben in de dienstensector als geheel en vooral in de zorg en de creatieve bedrijfstakken.

De beroepsgroep met het grootste aandeel in de werkgelegenheid is “Dienstverlenend personeel, verkopers”, met ruim een vijfde van alle werkenden. De tweede belangrijkste beroepsgroep is “Administratief personeel”, (ruim 14% van de werkenden), gevolgd door de beroepsgroep “Technici en vakspecialisten” (13%) en “Elementaire beroepen (eveneens 13%).

Typische mannenberoepen behoren tot de beroepsgroepen “Ambachtslieden” en “Bedieners van machines en installaties”. De beroepen waar vrouwen de meerderheid uitmaken zijn te vinden in de beroepsgroepen “Administratief personeel” en “Dienstverlenend personeel, verkopers”.

Ook in de beroepsgroep “Intellectuele, wetenschappelijke en artistieke beroepen” overtreft het aantal vrouwen het aantal mannen. In de beroepsgroep “Managers en leidinggevendenden” ligt het overwicht weer bij de mannen.

Exact 71 procent van de werkenden is in Curaçao geboren. De naar aantallen tweede groep zijn de personen die in Nederland geboren zijn (6% van de werkenden). Grote groepen werkenden komen ook uit de Dominicaanse Republiek (minder dan 5%) en Colombia (ruim 4 %). Vooral bij de werkenden uit de Dominicaanse Republiek is het vrouwenoverschot aanzienlijk.

Het gemiddeld bruto maandinkomen van werkenden is het hoogst in de beroepsgroep “Strijdkrachten”, gevolgd door “Leidinggevendenden” en “Intellectuele, wetenschappelijke en artistieke beroepen”. De beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen is voor alle beroepsgroepen, maar vooral voor de beroepen met hogere kwalificaties, groot te noemen.

Hoe hoger het opleidingsniveau, hoe hoger het gemiddelde maandinkomen. De groei van het inkomen begint overigens pas vanaf het tweede niveau van het secundaire onderwijs echt vorm aan te nemen, maar dan vooral bij de mannen. Voor de vrouwen blijft het inkomen bij een opleiding op het tweede niveau van het secundair onderwijs opmerkelijk achter bij dat van de mannen. Die achterstand wordt in volgende opleidingsniveaus niet meer goed gemaakt.

De hoogste inkomens worden verdiend in de bedrijfstak “Activiteiten van extraterritoriale organisaties”. Er zijn drie bedrijfstakken waar het gemiddelde inkomen boven de 5.000 gulden uitkomt: “Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten”, “Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen”, en “Financiële activiteiten en verzekeringen”.

Gemiddeld werken mannen 42,6 uur per week, en vrouwen 39,5 uur. Ruim 60 procent van alle werkenden heeft een “normale” werkweek van 40 uur.

Werkzoekenden in 2011

De piek van de aantallen werkzoekende mannen ligt in de leeftijdsklasse 20 – 24 jaar, 18 procent van alle werkzoekende mannen. Ook in de omringende leeftijdsklassen zijn relatief veel werkzoekenden te vinden. Bij de werkzoekende vrouwen is er sprake van twee toppen, een in de leeftijdsklasse 20 – 24 jaar en een in de leeftijdsklasse 45 – 49 jaar.

De relatie tussen een lage opleiding en een hoge werkloosheid is duidelijk. Tweederde van de werkzoekende mannen en 60 procent van de werkzoekende vrouwen heeft een lage opleiding: niet hoger dan het eerste niveau van het secundaire onderwijs. Ook op het tweede niveau van het secundair onderwijs komen nog veel werkzoekenden voor, duidelijk meer vrouwen dan mannen.

Ruim een derde van de werkzoekenden is langer dan een jaar werkloos. Meer dan een derde van alle werkzoekenden is drie maanden of minder op zoek naar werk. Hoger opgeleiden zijn vaak korter werkloos.

Voor de mannen en wat minder bij de vrouwen is zichtbaar dat een hogere opleiding tot een hoger bruto inkomen leidt bij de werkzoekenden. De verklaring daarachter is dat hoger opgeleiden (vanaf het tweede niveau van het secundair onderwijs) vaker een korte duur van de werkloosheidsperiode hebben en het inkomen van hen deels betrekking heeft op het inkomen dat zij in de voorgaande periode uit werk hebben ontvangen.

De meest voorkomende belangrijkste bron van inkomen van werkzoekenden is een uitkering, vooral bij werkzoekende vrouwen.

Overigens heeft bijna tweederde van de werkzoekenden geen inkomen.

De economisch niet-actieven in 2011

De economisch niet-actieven bestaat vooral uit een grote groep jongeren (15-24 jaar), en een grote groep ouderen (vooral vanaf het 60^e leeftijdsjaar). De jeugdige economisch niet-actieven vormen samen bijna 24 procent van het totaal aantal niet-actieven. De 60-plussers vormen de helft van het totaal. De jongeren zijn hoofdzakelijk studerenden, de ouderen gepensioneerden.

Ruim 30 procent van de niet-actieven heeft basisonderwijs of minder gevolgd, een bijna even grote groep (29%) een opleiding op het eerste niveau van het secundaire onderwijs. Van een kwart is het opleidingsniveau niet bekend. Hieronder vallen allen die nog met hun studie bezig zijn.

Van de reden waarom men niet-actief is wordt het vaakst genoemd dat men gepensioneerd is of vanwege de leeftijd niet meer werkt: 43 procent van alle economische niet-actieven. Geheel in lijn met de eerder genoemde studenten geeft 23 procent aan de studie te willen afmaken. Precies 15 procent van de vrouwen geeft aan huisvrouw te zijn.

Circa een derde van de economisch niet-actieve bevolking heeft geen inkomen of heeft geen inkomen opgegeven. Het gemiddelde bruto maandinkomen is gerelateerd aan het genoten opleidingsniveau. Het verschil in inkomen tussen man en vrouw is groot te noemen. Een belangrijke oorzaak van het verschil komt doordat (gepensioneerde) mannen vaker dan vrouwen een inkomen uit pensioen naast de AOV uitkering hebben. Ook hebben vrouwen vaak een (laag) inkomen uit een uitkering.

Jongeren en de arbeidsmarkt

Jongeren worden in het algemeen gedefinieerd als de bevolking van 15 tot en met 24 jaar oud. Zij vormen een bijzondere groep in de arbeidsactieve leeftijden, doordat veel van hen nog studeren en zelfs deels nog leerplichtig zijn. De participatiegraad van de jongeren is circa 40 procent, wat aangeeft dat meer personen economisch niet-actief zijn dan tot de beroepsbevolking behoren.

Wereldwijd wordt de groep jongeren op de arbeidsmarkt gekenmerkt door lage participatie en hoge werkloosheid. Curaçao is daarop geen uitzondering.

Dat de overgang van leren naar werken niet probleemloos verloopt bewijst het hoge werkloosheidspercentage bij de jongeren: 23 procent, meer dan het dubbele van het algemeen werkloosheidspercentage (9,9%).

Vanwege de lage participatiegraad van de jongeren is het werkloosheidspercentage alleen geen goede indicator om de problematiek van jongeren op de arbeidsmarkt te meten.

De OECD ("*Organisation for Economic Cooperation and Development*") geeft aan dat er ook een grote groep jongeren is die niet-actief is, en ook niet studeert.

Deze NEETs (*Not Employed, in Education or Training*), jongeren die niet werken, een opleiding of een training volgen, belemmeren hun eigen carrière en dragen niet bij aan de vorming van het nationale inkomen. Het aandeel jongeren dat niet werkt of studeert geeft aan hoe goed of slecht de maatschappij de transitie van school naar werk heeft georganiseerd. De indicator is daarmee beter dan het werkloosheidspercentage, die geen rekening houdt met het studerende deel van de jonge bevolking.

De NEET ratio komt voor Curaçao uit op 15,6. Dit is de som van het aandeel werkzoekende jongeren in het totaal aantal jongeren (9,1%) en het aandeel niet-actieve niet-schoolgaande jongeren in het totaal aantal jongeren (6,5%). Een NEET ratio van 15,6 brengt Curaçao op een niveau dat

vergelijkbaar is met landen als Portugal, Brazilië en de Verenigde Staten. Ter vergelijking: voor Nederland en Zwitserland gelden ratio's van rond de 5 procent.

Daarnaast kunnen jongeren die wel werken zich in een kwetsbare positie bevinden. Het betreft dan werk dat geen formele arbeidsverhoudingen heeft waarbij eerlijke beloning, sociale zekerheid, zekerheid van werk en inspraak ontbreken.

Van de werkende jongeren heeft 20 procent een beroep dat als kwetsbaar moet worden beschouwd. Zij hebben geen uitzicht op vast werk en kunnen hun toekomst, zoals het opbouwen van een pensioen, een carrière maken en sociale zekerheid bieden voor hun familie, moeilijk opbouwen.

Census en Arbeidskrachtenonderzoek

Vanwege de grootschaligheid, en de kosten die daar aan verbonden zijn, worden volkstellingen om de tien jaar gehouden. Veranderingen die in de tussentijd plaatsvinden worden daardoor niet zichtbaar indien geen andere informatie kan worden gebruikt.

Ten aanzien van de arbeidsmarktsituatie werd door het CBS een periode van tien jaar als onvoldoende beschouwd om relevante en recente ontwikkelingen te kunnen volgen. In de 90'er jaren van de vorige eeuw is daarom een nieuw meetinstrument ontwikkeld om dit mogelijk te maken: het Arbeidskrachtenonderzoek (AKO).

Het AKO is een steekproefonderzoek dat jaarlijks in oktober in Curaçao wordt gehouden. De basisvragen omtrent werkend en werkzoekend zijn vergelijkbaar met die van de Census.

Voor de periode 1996 – 2013 is het aantal werkenden zoals gemeten in de AKO's in een consistente reeks beschikbaar. De trendontwikkeling in de AKO's toont een duidelijk dalende trend in de werkgelegenheid in de jaren vóór 2002, en een flink groeiende trend in de periode daarna.

Ook de Census van 2001 toont een flinke afname van het aantal werkenden vergeleken met de Census van 1992. In de meting van 2011 is het aantal werkenden gestegen tot bijna 65.000.

De Census van 2011 telde een totaal aantal werkenden van 64.914. De telling werd in maart van dat jaar gehouden. In oktober van hetzelfde jaar kwam het aantal werkenden volgens het AKO uit op iets meer dan 62.000. Het verschil met de Census bedraagt bijna -3.000 personen. De vraag is waardoor dit verschil is ontstaan.

Gezien de omvang van de steekproef van de AKO kan geconcludeerd worden dat het verschil significant is en dat het verschil niet door steekproeffouten alleen is veroorzaakt.

Het verschil kan veroorzaakt zijn door reële ontwikkelingen of door seizoeneffecten. Om seizoeneffecten op te sporen zijn een tweetal toerisme-indicatoren onderzocht op seizoeninvloeden: de hotelbezettingsgraad en het aantal cruistoeristen. Voor beide toerisme-indicatoren is een duidelijk seizoenpatroon aanwezig. In oktober (meetmoment van het AKO) is er duidelijk sprake van laagseizoen, en in maart (meetmoment van de Census) hoogseizoen.

Geconcludeerd kan dus worden dat er inderdaad seizoenfluctuaties in de economie van Curaçao voorkomen. Gezien de economische impact die de toeristische "sector" indirect uitoefent op andere bedrijfstakken kan dit ook effect hebben op de activiteiten van deze bedrijfstakken. Het verschil tussen werkgelegenheidscijfers van Census en AKO is daarom deels toe te schrijven aan seizoeninvloeden. Een halfjaarlijkse AKO zou hier meer inzicht in geven.

Een tweetal variabelen, beroepsgroep en bedrijfstak van de werkenden, is eveneens vergeleken wat de uitkomsten bij beide onderzoeken zijn. Vergelijking van de verdelingen over beroepsgroep van werkenden en de bedrijfstak waarin zij werken tussen Census 2011 en AKO 2011 toont aan dat de

relatieve verschillen tussen beiden gering is. Wel kent de AKO voor beide variabelen een grote groep “Overig en onbekend”.

Concluderend kan gesteld worden dat AKO haar bestaansrecht heeft bewezen. Het geeft inzicht in recente ontwikkelingen die door de tienjaarlijkse Census niet goed, en ook niet tijdig, kunnen worden weergegeven. Door haar steekproefopzet zijn de resultaten alleen op globaler niveau te analyseren en moet rekening gehouden worden met onnauwkeurigheden bij kleinere eenheden. Maar dat is evident voor steekproefonderzoek in het algemeen. Een tweede, halfjaarlijkse AKO rond het meetmoment van de Census zou duidelijkheid kunnen scheppen in de effecten van seizoeninvloeden.

Summary

Based on the 2011 Census, CBS produces a series of thematic base publications. This publication is based on the theme “Labor Market”, and describes the economic status of the population of Curaçao 15 years and over. Main subjects that are analyzed here are the employed, unemployed and economically not-active population, and two special studies.

Overall Results

The 2011 Census counted 64.914 employed persons. More women (33.399) than men (31.515) are employed. The number of unemployed women also exceeds the number of unemployed men: 4.457 versus 2.666. The largest difference in numbers between the sexes can be seen at the economically not-active persons: females exceed men by more than 10.000 persons.

The Census counted 7.123 persons as being unemployed, which is 9,9 percent of all people in the labor force. The unemployment rate for women (11,8%) is much higher than for men (7,8%).

Highest unemployment rates are found among the youth (15-19 years of age). Rates are also remarkably higher than on average for the next two age groups (20-24 and 25-29 years).

Though more females than males are active on the labor market (the employed and unemployed together), the participation rate for women lags behind the rate for men (56,1 and 63,6 respectively).

Most of the difference can be explained by the fact that many economically not-active women indicate that they are working in the household and are not looking for work. Also, many more women than men are aged 60 and over and are retired.

Highest participation rates can be found in the age groups from 30 to 49 years, both for men as for women.

Comparison with Census 2001

Between the Census years 2001 and 2011, the total number of employed grew from 47.686 to 64.914, an increase of 36 percent. The average annual growth rate for this period is 3,1 percent.

The number of employed women grew between 2001 and 2011 from 23.138 to 33.399, an increase of 44 percent. This boils down to an annual growth rate of 3,7 percent. Consequently, the growth rate of the male employed grew at a less high pace.

In 2001, 56,8 percent of the population 15 years and over was economically active. In 2011, this participation rate almost reached 60 (59,5%). Though the participation rate for women was lower in both Census years than for men, the difference between the genders diminished. The male participation rate increased between 2001 and 2011 with just 0,2 percent point to 63,6. In contrast, the female rate grew with more than 4 percent points to 56,1. Employed women already outnumber the men, and they are also, as measured by the participation rates, catching up on men in relative terms.

In ten years time, the participation rate increased particularly for the higher age groups, 50 years and older. Mainly women became more economically active in these age groups.

Between 2001 and 2011, unemployment rates fell for all age groups, but above all for the youth (15-19 years).

Comparisons for the period 1960 – 2011

Between 1960 and 2011, the total number of employed persons in Curaçao increased from 34.429 to 64.914.

Between 1992 and 2001 however, a decrease of almost 4.000 employed occurred. This decline is in line with the decline of the total population in that timeframe. Census 2001 was conducted in a period where a large emigration occurred due to a deterioration of the economic situation on the island. The decrease occurred entirely through the reduction of the male employed. The number of employed women still increased in the period between 1992 and 2001, but at a much slower pace than can be measured for the whole period 1960 – 2011.

The period of rapid growth in employment that took place between 2001 and 2011, completely compensated for the reduction in the previous period.

Between 1960 and 1981, the number of unemployed doubled. Their numbers reached the top in 1981, when 12.006 persons were unemployed. This level of unemployment was never reached in the periods afterwards. In following Census years the number of unemployed decreased steadily to a little more than 7.000 in 2011. The high numbers of unemployed persons in 1981 can be explained by the uncertain situation on the labor market of Curaçao due to the imminent shutting down of the oil refinery plant.

The most important development between 1960 and 2011 was the massive growth of the female employed population in Curaçao, from less than 10.000 in 1960 to more than threefold of that in 2011. Women have clearly claimed and gained their share on the labor market.

The yearly average growth of the female employed population was 2,6 percent, whereas the male growth rate lagged far behind with a mere average of 0,4 percent per year.

Employed population in 2011

The number of employed women exceeds the number of employed men, but this is not true for all levels of education of the employed. Particularly at the second level of secondary education (HAVO, VWO, SBO) and to a lesser extend at the first level of tertiary education (HBO) females outnumber males. At other levels of education males outnumber females or differences in numbers are negligible.

The largest groups of employed persons, 60 percent, are employed in permanent service. Relatively more women (65%) than men (56%) occupy this economic position. At a fair distance the second important economic position is employee in temporary service, with 12 percent of all employed persons, a little over 11 percent of the males and more than 13 percent of females.

Almost 11 percent of the male and a little less than 7 percent of the female employed are positioned as job takers. Job takers have a poor prospect on work security. This is however a large group, almost 5.700 persons, for whom work and income are not guaranteed. They form the third largest economic position of the employed population.

The “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles” industry employs the largest number of persons in Curaçao in 2011, 15,6 percent of all employed and more than 10.000 persons find employment in this industry. The second largest industry is “Public administration and defense; compulsory social security”. Exactly 10 percent of all employed have an occupation here. In terms of employment the next largest industries are “Accommodation and food service activities” (horeca) and “Human health and social work activities”, both with over 8 percent of all employment.

Men find most jobs in manufacturing industries and technical orientated services, while women tend to find more often employment in the services industries and particularly in health, social and creative services.

The largest occupational group to which the employed population belongs is “Service and sales workers”. One fifth of all of all employed belong to this group. Second in terms of number of employed is the group “Clerical support workers” (over 14%), followed by “Technicians and associate professionals” and “Elementary occupations”, both with 13 percent of all employed persons.

Typical male professions belong to the occupational groups “Craft and related trades workers” and “Plant and machine operators, and assemblers”. Professions in which females clearly make up the majority are found in the occupational groups “Clerical support workers” and “Service and sales workers”

More women than men have a profession that belongs to the occupational group “Professionals”. Males outnumber females in the “Managers” occupations.

Exactly 71 percent of the employed is born in Curaçao. The next largest groups are persons born in the Netherlands (6%), followed by the Dominican Republic (nearly 5%) and Colombia (over 4%). Employed persons born in the Dominican Republic are predominantly female.

Average gross monthly income is highest for persons belonging to the “Armed forces” occupations, followed by professions in the groups “Managers” and “Professionals”. For all levels of occupation, income differences between men and women are manifest, but the inequalities are highest for occupations with higher qualifications.

The higher the educational level of the employed, the higher the average monthly income. The increase in average income really takes form not earlier than from the second level of secondary education up to tertiary education, and this is especially true for male employed persons. Income of female employed persons at the second level of secondary education stays well under the average income of males and this inequality is not put right in higher educational levels.

Highest average incomes are earned in the “Activities of extraterritorial organizations and bodies” industry. Other high income industries are “Professional, scientific and technical activities”, “Public administration and defense; compulsory social security” and “Financial and insurance activities”.

On average, men work 42,6 hours per week, and women 39,5 hours. Over 60 percent of all employed have a “normal” 40-hour workweek.

The unemployed population in 2011

The peak in the number of unemployed men is in the 20-24 years age group, 18 percent of all unemployed men. Relatively high incidence of unemployment occurs in the surrounding age groups as well. In the female group of unemployed, two peaks can be identified: age groups 20-24 years and 45-49 years.

The relationship between low education and high unemployment is obvious. Two-thirds of the unemployed men and 60 percent of women have a low level of education: not higher than the first level of secondary education. There are also quite a few unemployed persons with an education on the second level of secondary education, clearly more women than men.

Well over one third of the unemployed is looking for work for longer than one year. More than one third of all unemployed is looking for work for a short time: three months or less. Higher educated persons are often unemployed for a shorter period.

Especially for unemployed men and to a lesser degree for unemployed women the relationship between a higher education and a higher income is apparent. One explanation for this case is that higher educated persons usually are unemployed for a shorter period of time and their income statement may be based on earnings from work they performed in the previous period.

The most common primary source of income for the unemployed population is a social allowance, mainly paid to women.

Moreover, almost two-third of the unemployed have no income.

The economically not-active population in 2011

The economically not-active population consists largely of two groups, the youth (15-24 years) and the elderly (60 years and older). The youth make up almost a quart of the not-active population, and are for the largest part students. The elderly form half of the not-active population and are almost all retired.

Over 30 percent of the economically not-actives has an education not higher than primary education, and another 29 percent has an education at the first stage of secondary education.

For one quarter, the educational level is unknown, and this group consists for a large extends of those who are still in education.

Main reason for why one is not active is being retired or not working anymore because of age, 43 percent of all not-active persons gave this as their answer. Not unexpected, 23 percent of not-actives answered that they wish to complete their study. Exactly 15 percent of women state that they are housewife.

About one-third of the economically not-active population has no income or did not state their income. Here also, average gross monthly income is clearly related to the level of education followed.

There is a large discrepancy between the average incomes of men and women. One important cause of this difference is that men more often have a pension next to their AOV. Moreover, women often have a (low) income from an allowance.

The youth and the labor market

Youth, usually defined as those aged 15-24 years, form a special group in the labor active age groups. Many of them are still in education, partly even in obligatory education. Youth participation rate is about 40 percent, indicating that more persons are economically not-active than belonging to the labor force.

Globally, low participation rates and high unemployment are characteristics of the youth in relation to the labor market. Curaçao is no exception to this.

The transformation process from learning to working does not proceed without problems as the high unemployment rate amongst the youth, 23 percent, more than double the overall unemployment rate (9,9%) shows.

Because of the low participation rate, the youth unemployment rate may not be a good indicator to measure the challenges of youngsters on the labor market. OECD (*“Organisation for Economic Cooperation and Development”*) points out that there is also a large group of younger people who are not only economically not active but are also not following any type of education or training.

These NEETs (Not Employed, in Education or Training), young people not in work or follow an education or training, impede their own careers and do not contribute to the formation of national income. The proportion of young persons who do not work or study shows how well or bad society is able to smooth the transition from school to work. This indicator is considered to better interprets the labor market situation of the youth, since the unemployment rate does not take the student population into account.

The NEET ratio for Curaçao in 2011 is 15,6. This is the sum of the proportion of young job seekers in the total number of young people (9.1%) and the proportion of non-active non-school going youth in the total number of young people (6.5%). A NEET rate of 15,6 brings Curaçao on a level comparable with countries such as Portugal, Brazil and the United States. In comparison, the Netherlands and Switzerland have ratios of around 5 percent.

In addition, young people who do work may be in a vulnerable position. This refers to work that has no formal working conditions, where fair pay, social security, job security and participation are missing. This situation denotes a lack of what ILO defines as “decent work”.

Of the working youth, 20 percent has an occupation that can be considered vulnerable. They have no prospect of a permanent job and will have difficulties to plan their future, such as provide for a pension, making a career and provide security to their family.

Census and the Labor Force Survey (LFS)

Because of its scale and the costs involved, Censuses are carried out every ten years. Changes that take place during the intervening period cannot be made visible if no other source of information is available.

For that reason CBS decided to develop a new instrument to measure developments in the labor market: the annual Labor Force Survey. LFS is a sample survey which is annually carried out in October in Curaçao. Basic labor market questions in the LFS are methodologically comparable to those of the Census. Consistent series of data as measured in LFS are available for the years 1996 – 2013.

As measured by LFS, the trend in the number of employed persons shows a clear decline in employment in the years before 2002, and a considerable increase in the years thereafter.

The 2001 Census employment data equally shows a decline in employment compared to 1992. In 2011, census employment data show that compared to 2001, employment has risen to 64.914 persons.

The 2011 Census was conducted in March of that year. The October 2011 LFS resulted in an employment figure of just over 62.000. The difference in outcome compared to Census data is almost 3.000 persons less. Question is: what made up for this difference.

Taking the LFS sample framework into account, the difference is significant, so other causes than sampling errors must play a role.

Remaining causes can lie in real developments or seasonal fluctuations. To examine the occurrence of seasonal effects, two tourism indicators for which monthly data are available were analyzed: hotel occupancy rate and number of cruise tourists. For both indicators seasonal variations were found. October (LFS measuring date) is in low season in tourism, and March (Census measuring moment) is in high season.

Differences in outcomes between Census and LFS can therefore be explained as at least partly caused by seasonal effect. A second LFS to be held around March could give better insight into seasonality.

Additionally, the outcomes of two variables both measured in Census and LFS, occupational groups and industries, were compared. The relative distributions of employed persons over occupations and industries did not show large discrepancies. LFS did however measure a larger proportion of “other and unknown” in both variables.

The conclusion is that LFS did prove its legitimacy. LFS shows insight in recent developments which Census is unable to provide. Because of LFS’s sample framework, comparisons with Census data can only be made on more aggregate levels to exclude the influence of sampling errors. But such is the nature of sample surveys.

A half-year LFS would provide an instrument to study seasonal effects in the labour market of Curaçao.

Inleiding

Algemeen

In de periode van 26 maart tot en met 3 april 2011 is door het CBS van Curaçao de vijfde Volks- en Woningtelling, hierna te noemen Census 2011, gehouden.

De Census 2011 bevat een schat aan gedetailleerde gegevens over de bevolking van Curaçao, haar huisvesting en haar economische omstandigheden. Het is de taak van het CBS om vanuit deze detailgegevens relevante informatie te verstrekken aan de maatschappij.

Die informatieverstrekking doet het CBS op verschillende wijzen. In januari 2012 werden de voorlopige resultaten gepresenteerd, en in juli 2012 de publicatie Eerste Resultaten. Vanaf maart 2013 zijn er periodiek tabellen vervaardigd en middels de website aan het publiek beschikbaar gesteld. Daarbij zijn in korte persberichten en via sociale media (Facebook) globale conclusies gepresenteerd op basis van deze tabellen.

Per 1 oktober 2013 is het basisbestand van de Census 2011 beschikbaar gekomen. Daarmee is de volgende fase van informatieverstrekking aangebroken: de vervaardiging van zogenaamde basispublicaties op basis van geïdentificeerde thema's. Belangrijke thema's zijn demografie, inkomen, huishoudens, arbeidsmarkt, gezondheid en onderwijs. Vermeldenswaardig is ook de vervaardiging van de Thematische Geocode-atlas, welke de belangrijkste variabelen van alle thema's geografisch presenteert en analyseert.

In deze publicatie wordt het thema Arbeidsmarkt behandeld, waarbij de economische positie van de bevolking van Curaçao nader wordt beschreven.

Doelstelling

De algemene doelstelling van het sociaal economische beleid van de overheid omvat het streven naar volledige werkgelegenheid onder de voorwaarde van gelijke kansen voor iedereen.

Het specificeren van de voorwaarden voor het bereiken van werk voor iedereen en het inventariseren van de knelpunten die er bestaan zullen in grote mate de onderdelen van het overheidsbeleid moeten invullen.

De Census levert door haar grootschalige opzet en gedetailleerde informatie omtrent de toestand van de bevolking op het gebied van haar leeftijd, geslacht, opleiding, positie op de arbeidsmarkt, inkomen en andere variabelen een onmisbare bijdrage aan het informeren van de maatschappij in haar geheel en de overheid en het bedrijfsleven in het bijzonder over de arbeidsmarktsituatie van de bevolking van Curaçao en de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden.

De onderhavige publicatie wil door middel van het geven van informatie en het analyseren van uitkomsten en ontwikkelingen zo goed mogelijk bijdragen aan de informatievoorziening op het gebied van de arbeidsmarkt.

Opzet van de publicatie

De onderhavige publicatie is gebaseerd op het thema “arbeidsmarkt”. Het hoofdonderwerp is de economische positie van de bevolking van Curaçao van 15 jaar en ouder. Onder dit hoofdonderwerp vallen de onderwerpen werkenden, werkzoekenden, economisch niet-actieven en speciale studies.

De publicatie is als volgt ingedeeld:

In de sectie Methodologie wordt de methodologie achter de analyse van de arbeidsmarktpositie van de bevolking beschreven, alsmede de gehanteerde definities en classificaties.

In hoofdstuk 1 worden de algemene uitkomsten gepresenteerd in de vorm van algemene kengetallen van de arbeidsmarkt, zoals werkenden, werkzoekenden, werkloosheidspercentages en participatiegraden.

De uitkomsten worden voor vergeleken met uitkomsten van voorgaande tellingen. Er wordt in iets meer detail vergeleken met de voorgaande Census (2001) en algemener met de uitkomsten van de tellingen uit 1960, 1972, 1981, 1992 en 2001.

In hoofdstuk 2 wordt de werkende bevolking beschreven aan de hand van een aantal variabelen zoals geslacht, leeftijd, opleiding, beroep, bedrijfstak, geboorteplaats, inkomen en de regionale indeling van de werkenden. Waar interessant worden in de tekst korte vergelijkingen met de Census van 2001 gemaakt. Ook wordt ingegaan op het concept “gewoonlijk actief” (*Usual active*).

Hoofdstuk 3 behandelt de werkzoekende bevolking. Deze wordt geanalyseerd aan de hand van hun geslacht, leeftijd, opleiding, geboorteplaats, inkomen en duur van de werkloosheid. Verder wordt de werkloosheid naar regio behandeld alsmede het concept “gewoonlijk actief”.

In hoofdstuk 4 wordt de economisch niet-actieve bevolking beschreven. Zij wordt naar variabelen zoals geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, geboorteplaats en inkomen geanalyseerd. Ook hier wordt een regionale indeling van de groep gepresenteerd alsmede het concept “gewoonlijk actief”, hier in het format “gewoonlijk niet-actief”.

Hoofdstuk 5 bevat twee speciale analyses. De eerste handelt over de jongeren (leeftijd 15-24 jaar) en de arbeidsmarkt. Er wordt dieper ingegaan op hun arbeidsmarktpositie en de uitdagingen die hen speciaal treffen. De niet-actieve jongeren worden gesplitst in studerenden en degenen die dat niet doen. Met nieuwe arbeidsmarktvariabelen wordt de toestand van de jongeren nader beschreven, degenen die werken in kwetsbare posities en de NEET: de niet-werkenden en niet naar schoolgaanden.

De tweede analyse onderzoekt en vergelijkt de uitkomsten van de Census en de jaarlijkse Arbeidskrachtenonderzoeken (AKO). De AKO levert waardevolle informatie op over recente ontwikkelingen die met de Census minder goed en niet op tijd gemeten kunnen worden. Doordat het AKO een steekproefonderzoek is zal zij op details onnauwkeurig zijn maar op grotere eenheden is zij wel nauwkeurig.

In de bijlage zijn de publicatietabellen die reeds zelfstandig zijn gepubliceerd opgenomen, alsmede enkel tabellen die voor deze publicatie zijn ontwikkeld.

Methodologie

Overzicht

Voor de publicatie is hoofdzakelijk gebruik gemaakt van gegevens die in de Census zijn gevraagd. Voor gegevens uit het buitenland is informatie uit verschillende bronnen gebruikt en ter plekke gedocumenteerd. In de tweede speciale analyse zijn de uitkomsten van de Arbeidskrachtenonderzoeken (AKO) gebruikt en vergeleken met de Census resultaten. In de tekst is eveneens enige malen naar de AKO gerefereerd.

Hoofdvariabele in deze publicatie is de economische status van de bevolking van 15 jaar en ouder. Deze status kan zijn: werkend, werkzoekend of economisch niet-actief. De definities hiervoor zijn verderop geformuleerd en conformeren aan de specificaties van de “*International Labour Organisation*”. Personen die jonger zijn dan 15 jaar zijn in deze publicatie niet opgenomen. Zij bevinden zich nog niet in de arbeidsactieve leeftijdsgroepen.

De hoofdvariabele wordt gerelateerd aan een veelheid van variabelen die in de Census aan personen zijn gesteld.

- Leeftijd
- Geslacht
- Geboorteland
- Opleiding: hoogst gevolgde opleiding – niet schoolgaanden
- Opleiding: huidige dagopleiding schoolgaanden
- Hoe lang gewerkt in de voorgaande 12 maanden
- Beroep
- Bedrijfstak
- Economische positie
- Meer of minder werken
- Vervoer naar het werk
- Duur werkloosheid (‘hoe lang zoekt u naar werk?’)
- Hoe heeft u naar werk gezocht?
- Waarom zoekt u geen werk?
- Inkomen uit belangrijkste bron
- Inkomen uit tweede bron
- Bron van eerste inkomen
- Bron van tweede inkomen
- Geozone

Definities

Werkenden:

Alle personen van 15 jaar en ouder met een baan of een eigen bedrijf of alle personen die in de week voorafgaand aan het onderzoek 4 uur of meer hebben gewerkt tegen betaling.

Werkzoekenden:

Alle personen van 15 jaar en ouder die tijdens het onderzoek zonder werk zijn, op zoek zijn naar werk óf een eigen bedrijf willen beginnen, de maand voorafgaande aan het onderzoek actief naar werk hebben gezocht en binnen 2 weken kunnen beginnen te werken óf een eigen bedrijf starten.

Economisch niet-actieven:

Alle personen van 15 jaar en ouder die noch werken, noch op zoek zijn naar werk.

Beroepsbevolking:

De werkenden en de werkzoekenden tezamen, ook wel de economisch actieve bevolking genoemd.

Werkloosheidspercentage:

Het aandeel van de werkzoekenden in de beroepsbevolking.

Participatiegraad:

De verhouding van de beroepsbevolking tot de totale bevolking van 15 jaar en ouder.

Netto arbeidsparticipatiegraad (“employment to population ratio”)

Het aandeel van de werkenden in de totale bevolking.

Gewoonlijk actieve bevolking (usual active population)

Alle personen van 15 jaar en ouder die in de periode van 12 maanden voorafgaande aan de Census tenminste 6 maanden werkend of werkzoekend waren.

Gewoonlijk werkenden bevolking (usual employed population)

Alle personen van 15 jaar en ouder die in de periode van 12 maanden voorafgaande aan de Census tenminste 6 maanden werkend waren.

Gewoonlijk werkzoekende bevolking (usual unemployed population)

Alle personen van 15 jaar en ouder die in de periode van 12 maanden voorafgaande aan de Census tenminste 6 maanden werkzoekend waren.

Latente werkloosheid (“underemployment”)

Personen die werken of een job hebben maar bereid zijn meer adequaat werk te aanvaarden. In de praktijk gaat het om mensen die werken maar niet in de gewenste capaciteit, zij het qua beloning, aantal uren, vaardigheden of ervaring. Zij zijn volgende de definitie werkend maar zijn actief op zoek naar passend werk.

Kwetsbare werkgelegenheid (“vulnerable employment”)

Werk dat geen formele werkrelaties heeft waarbij sociale zekerheid, zekerheid van werk en inspraak ontbreken. Kwetsbaar werk is in deze publicatie geoperationaliseerd tot werk behorende tot de economische posities losse job, onbetaalde familiewerker en zelfstandige beroepsbeoefenaar.

NEETs (“Neither in Employment, Education or Training”)

Jongeren in de leeftijd van 15-24 jaar die niet werken, en geen opleiding of een training volgen.

Classificaties

Opleiding

De opleidingen zijn geclassificeerd conform de niveau indeling van het International Standard Classification of Education (ISCED, 1997) zoals bepaald door UNESCO. In deze publicatie is gebruik gemaakt van een compacte versie van de ISCED met de volgende niveaus:

1. Geen of ten hoogste basisonderwijs, funderend onderwijs, lagere school
2. Secundair onderwijs, eerste niveau: VSBO, MAVO, HAVO 1+2, VWO1+2
3. Secundair onderwijs, tweede niveau: HAVO 3-5, VWO 3-6, SBO, MBO
4. Tertiair onderwijs, eerste niveau: HBO
5. Tertiair onderwijs, tweede niveau: WO
6. Tertiair onderwijs, postdoctoraal

Vanwege de geringe aantallen personen in de postdoctorale fase wordt deze in de publicatie samen-gevoegd met universitair onderwijs (tweede niveau van het tertiair onderwijs) in de analytische tabellen en figuren.

Bedrijfstakken

De indeling van bedrijfstakken is volgens de International Standard Industrial Classification **ISIC rev. 4** van de Verenigde Naties gebeurt. In vergelijking met de voorgaande ISIC classificatie zijn door verdere uitsplitsing meer bedrijfstakken ontstaan waarbij beter rekening is gehouden met nieuwe activiteiten. De vergelijking met opstellingen die nog gebruik maken van de voorgaande versies van de ISIC wordt hierdoor wel bemoeilijkt.

De indeling in hoofdgroepen is als volgt:

1. Landbouw, bosbouw en visserij
2. Mijnbouw
3. Industrie
4. Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht
5. Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
6. Bouwnijverheid
7. Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen
8. Vervoer en opslag
9. Verschaffen van accommodatie en maaltijden (horeca)
10. Informatie en communicatie
11. Financiële activiteiten en verzekeringen
12. Exploitatie van en handel in onroerend goed
13. Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten
14. Administratieve en ondersteunende diensten
15. Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen
16. Onderwijs
17. Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening
18. Kunst, amusement en recreatie
19. Overige diensten
20. Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik
21. Activiteiten van extraterritoriale organisaties

Beroepen

Voor de analyse van inkomens naar beroep(sgroepen) is gebruik gemaakt van de *International Standard Classification of Occupations* (ISCO-2008) van de ILO.

De hoofdgroep indeling van ISCO is als volgt:

- 0 Strijdkrachten
- 1 Leidinggevenden
- 2 Intellectuele, wetenschappelijke en artistieke beroepen
- 3 Technici en vakspecialisten
- 4 Administratief personeel
- 5 Professioneel personeel in de landbouw, bosbouw en visserij
- 6 Dienstverlenend personeel en verkopers
- 7 Ambachtslieden
- 8 Bedieningspersoneel van machines en installaties, assembleurs
- 9 Elementaire beroepen

Hoofdstuk 1. Algemene resultaten en historische vergelijkingen

Algemene resultaten

In tabel 1 worden de kengetallen van de arbeidsmarkt van Curaçao zoals deze resulteren uit de Census van 2011 weergegeven. Het betreft de bevolking van 15 jaar en ouder.

Hetgeen meteen opvalt is dat er in Curaçao veel meer (bijna 14.000) vrouwen dan mannen aanwezig zijn in de leeftijden 15 jaar en ouder. De vrouwen vormen dus een groter arbeidspotentieel. In de cijfers komt dat ook tot uiting voor zover het aantallen betreft.

Het aantal werkende personen komt uit op 64.914. Er zijn meer werkende vrouwen (33.399) dan mannen (31.515). Ook het aantal werkzoekende vrouwen overtreft het aantal werkzoekende mannen (4.457 versus 2.666). Het grootste verschil is evenwel aan te treffen bij de economisch niet-actieven. In deze groep bevinden zich ruim 10.000 meer vrouwen dan mannen.

Tabel 1. Kengetallen Arbeidsmarkt Curaçao naar geslacht, Census 2011.			
Bevolking 15 jaar en ouder			
	Man	Vrouw	Totaal
Werkenden	31.515	33.399	64.914
Werkzoekenden	2.666	4.457	7.123
Economisch niet-actieven	19.490	29.582	49.072
Niet opgegeven	46	13	59
Totaal	53.717	67.451	121.168
Werkloosheidspercentage (%)	7,8	11,8	9,9
Participatiegraad	63,6	56,1	59,5
Arbeidsparticipatie (netto)	58,7	49,5	53,6

Hoewel er zich meer vrouwen dan mannen op de arbeidsmarkt (werkenden plus werkzoekenden) bevinden, blijft de participatiegraad van vrouwen achter bij die van de mannen (resp. 56,1 en 63,6).

Dat heeft alles te maken met de grote groep niet-actieve vrouwen. Van deze vrouwen geeft een belangrijk deel aan huisvrouw te zijn en niet op zoek te zijn naar werk. Ook is een veel grotere groep vrouwen dan mannen gepensioneerd.

In totaal zijn in 2011 7.123 personen werkzoekend, dat is 9,9 procent van de arbeidsactieve bevolking van 15 jaar en ouder. Het werkloosheidspercentage is voor vrouwen aanmerkelijk hoger (11,8) dan voor mannen (7,8).

De netto arbeidsparticipatie ratio geeft weer welk deel van de bevolking van 15 jaar en ouder werkzaam is, en dus actief bijdraagt aan de inkomensvorming van het land.

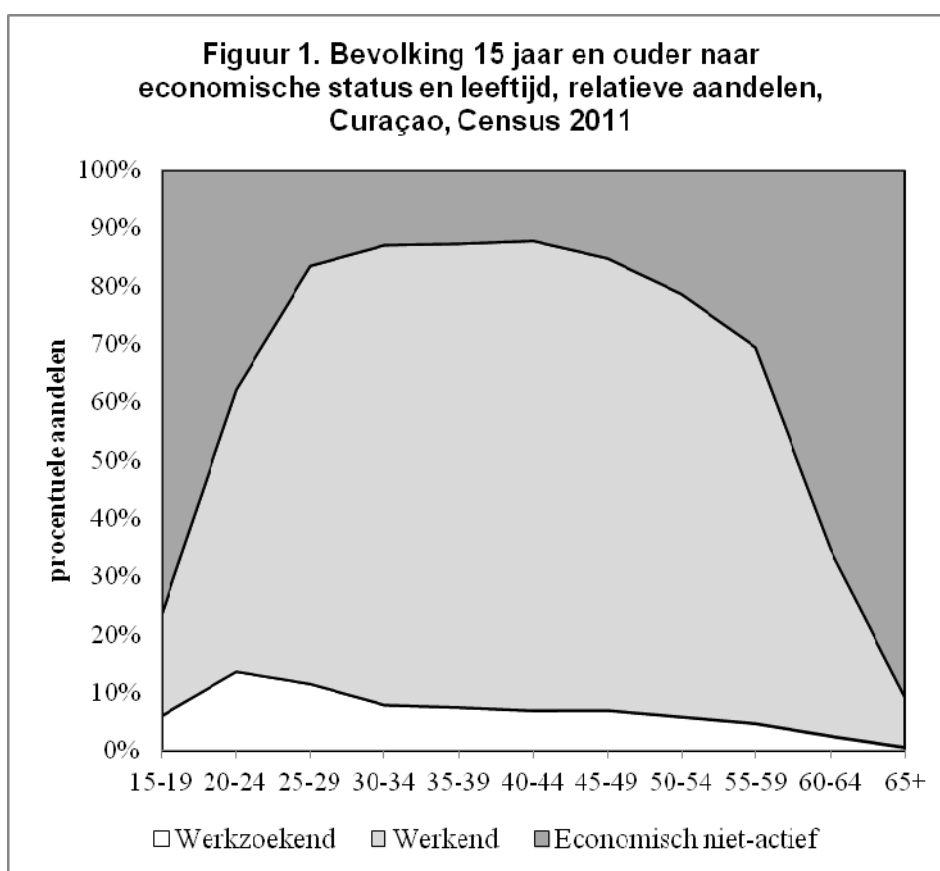
De arbeidsparticipatie wordt beïnvloed door een aantal factoren, zoals:

- Hoogte van de werkloosheid: een hoge werkloosheid drukt de mogelijkheid om meer inkomen toe te voegen. Hoe meer mensen echter werk zoeken hoe meer er behoefte bestaat aan extra inkomen
- Vergrijzing: door vergrijzing verlaten steeds meer ouderen het arbeidsproces. Tegelijkertijd zal er door een lagere instroom van jongeren minder vervanging van arbeid plaatsvinden

- Positie van de vrouw op de arbeidsmarkt: de mate waarin vrouwen financieel onafhankelijk willen zijn en hun eigen inkomen willen genereren
- Jongeren die doorstuderen omdat er toch geen werk voor hun te vinden is
- Het aantal arbeidsongeschikten die niet deel kunnen nemen aan het productieproces

In 2011 was de arbeidsparticipatie ratio gelijk aan 53,6. Iets meer dan de helft van de bevolking van 15 jaar en ouder is werkzaam. De ratio van 49,5 voor de vrouwelijke bevolking is ruim 9 punten lager dan die voor de mannelijke bevolking (58,7).

In figuur 1 wordt de economische status van de bevolking van 15 jaar en ouder naar leeftijdsklassen en naar relatieve aandelen binnen die klassen weergegeven. Per klasse tellen de aandelen op tot 100 procent.

In de figuur is duidelijk te zien dat het aandeel werkzoekenden in de onderscheiden leeftijdsklassen het hoogst is bij de jong volwassenen (leeftijd 20-24 jaar). In de volgende twee leeftijdsklassen daalt het aandeel van de werkzoekenden vrij snel, om daarna geleidelijk aan tot minder dan 1 procent te dalen in de leeftijdsklasse 65 jaar en ouder.

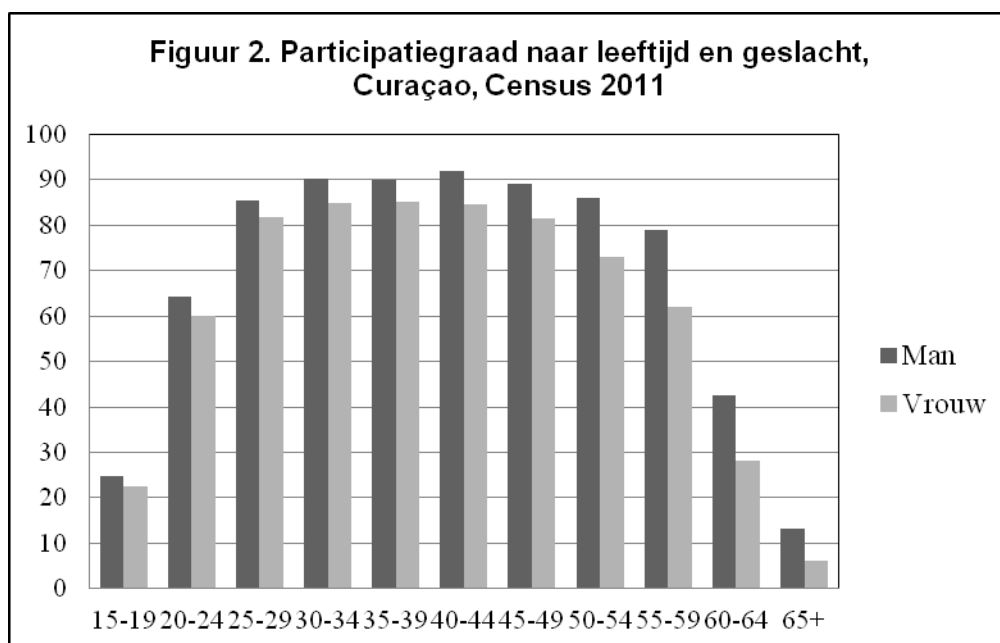
De in figuur gebruikte presentatie wijkt af van de cijfers in tabel 1 doordat hier de aantallen werklozen, werkenden en economisch niet-actieven als percentages ten opzichte van de *gehele* bevolking in de leeftijdsklassen worden weergegeven. Het werkloosheidspercentage geeft alleen het aandeel van de werkzoekenden in de beroepsbevolking weer zonder rekening te houden met de economisch niet-actieven¹.

¹ Wel is in de figuur het verloop van de participatiegraad te zien, als de gecumuleerde aandelen van de werkzoekenden en werkenden. De participatiegraad is de overgang tussen de gebieden werkenden en economisch niet-actieven.

Het percentage economisch niet-actieven fluctueert veel tussen de leeftijdsklassen. Het percentage is hoog in de jongste leeftijdsklasse (15-19 jaar), om daarna snel af te nemen tot en met de leeftijdsklasse 25-29. Tot aan de klasse 45-49 jaar blijft het aandeel niet-actieven laag, daarna is er weer sprake van een toename, die in de klassen 50-54 jaar versnelt tot aan de hoogste leeftijdsklasse (65+).

In de lagere leeftijdsklassen zijn het vooral de studerende die de hoogte van de aandelen niet-actieven bepalen, in de hogere leeftijdsklassen de personen die gepensioneerd zijn en in mindere mate personen die om gezondheidsredenen de arbeidsmarkt verlaten hebben.

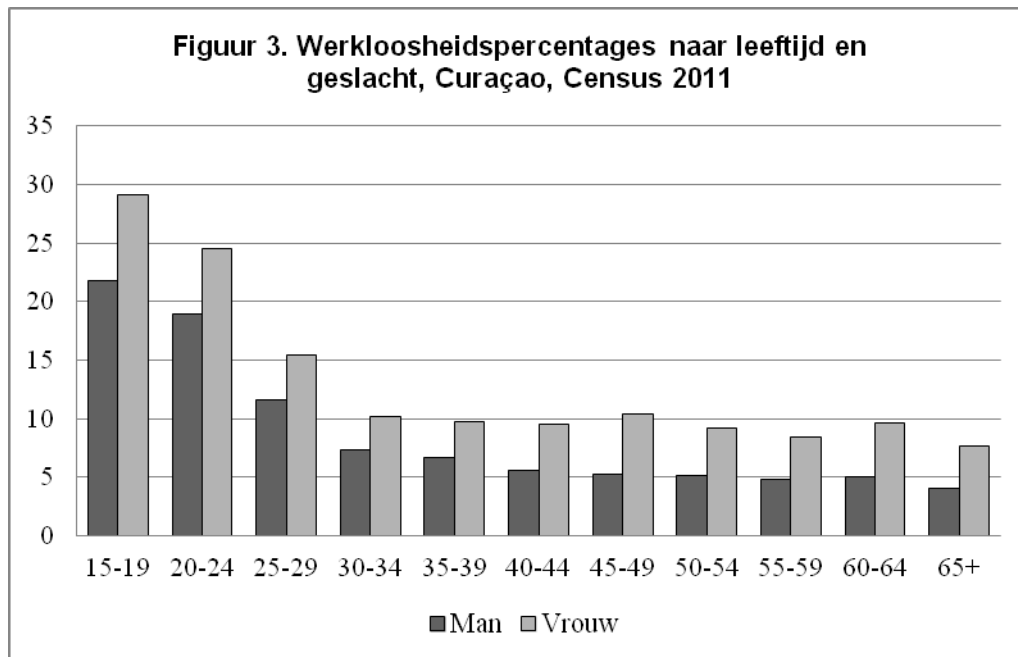
Figuur 2 toont de participatiegraad van de bevolking van 15 jaar en ouder naar leeftijd en geslacht. De hoogste participatiegraden komen voor in de leeftijden tussen 30 en 49 jaar. Dat geldt zowel voor mannen als voor vrouwen. Over de hele linie zijn de participatiegraden bij de vrouwen lager dan bij de mannen. De verschillen zijn vooral groot vanaf 50 jaar.

Vanaf 65 jaar en ouder zijn de participatiegraden het laagst, maar voor mannen wel het dubbele van die van de vrouwen.

Ook de jeugdparticipatie (leeftijden 15-19 jaar) is laag te noemen, maar in deze leeftijdsklasse bevinden zich personen die nog op school zitten of zelfs nog leerplichtig zijn. De participatiegraad in de daaropvolgende leeftijdsklasse is al een stuk hoger, maar ook hier is nog de invloed te zien van studenten die een (hogere) opleiding volgen.

De werkloosheidspercentages worden in figuur 3 uitgesplitst naar leeftijdsgroepen en geslacht. De hoogste percentages komen voor in de jongste leeftijdsklasse (15-19 jaar). Ook in de twee daarop volgende leeftijdsklassen zijn de percentages belangrijk hoger dan het algemeen werkloosheidspercentage (7,8 voor de mannen en 11,8 voor de vrouwen).

In alle leeftijdsklassen zijn de werkloosheidspercentages van de vrouwen hoger dan die van de mannen, maar de verschillen per geslacht zijn het grootst in de twee jongste klassen. De groepen jongeren (15-19 jaar) en jong volwassenen (20-24 jaar) hebben vaker moeilijkheden met het vinden van werk dan de oudere mensen.

Hoewel de participatiegraad voor de jongeren (15-19) laag is, rond de 20 procent, en het dus om relatief kleine aantallen werkzoekenden gaat, zijn het wel starters op de arbeidsmarkt die moeite hebben om hun carrière te beginnen. Voor de jong volwassenen (20-24 jaar) is de situatie wellicht nog moeilijker, omdat hun participatiegraad al op 60 procent ligt en de werkloosheidscijfers niet heel veel van die van de jongeren afwijken. In aantallen gaat het om veel meer personen die moeite hebben om werk te vinden. Het is zelfs de grootste groep werkzoekenden van alle leeftijdsklassen, zie ook figuur 1. Het betreft in merendeel jonge vrouwen.

In hoofdstuk 3 worden de kenmerken van werkzoekenden onderzocht en zal ook nader bekeken worden waarom zij moeite hebben met het vinden van werk. In hoofdstuk 5 zal de jeugdwerkloosheid in een speciale analyse worden onderzocht.

Vergelijkingen met voorgaande tellingen

Kengetallen

In tabel 2 worden de kengetallen van de arbeidsmarkt van Curaçao voor 2011, zoals vermeld in tabel 1, vergeleken met de cijfers van de voorgaande census. De data heeft betrekking op de bevolking van 15 jaar en ouder.

In de periode van tien jaar is het aantal werkenden gestegen van 47.686 naar 64.914, een groei van 36 procent. Dat is op jaarbasis een gemiddelde groei van 3,1 procent.

Het aantal werkende vrouwen neemt in deze periode toe van 23.138 naar 33.399, een groei van 44 procent. Op jaarbasis komt de groei van het aantal werkende vrouwen uit op gemiddeld 3,7 procent.

Dat het aantal werkende vrouwen sneller is toegenomen dan gemiddeld betekent niets anders dan dat de groei van het aantal werkende mannen onder het gemiddelde is gebleven. Het aantal werkende

mannen stijgt van circa 24.548 in 2001 naar 31.515 in 2011. Dat is een toename van 28 procent over de gehele periode, oftewel 2,5 procent gemiddeld per jaar.

**Tabel 2. Kengetallen Arbeidsmarkt Curaçao naar geslacht, Census 2001 en 2011.
Bevolking 15 jaar en ouder**

	2001			2011		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Werkenden	24.548	23.138	47.686	31.515	33.399	64.914
Werkzoekenden	3.890	5.083	8.973	2.666	4.457	7.123
Economisch niet-actieven	16.404	26.771	43.175	19.490	29.582	49.072
Niet opgegeven	-	-	-	46	13	59
Totaal	44.842	54.992	99.834	53.717	67.451	121.168
Werkloosheidspercentage (%)	13,7	18,0	15,8	7,8	11,8	9,9
Participatiegraad	63,4	51,3	56,8	63,6	56,1	59,5
Arbeidsparticipatie (netto)	54,7	42,1	47,8	58,7	49,5	53,6

Er zijn tussen 2001 en 2011 meer dan 10.000 vrouwen en net geen 7.000 mannen aan de werkende bevolking toegevoegd.

Het aantal werkzoekenden is tussen 2001 en 2011 afgenomen van 8.973 naar 7.123. Dat is een afname van 21 procent. De teruggang was het grootst bij de mannen, daar daalde het aantal werkzoekenden met ruim 1.200 personen, tegenover een afname van ruim 600 bij de vrouwen.

De economisch niet-actieve bevolking nam tussen 2001 en 2011 toe van 43.175 tot 49.072. Dat is een groei van 13,7 procent. Daarmee is de toename van de niet-actieve bevolking achtergebleven bij de groei van de werkenden. Er zijn ruim 3.100 niet-actieve mannen en 2.800 niet-actieve vrouwen bijgekomen in de periode 2001 – 2011, een groei van respectievelijk 18,8 en 10,5 procent.

De toename van de werkenden en de afname van de werkzoekenden heeft tot gevolg dat het werkloosheidspercentage voor alle categorieën daalde. In 2001 was nog 15,8 procent van de beroepsbevolking werkzoekend. Dat percentage is in 2011 gedaald tot 9,9.

De afname van het werkloosheidspercentage is voor de mannen bijna 8 punten: van 13,7 naar 7,8 procent. De daling is voor vrouwen ruim 6 punten, van 18,0 naar 11,8 procent.

Het werkloosheidspercentage van vrouwen blijft in beide tellingen hoger dan dat van de mannen. Hoewel veel meer vrouwen dan mannen werk hebben gevonden in de periode 2001 – 2011 blijft het aantal werkzoekende vrouwen relatief hoog ten opzichte van de mannen. In hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op de kenmerken van de werkzoekenden en zal naar oorzaken van dit verschil worden gezocht.

Participatiegraad

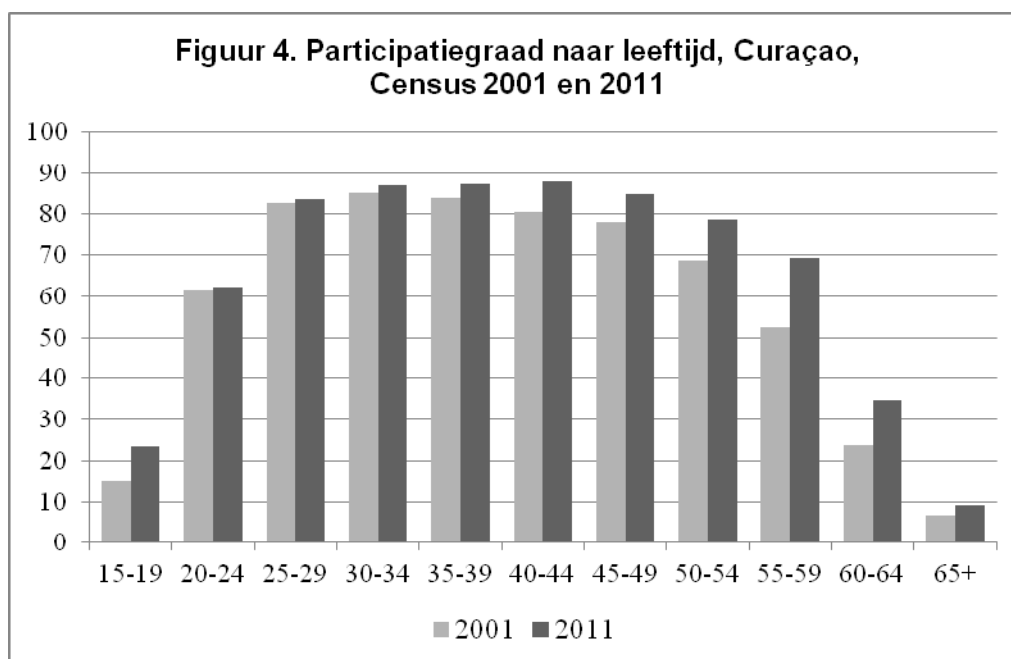
De totale bevolking van 15 jaar en ouder neemt in de periode van tien jaar met 21,4 procent toe. De geringere toename van de economisch niet-actieve bevolking en de hoger dan gemiddelde groei van de werkende bevolking zorgt er voor dat de participatiegraad zowel bij de mannen als bij de vrouwen flink is toegenomen.

In 2001 is net iets minder dan de helft van de personen van 15 jaar en ouder arbeidsactief (participatiegraad 56,8), in 2011 is de grens van 60 procent bijna gehaald (participatiegraad 59,5). Hoewel de participatiegraad van de vrouwen in beide tellingen beneden die van de mannen is gebleven, is het verschil wel minder geworden. De index is bij de mannen met slechts 0,2 punten toegenomen naar 63,6. Bij de vrouwen is de index met iets minder dan punten gestegen naar 56,1. Er zijn al absoluut meer vrouwen werkzaam dan mannen, maar de achterstand in relatieve zin lijkt ook te worden ingelopen.

De netto arbeidsparticipatie, die als extra informatie boven de participatiegraad inzicht verschaft omtrent de inkomensbasis van de economie, is tussen 2001 en 2011 toegenomen van 47,8 naar 53,6. Meer dan de helft van de bevolking van 15 jaar en ouder levert in 2011 dus actief een bijdrage aan het totale inkomen van Curaçao. Bij de mannen is de index met 4 procentpunten toegenomen tot 58,7 en voor de vrouwen met 7,4 punten toegenomen tot 49,5.

In Figuur 4 is goed te zien dat de participatiegraad uitgesplitst naar leeftijdsklassen in 2011 voor alle klassen hoger is dan in 2001, maar vooral in de jongste leeftijdsklasse (15-19 jaar) en de leeftijdsklassen vanaf 50 jaar.

De grootste toename is te vinden in de leeftijdsklasse 55-59 jaar. Hier is 69 procent van de bevolking in 2011 arbeidsactief, terwijl dat percentage in 2001 nog maar 53 is. Opmerkelijk is ook de toename van de participatiegraad in de jongste leeftijdsklasse (15-19 jaar), de participatie is daar in tien jaar tijd met ruim 9 punten toegenomen tot een niveau van 24 in 2011.

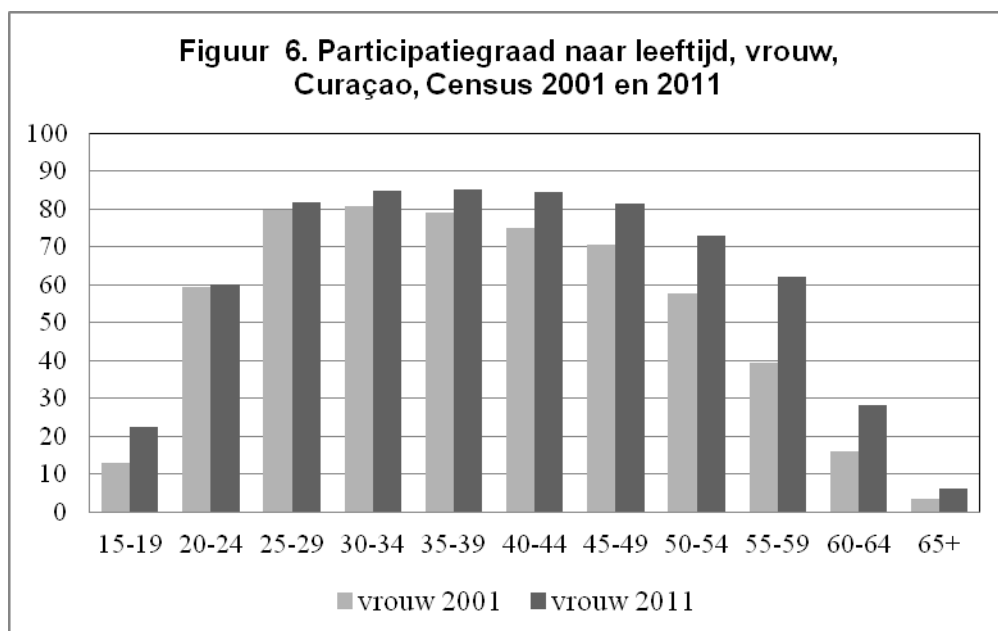
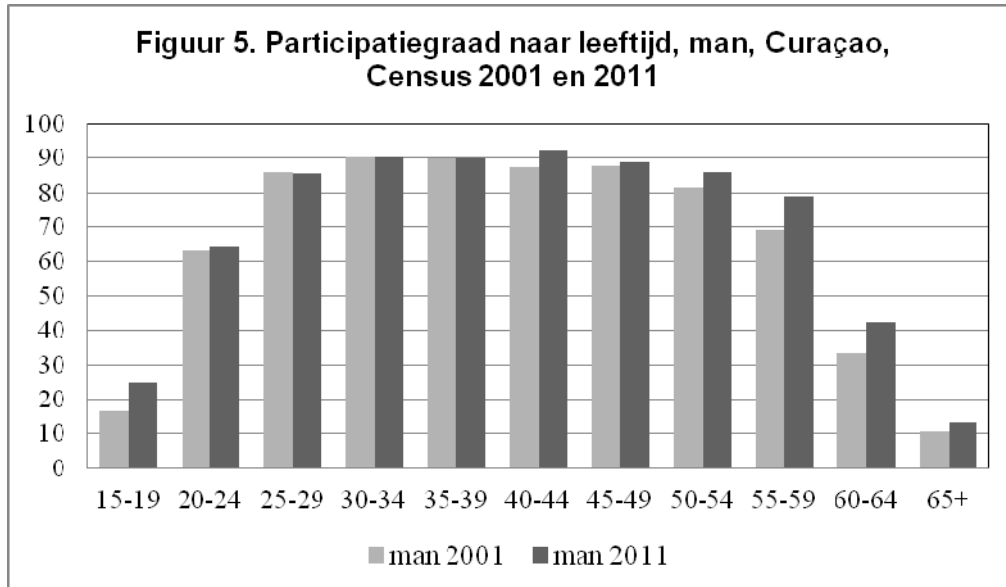
In vergelijking met 2001 zijn dus verhoudingsgewijs meer jongeren en meer ouderen toegetrokken tot de arbeidsmarkt. In de oudste leeftijdsklassen (65+) zijn de participatiegraden laag en is het verschil tussen beide meetmomenten ook gering.

In figuren 5 en 6 worden de participatiegraden van 2001 en 2011 uitgesplitst naar geslacht. De algemene trend blijft bij zowel de mannen als de vrouwen zichtbaar, maar er zijn enkele markante verschillen.

Bij zowel de mannen als de vrouwen is de participatiegraad van de jongeren (15-19 jaar) in de periode aanmerkelijk gestegen. In de volgende leeftijdsklassen is de participatiegraad bij de mannen nagenoeg gelijk gebleven. Pas vanaf 40 jaar zijn de participatiegraden bij de mannen in 2011 hoger dan in 2001. Wellicht zijn voor de leeftijdsklassen vanaf 25 to 44 jaar de maximaal haalbare participatiegraden bereikt².

² Op de vraag waarom men niet naar werk zoekt geven niet-actieve mannen in deze leeftijdsklassen geen duidelijke redenen aan. Redelijk vaak wordt daarnaast aangegeven dat zij om gezondheidsredenen of handicap niet op zoek zijn naar werk.

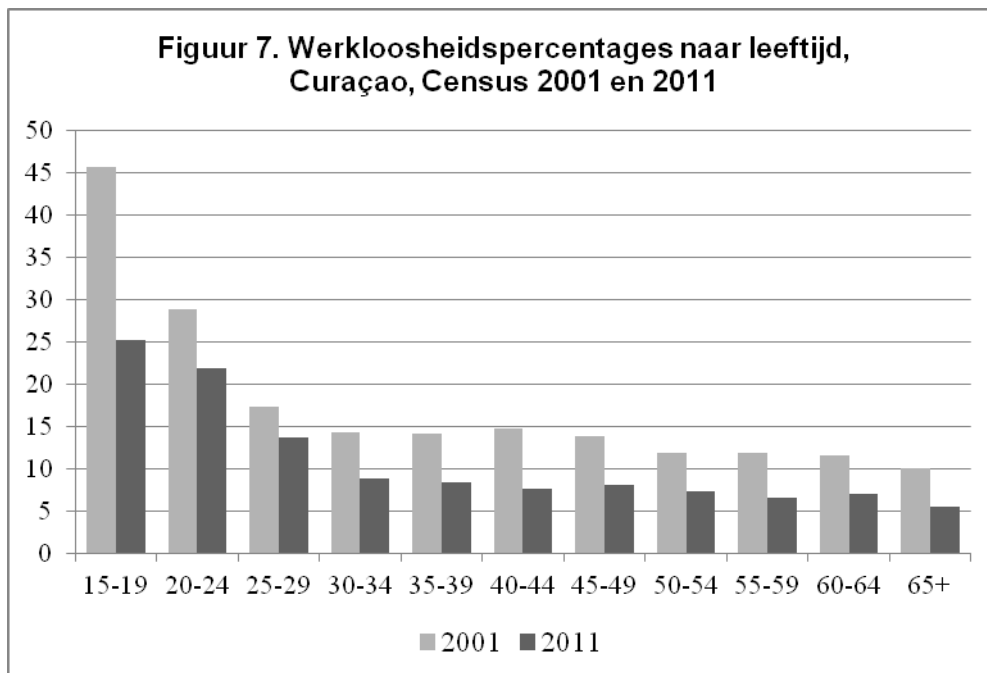
Ook voor de vrouwen is de participatiegraad voor de jongeren tussen 2001 en 2011 toegenomen. In de daarop volgende leeftijdsklasse 20-24 is deze echter nauwelijks veranderd. In de volgende leeftijdsklassen zijn de participatiegraden tot aan 65 jaar in steeds grotere mate toegenomen. Vooral in de leeftijdsklasse 55-59 jaar is de toename fors: van 40 naar 62. Dat duidt er op dat vrouwen vooral op latere leeftijden actief blijven of (her)intreden op de arbeidsmarkt.

Werkloosheidspercentages

Zoals blijkt uit Figuur 7 zijn de werkloosheidspercentages in 2011 vergeleken met 2001 in alle leeftijdsklassen gedaald. De daling is het spectaculairst in de leeftijdsklasse 15-19 jaar, waar het percentage is afgenomen van 46 procent in 2001 tot 25 procent in 2011. Daarbij moet opgemerkt worden dat in deze leeftijdsklasse relatief weinig arbeidsactieve personen voorkomen. De meeste jongeren studeren nog. Op kleine aantallen kan een relatief kleine verandering grote invloed hebben op kengetallen als het werkloosheidspercentage. Dat hier toch ook een echte verandering heeft plaats gevonden blijkt ook uit de ontwikkeling van de participatiegraad, die is toegenomen van 14,8 in 2001

naar 23,6 in 2011. Niet alleen zijn meer jongeren in 2011 toegetreden tot de arbeidsmarkt, ze zijn ook meer dan in 2001 in staat gebleken werk te vinden.

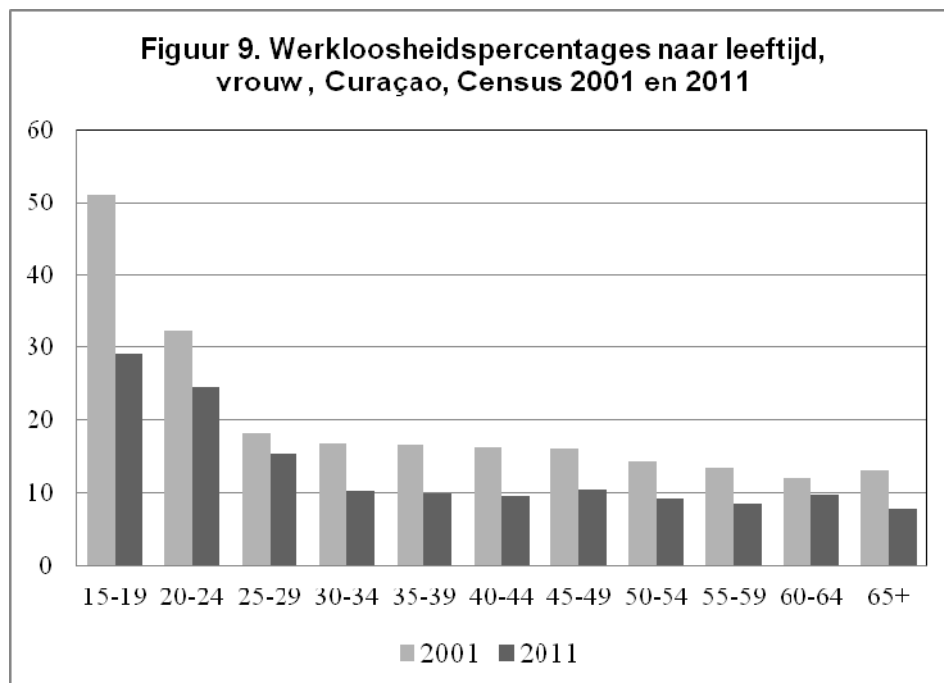
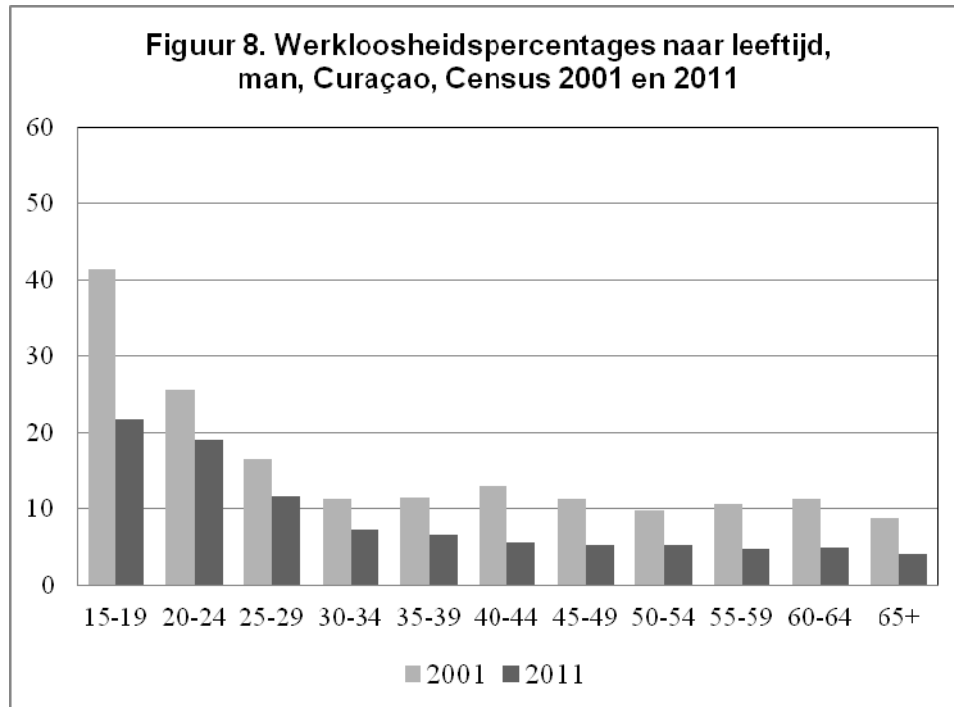

Wel blijft het werkloosheidspercentage van de jongeren ook in 2011 ver boven het algemeen gemiddelde. Dat geldt ook voor de twee daarop volgende leeftijdsklassen (20-24 en 25-29 jaar). De werkloosheid onder de jongere bevolking blijft daarmee, evenals dat internationaal het geval is, een punt van zorg ten aanzien van het werkgelegenheidsbeleid. De verbetering die te zien is tussen 2001 en 2011 geeft aan dat er wel een ontwikkeling in de goede richting is.

In de figuren 8 en 9 worden dezelfde gegevens omtrent werkloosheidspercentages naar leeftijdsklassen verder uitgesplitst naar geslacht. De constatering dat de werkloosheidspercentages voor alle leeftijdsklassen tussen 2001 en 2011 is gedaald blijft staan voor zowel de mannen als de vrouwen.

Het valt wel op dat het genoemde hoge werkloosheidspercentage voor de jongeren (15-19 jaar) in 2001 bij de vrouwen beduidend hoger is (51%) dan bij de mannen (41%). Ook in 2011 is het verschil bij deze leeftijdsgroep in nog steeds aanzienlijk, maar voor beide geslachten rond de 20 procentpunten minder.

In de leeftijdsklasse jongvolwassenen (20-24 jaar) is de ontwikkeling tussen 2001 en 2011 vergelijkbaar met die van de jongeren, maar zijn de percentages bij beide meetmomenten wel lager.

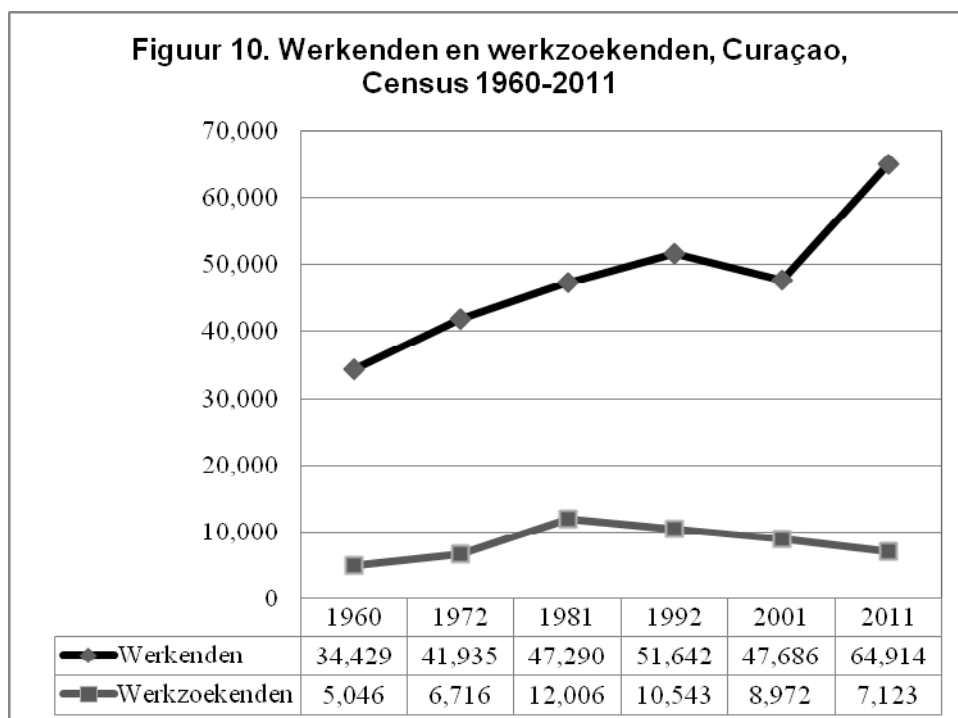

Werkenden en werkzoekenden 1960-2011

In figuur 10 worden de aantallen werkenden en werkzoekenden voor alle Censusjaren vanaf 1960 weergegeven. Het totaal aantal werkenden is tussen 1960 en 2011 gestegen van 34.429 naar 64.914.

Tussen 1991 en 2001 is een daling van bijna 4.000 werkenden te zien. De afname van het aantal werkenden is in lijn met de afname van de totale bevolking. De Census van 2001 werd gehouden in een periode dat een grote emigratiegolf plaats vond, met name richting Nederland, als gevolg van de

verslechterende economische situatie. In de jaren daarna is de immigratie vanuit de regio en remigratie op gang gekomen, waardoor het bevolkingsaantal snel weer op het oude peil kwam. Het aantal werkenden is in 2011 op een niveau gekomen dat in lijn is met de stijgingspercentages die in de data van voorgaande censussen te zien was.

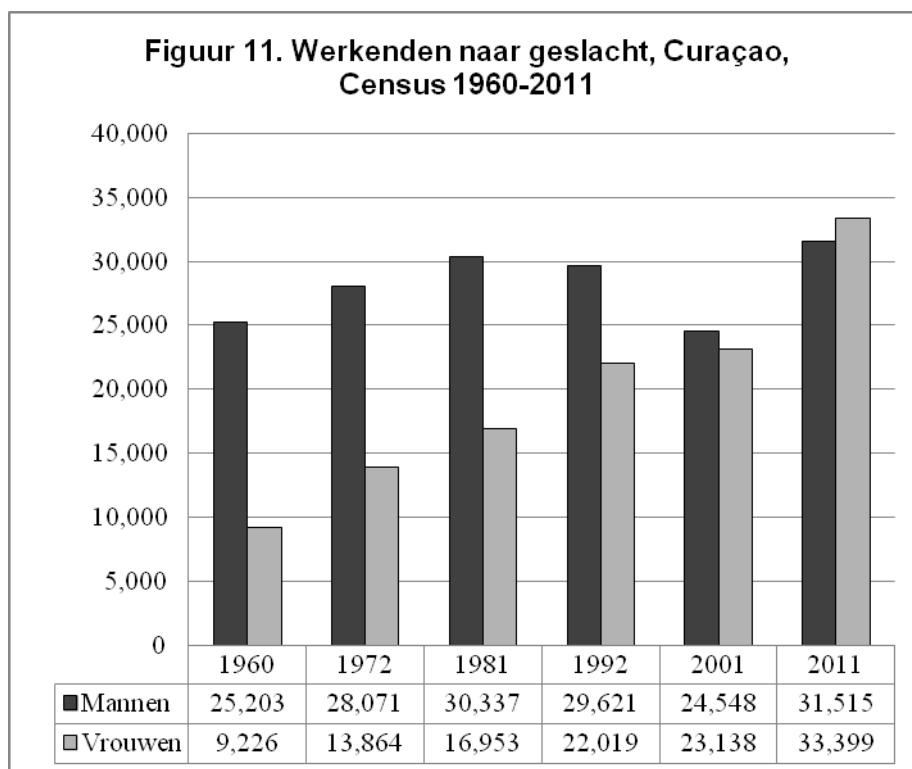
In de gehele periode van 51 jaar is het aantal werkenden gestegen met 89 procent. Op jaarbasis bekeken is dat een gemiddelde stijging van 1,3 procent. De groeispurt die tussen 2001 en 2011 te zien is (een gemiddelde groei van 3,1% per jaar), compenseert geheel de afname in de voorgaande periode.

Het aantal werkzoekenden is tussen 1960 en 1981 toegenomen, hun aantal is in die periode meer dan verdubbeld. Het hoge aantal werkzoekenden bereikt in 1981 een toppunt van 12.006 personen, een niveau dat nadien niet meer is bereikt. In de volgende censusjaren daalt het aantal werkzoekenden gestaag tot iets meer dan 7.000 in 2011. Het hoge aantal werkzoekenden in 1981 kan in verband gebracht worden met de onzekere situatie op de Curaçaose arbeidsmarkt in verband met de dreigende sluiting van de raffinaderij.

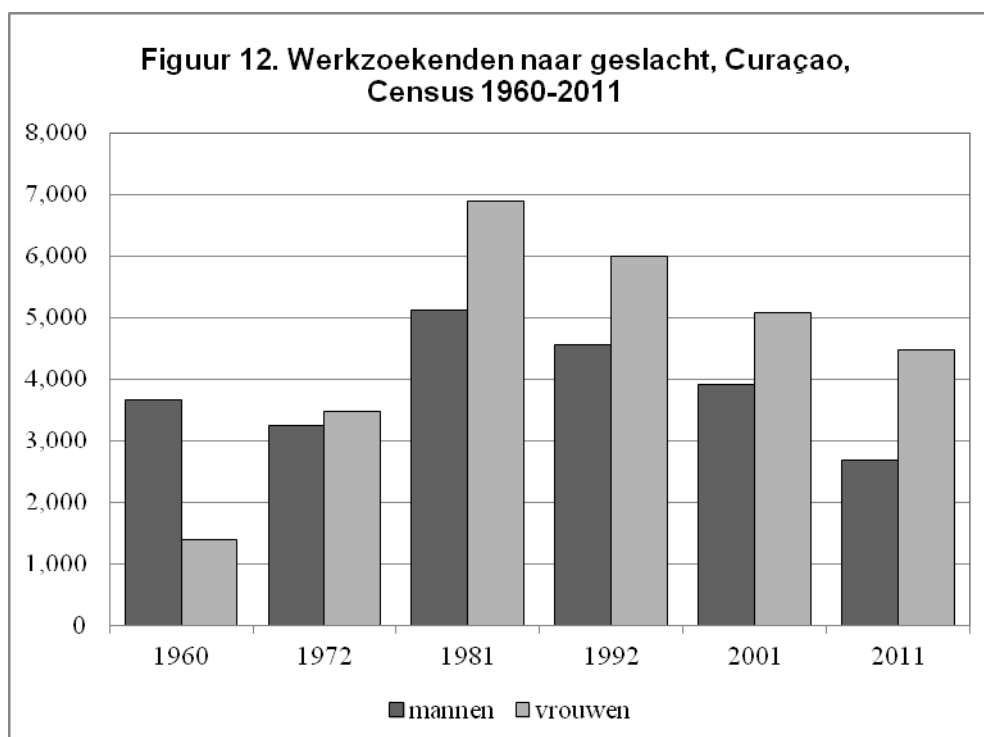
In figuur 11 worden de aantallen werkenden in de censusjaren uitgesplitst naar geslacht. Duidelijk is te zien dat de afname van het aantal werkenden in 2001 geheel veroorzaakt is door een daling van het aantal werkenden mannen. Het aantal vrouwen is nog wel toegenomen, maar duidelijk onder de groeitrend die over de hele periode 1960-2011 te zien is.

Het meest opvallende is de enorme groei van het aantal werkende vrouwen, van nog geen 10.000 in 1960 naar meer dan het drievoudige in 2011. Op jaarbasis gemeten is het aantal werkende vrouwen toegenomen met gemiddeld 2,6 procent. De groei van de aantallen mannelijke werkenden blijft met gemiddeld 0,4 procent per jaar daar ver bij achter.

Bestond in 1960 nog maar iets meer dan een kwart van de werkenden uit vrouwen, in 2001 komt hun aandeel uit op meer dan de helft. Er zijn in 2011 meer vrouwen dan mannen aan het werk.

In figuur 12 worden de aantallen werklozen in de periode 1960 – 2011 naar geslacht uitgesplitst. Opvallend is vooral dat gelijk met de toegenomen participatie van de vrouwen in het arbeidsproces ook het aantal vrouwelijke werkzoekenden is toegenomen en wel zodanig dat het aantal werkzoekende vrouwen vanaf 1981 beduidend groter is dan het aantal werkzoekende mannen.

Vrouwen hebben tussen 1960 en 2011 met succes de arbeidsmarkt betreden, maar zij hebben wel vaker dan mannen moeite om een baan te vinden.

Internationale vergelijkingen

In tabel 3 worden de kerncijfers van de arbeidsmarkt weergegeven voor een aantal geselecteerde landen. Ter wille van de vergelijkbaarheid zijn alleen data uit 2011 gebruikt. De gegevens zijn afkomstig van de ILO (*International Labour Organization*).

Vergeleken met de landen in de regio (Latijns Amerika en de Cariben) neemt de participatiegraad in Curaçao een middenpositie in, tussen landen met een hogere participatiegraad (Bahamas, Barbados, Bolivia, Peru) en die met een lagere graad (Puerto Rico, U.S. Virgin Islands). De meeste landen in de regio hebben evenwel een participatiegraad tussen de 60 en 70.

Ook bij landen in de rest van de wereld fluctueert de participatiegraad. Opvallend zijn de hoge graden, boven de 80, in landen als Ethiopië, Zimbabwe en Tanzania, allen landen in Afrika. Toch is dat niet kenmerkend voor Afrika omdat landen als Zuid Afrika en Tunesië lage participatiegraden kennen. Verder lijkt er ook geen relatie te zijn met de welvaart in de landen, omdat een land als Italië ook een lage participatiegraad kent.

Voor elk land is een combinatie van factoren te vinden die de hoogte van de participatiegraad bepalen. Een aantal daarvan zijn de hoogte van de lonen (productiviteit) in het betreffende land, de positie van de vrouw op de arbeidsmarkt (de mate van financiële zelfstandigheid van de vrouw), de hoogte van de werkloosheid (en daarmee samenhangend de mate waarin mensen die werk zoeken ontmoedigd worden om actief te zoeken).

Een lage participatiegraad geeft in ieder geval aan dat een kleiner deel van de bevolking in de arbeidsactieve leeftijden kan of wil werken, of misschien ook niet hoeft te werken. In lage-lonen landen zullen meer mensen willen werken om het huishoudinkomen op peil te brengen.

Dat kan de hoge participatiegraden in landen als Zimbabwe verklaren. Zimbabwe heeft, ter illustratie, een BBP per werkende van \$1.332³, terwijl voor Nederland een bedrag van \$46.691 geldt en voor de Verenigde Staten zelfs een bedrag van \$68.374⁴. De BBP per werkende voor Tanzania en Ethiopië, beiden eveneens genoemd als landen met een hoge participatiegraad, is niet veel hoger dan dat van Zimbabwe (\$1.747 en \$2.173)

Zuid Afrika heeft een lage participatiegraad: 51. Dat is zeker niet de laagste in de tabel, maar het probleem van Zuid Afrika is het hoge werkloosheidspercentage: bijna 25 procent. De arbeidsparticipatie, waarin de werklozen niet worden meegerekend, is daarom laag: 39. In de tabel komen meer landen voor waar de arbeidsparticipatie laag is als gevolg van hoge werkloosheidspercentages. In de Caribische regio is daarvan Puerto Rico als voorbeeld te noemen. De arbeidsparticipatiegraad komt daar uit op 36.

Andere landen in de regio waar de werkloosheidscijfers het verschil tussen de participatiegraad en de arbeidsparticipatie groot maken zijn Guyana en Suriname, waar de participatiegraad als gevolg daarvan voor beide landen beneden de 50 uitkomt.

³ Bruto Binnenlands Product, gemeten in zogenaamde PPP dollars: Purchasing Power Parities, voor koopkrachtverschillen gecorrigeerde valuta, uitgedrukt in US dollars. Bron: International Labour Organization, Key Indicators of the Labour Market database; GDP per person employed (constant 1990 PPP \$)

⁴ Voor arme landen is vaak geen data beschikbaar over gemiddelde lonen. Het BBP per werkende geeft wel aan hoeveel de arbeidsproductiviteit tussen landen kan verschillen, hetgeen tot uitdrukking moet komen in de beloningsverschillen,

Tabel 3. Internationale kernindicatoren arbeidsmarkt, selectie van landen, 2011

Landen	Participatiegraad	Arbeidsparticipatie (netto)	Werkloosheidspercentage
<i>Latijns Amerika en de Cariben</i>			
Aruba	65	58	10,6
Bahamas	74	64	13,7
Barbados	71	63	11,2
Belize	66	60	8,4
Bolivia	72	70	3,2
Brazilië	70	65	6,7
Chili	62	57	7,1
Colombia	67	60	10,8
Costa Rica	63	58	7,7
Cuba	57	55	2,4
Curaçao	60	54	9,9
Dom. Republiek	65	57	12,9
Ecuador	68	65	4,2
Guyana	61	48	21,0
Haïti	65	61	6,7
Honduras	62	59	4,8
Jamaica	63	55	12,7
Mexico	60	57	5,3
Panama	66	63	4,5
Peru	76	73	3,9
Puerto Rico	43	36	15,8
St. Maarten	74	65	11,5
St. Lucia	69	-	-
St. Vincent & The Grenadines	67	-	-
Suriname	55	44	12,7
Trinidad & Tobago	64	60	6,3
U.S. Virgin Islands	41		
Uruguay	66	62	6,0
Venezuela	65	60	8,3
<i>Europa</i>			
België	53	49	7,1
Kroatië	52	45	13,4
Duitsland	60	56	5,9
Frankrijk	56	51	9,2
Groot Brittannië	62	57	7,9
Italië	48	44	8,4
Nederland	64	61	4,4
Polen	56	51	9,6
Portugal	61	54	12,7
Rusland	63	59	6,5
Spanje	59	46	21,8
Zweden	64	59	7,8
Zwitserland	68	65	4,0
<i>Overige landen</i>			
Angola	70	65	7,6
China	71	68	4,3
Ethiopië	84	79	5,4
India	56	54	3,4
Indonesië	68	63	6,6
Japan	59	56	4,5
Korea	61	59	3,4
Libanon	47	43	8,9
Marokko	50	46	8,9
Namibië	60	48	19,8
Nieuw Zeeland	68	64	6,5
Nigeria	56	52	7,6
Saudi Arabië	52	50	4,4
Tanzania	89	86	3,5
Tunesië	47	41	12,9
Turkije	50	45	9,8
Verenigde Arabische Emiraten	79	76	4,0
Verenigde Staten	63	57	9,0
Zimbabwe	86	83	4,0
Zuid Afrika	51	39	24,7
Bron: International Labour Organization, Key Indicators of the Labour Market database., CBS Curaçao, CBS Aruba, Department of Statistics St. Maarten			

De in tabel 3 gepresenteerde werkloosheidspercentages zijn een momentopname. Ter wille van de vergelijkbaarheid met de Census uitkomsten voor Curaçao is voor het jaar 2011 gekozen. Vanwege de economische crisis die de meeste landen in voorgaande jaren getroffen heeft kunnen de percentages voor andere jaren, ook recentere jaren, flink anders zijn.

Het werkloosheidspercentage voor Curaçao van 9,9 procent is beslist niet de laagste voor de regio. De werkloosheidspercentages zijn erg laag in landen als Cuba, Peru en Bolivia, en hoog in landen als Guyana en Puerto Rico. In Europa is het werkloosheidspercentage hoog in Spanje (21,8%) . Samen met Griekenland (24,2%, niet in de tabel opgenomen) zijn dit de landen waar de crisis onevenredig hard heeft toegeslagen, met hoge werkloosheid en economische teruggang tot gevolg.

Hoofdstuk 2. De werkende bevolking

Werkenden naar opleidingsniveau

In tabel 4 wordt de werkende bevolking naar geslacht en opleidingsniveau gepresenteerd. Het betreft zowel aantallen werkenden als de percentages verdelingen over de opleidingsniveaus.

In totaliteit overtreft het aantal werkende vrouwen het aantal werkende mannen, maar dat geldt niet voor alle niveaus van opleiding. Vooral in het secundair onderwijs op het tweede niveau (HAVO, VWO, SBO) en in mindere mate het tertiair onderwijs op het eerste niveau (HBO) overtreft het aantal vrouwelijke het aantal mannelijke werkenden.

Voor de andere opleidingsniveaus zijn er meer mannen dan vrouwen of is het verschil erg klein.

Tabel 4. Werkende bevolking 15 jaar en ouder naar geslacht en opleidingsniveau, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011						
Opleidingsniveau	aantallen			relatieve verdeling		
	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal
Basisonderwijs of minder	3.878	3.939	7.817	12,3	11,8	12,0
Secundair onderwijs, eerste niveau	12.361	11.713	24.074	39,2	35,1	37,1
Secundair onderwijs, tweede niveau	7.726	9.220	16.946	24,5	27,6	26,1
Tertiair onderwijs, eerste niveau	4.638	5.433	10.071	14,7	16,3	15,5
Tertiair onderwijs, tweede niveau	1.306	1.131	2.437	4,1	3,4	3,8
Tertiair onderwijs, postdoctoraal	60	23	83	0,2	0,1	0,1
Onbekend	1.546	1.940	3.486	4,9	5,8	5,4
Totaal	31.515	33.399	64.914	100,0	100,0	100,0

Nadere bestudering van de aantallen mannen en vrouwen naar leeftijd (zie tabel 46 in de tabellen-bijlage) laat een aantal interessante ontwikkelingen zien in de opleidingsniveaus van de werkenden.

De verschillen bij het laagste opleidingsniveau blijven klein in alle leeftijdsklassen. Op het eerste niveau van het secundaire onderwijs zijn er veel meer mannen dan vrouwen die dit niveau hebben gevolgd in de jongere leeftijden: 15 tot 34 jaar. Op het tweede niveau van het secundaire onderwijs zijn de rollen enigszins omgedraaid en zijn er veel meer vrouwen dan mannen in de leeftijden 25 tot 44 jaar. Ook in de omringende leeftijdsklassen zijn er meer werkende vrouwen dan mannen, maar de verschillen daar zijn geringer tot klein. Eenzelfde patroon is te zien bij de opleidingen van het tertiaire onderwijs. Bij het tertiair opleidingsniveau zijn er meer vrouwen in de jongere leeftijdsklassen en meer mannen in de oudere leeftijdsklassen werkzaam. Na het 55^e levensjaar zijn de mannen op alle niveaus in de meerderheid, al zijn de verschillen niet groot.

Dat in de jongere leeftijdsklassen meer vrouwen dan mannen een hogere opleiding hebben gevolgd lijkt consistent te zijn met de internationaal geconstateerde feiten dat meer vrouwen dan mannen opleidingen op een hoger onderwijsniveau volgen. Uit de data van de schoolgaanden in de Census blijkt dat er vanaf het tweede niveau van het secundair onderwijs meer vrouwen dit onderwijs volgen. In het tertiair onderwijs zijn er zelfs tweemaal zoveel vrouwen als mannen aanwezig⁵.

Als naar de relatieve verdeling over de opleidingsniveaus wordt gekeken dan zijn er geen grote verschillen te bespeuren tussen werkende mannen en vrouwen.

⁵ Hierbij moet wel rekening gehouden worden met het feit dat grote groepen studenten in het buitenland studeren. Deze zijn niet in bovenstaande cijfers opgenomen.

Twaalf procent van de mannen en bijna 12 procent van de vrouwen hebben de laagste opleiding: basisonderwijs of minder dan dat (geen opleiding of enkele klassen van het funderend onderwijs).

De grootste groep werkenden heeft een opleiding op het eerste niveau van het secundaire onderwijs (VSBO en eerste klassen van HAVO en VWO), respectievelijk 39 en 35 procent van de mannen en vrouwen.

Ruim 24 procent van de mannen en bijna 28 procent van de vrouwen die werken hebben een opleiding gevolgd op het tweede niveau van het secundaire onderwijs.

Bij elkaar opgeteld heeft bijna tweederde van de werkenden een opleiding op secundair niveau gevolgd, en dat geldt voor beide seksen.

Op tertiair niveau zijn 19 procent van de werkende vrouwen en bijna 20 procent van de werkende mannen geschoold, totaal gemiddeld 19,3 procent.

In vergelijking met de voorgaande Census zijn deze aandelen behoorlijk toegenomen, vooral bij de vrouwen. In 2001 had 14,6 van de werkende vrouwen een opleiding op tertiair niveau gevolgd, bijna vijf punten lager dan in 2011. Voor de mannen is het verschil kleiner: 17,3 procent in 2001, ongeveer 2,5 punten geringer.

De aandelen van de hoog opgeleiden zijn in 2011 dus in vergelijking met 2001 groter geworden. Op het niveau van de middenopleidingen zijn de aandelen juist kleiner geworden. Op het laagste niveau zijn de aandelen alleen voor de mannen gedaald. De conclusie kan daarom getrokken worden dat het gemiddelde opleidingsniveau van de werkenden van Curaçao tussen de Census van 2001 en de Census van 2011 is toegenomen.

Werkenden naar economische positie

Tabel 5 toont de werkende mannen en vrouwen naar hun economische positie. De grootste groep werkenden is werknemer in vaste dienst, ruim 60 procent, maar meer vrouwen (65%) dan mannen (56%) hebben deze economische positie. Op ruime afstand volgen werknemers in tijdelijke dienst, ruim 12 procent in totaal en iets meer dan 11 procent mannen en ruim 13 procent vrouwen.

Tabel 5. Werkenden naar geslacht en economische positie, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011						
Economische positie	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Werkgever	3.068	1.484	4.552	9,7	4,4	7,0
Zelfstandige	1.553	897	2.450	4,9	2,7	3,8
Werknemer in vaste dienst	17.631	21.606	39.237	55,9	64,7	60,4
Werknemer in tijdelijke dienst	3.499	4.480	7.979	11,1	13,4	12,3
Losse job	3.444	2.230	5.674	10,9	6,7	8,7
Onbetaalde familiewerker	96	135	231	0,3	0,4	0,4
Contract voor minder dan 6 maanden	148	177	325	0,5	0,5	0,5
Contract voor 6 maanden en langer	856	1.089	1.945	2,7	3,3	3,0
Stagiair	57	45	102	0,2	0,1	0,2
Overig en onbekend	277	301	578	0,9	0,9	0,9
Niet opgegeven	886	955	1.841	2,8	2,9	2,8
Totaal	31.515	33.399	64.914	100,0	100,0	100,0

Bijna 11 procent van de mannelijke werkenden en iets minder dan 7 procent van de vrouwelijke werkenden oefenen een losse job uit. Het hebben van een losse job betekent de minste zekerheid op het behoud van werk, en deze groep is behoorlijk groot: in totaal bijna 5.700 werkenden, daarmee de derde belangrijkste economische positie.

Er zijn ruim 4.500 werkenden die werkgever zijn, 7 procent van het totaal aantal werkenden, en daarmee de vierde grootste groep in het totaal aantal werkenden. Het betreft duidelijk meer mannen (bijna 10%) dan vrouwen (meer dan 4%) die werkgever zijn.

Bijna 4 procent van de werkenden heeft opgegeven een zelfstandige beroepsbeoefenaar te zijn, en ook hier zijn er meer mannen (5%) dan vrouwen (minder dan 3%) .

Meer vrouwen (ruim 3% van het totaal) dan mannen (minder dan 3%) werken op basis van een contract voor 6 maanden en langer. Veel minder personen hebben een contract voor minder dan zes maanden. Ook voor de andere economische posities zijn de aantallen en percentages werkenden gering.

Vergeleken met de Census van 2001 valt op dat er een verschuiving heeft plaatsgevonden van het aandeel werkenden in vaste dienst (min 7 procentpunten) naar tijdelijke dienst (plus 4 procentpunten). Ook is in de periode van tien jaar het aandeel werkgevers toegenomen (plus 4 procentpunten) en dat van werkenden die een losse job hebben (1,5 procentpunt), bij deze laatste betreft de groei met name vrouwen.

Het aandeel van de zelfstandigen is daarentegen afgenomen, van 6 naar minder dan 4 procent van het totaal aantal werkenden. Ook zijn relatief minder personen aan het werk onder een contract voor 6 maanden of langer.

De discussie omtrent de noodzaak van flexibilisering van de arbeidsmarkt, waarbij enerzijds de concurrentiepositie van de Curaçaose economie wordt aangehaald en anderzijds het verlies van zekerheid van werk, lijkt er op te wijzen dat flexibilisering inderdaad wordt toegepast (verschuiving van vaste dienst en langlopende contracten naar tijdelijke dienst).

Werkenden naar bedrijfstak

De analyse van de arbeidsmarktgegevens wordt bemoeilijkt als er veel non-respons optreedt in het onderzoek. Uit tabel 6 blijkt dat ongeveer 10 procent van de werkenden niet heeft opgegeven in welke bedrijfstak zij werkt.

De bedrijfstak “Groot- en detailhandel, reparatie van auto’s” is in Curaçao in 2011 de grootste werkgever, 15,6 procent van alle werkenden, meer dan 10.000 personen, werkt in deze branche. Het aandeel mannen en vrouwen wijkt niet veel van elkaar af (resp. 15 en 16%).

De tweede grootste bedrijfstak is “Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen”. Bij deze bedrijfstak werkt in 2011 precies 10 procent van het totaal aantal werkenden, ook hier in aandelen gemeten nauwelijks verschillen tussen mannen en vrouwen te zien. Doordat meer vrouwen dan mannen aan het arbeidsproces deelnemen is het aantal vrouwen enkele honderden personen groter dan het aantal mannen.

De derde qua arbeidsplaatsen grootste bedrijfstak is “Verschaffen van accommodatie en maaltijden”, waar ruim 8 procent van het totaal aantal werkenden een baan heeft. Hier zijn wel duidelijk meer vrouwen dan mannen werkzaam: 6 procent van de mannelijke en 10 procent van de vrouwelijke werkenden.

Een even belangrijke positie neemt de bedrijfstak “Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening” in, eveneens ruim 8 procent van alle werkenden. Hier is het overwicht van de vrouwen nog groter: 13 procent van de vrouwen versus 3 procent van de mannen zijn hier werkzaam. Er werken in absolute termen vier keer zo veel vrouwen dan mannen in deze bedrijfstak.

De volgende bedrijfstak qua aantallen werkenden is “Financiële activiteiten en verzekeringen”, met een aandeel van 6,5 procent in de totale werkgelegenheid. Ook deze bedrijfstak biedt aan meer

vrouwen dan mannen werk: respectievelijk ruim 8 versus ruim 4 procent van het totaal aantal werkenden.

Tabel 6. Werkende bevolking naar geslacht en bedrijfstakken, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011.

Bedrijfstakken	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Landbouw, bosbouw, visserij	147	48	195	0,5	0,1	0,3
Mijnbouw	42	5	47	0,1	0,0	0,1
Industrie	3.007	882	3.889	9,5	2,6	6,0
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	368	139	507	1,2	0,4	0,8
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	482	114	596	1,5	0,3	0,9
Bouwnijverheid	3.648	353	4.001	11,6	1,1	6,2
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	4.652	5.470	10.122	14,8	16,4	15,6
Vervoer en opslag	1.721	905	2.626	5,5	2,7	4,0
Verschaffen van accommodatie en maaltijden (horeca)	1.861	3.381	5.242	5,9	10,1	8,1
Informatie en communicatie	1.099	808	1.907	3,5	2,4	2,9
Financiële activiteiten en verzekeringen	1.369	2.822	4.191	4,3	8,4	6,5
Exploitatie van en handel in onroerend goed	459	394	853	1,5	1,2	1,3
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	1.092	1.324	2.416	3,5	4,0	3,7
Administratieve en ondersteunende diensten	1.946	1.512	3.458	6,2	4,5	5,3
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	3.119	3.360	6.479	9,9	10,1	10,0
Onderwijs	511	1.457	1.968	1,6	4,4	3,0
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	966	4.299	5.265	3,1	12,9	8,1
Kunst, amusement en recreatie	536	1.057	1.593	1,7	3,2	2,5
Overige diensten	430	779	1.209	1,4	2,3	1,9
Huishoudens als werkgever; productie van goederen voor..	151	1.641	1.792	0,5	4,9	2,8
Activiteiten van extraterritoriale organisaties	76	30	106	0,2	0,1	0,2
Niet opgegeven	3.833	2.619	6.452	12,2	7,8	9,9
Totaal	31.515	33.399	64.914	100,0	100,0	100,0

In de industrie werken meer dan drie keer zoveel mannen dan vrouwen. Het totale percentage werkenden in deze bedrijfstak is 6 procent, maar voor de mannen is het percentage bijna 10 en voor de vrouwen minder dan 3 procent.

In de bouwnijverheid werkt eveneens 6 procent van het totaal aantal werkenden, maar het betreft slechts iets meer dan 1 procent van de vrouwelijke en bijna 12 procent van de mannelijke werkenden. Het aandeel mannen is hier tien keer zo groot dan het aandeel vrouwen.

Bedrijfstakken met enige omvang qua werkgelegenheid zijn verder “Administratieve en ondersteunende diensten”, met een aandeel in de totale werkgelegenheid van 5,3 procent en “Vervoer en opslag”, met 4 procent. In beide bedrijfstakken werken meer mannen dan vrouwen.

Niet genoemde bedrijfstakken waar weer duidelijk meer vrouwen emplooi vinden zijn “Onderwijs”, “Huishoudens als werkgever; productie van goederen voor eigen gebruik”, “Kunst, amusement en recreatie” en “overige diensten”. Mannen hebben verder nog de overhand in de werkgelegenheid bij de bedrijfstakken “Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering” en in mindere mate “Informatie en communicatie”.

Samenvattend kan gesteld worden dat mannen de meeste banen vinden in de zogenaamde “maakindustrieën” en de technisch georiënteerde diensten, en vrouwen juist meer emplooi vinden in de dienstensector als geheel en vooral in de zorg en de creatieve bedrijfstakken.

Doordat in de Census van 2011 de bedrijfstakindeling is aangepast aan de nieuwste versie van de ISIC classificatie is vergelijking met voorgaande censussen niet of voor enkele bedrijfstakken mogelijk. Een vergelijking wordt daarom niet gemaakt.

Werkenden naar beroep

In tabel 7 worden de werkenden verbijzonderd naar geslacht en beroepsgroepen. Er zijn duidelijke verschillen te ontdekken in de beroepen die mannen en vrouwen uitoefenen. Gelet op de conclusie in de voorgaande paragraaf kan dat niet als verrassing worden gezien.

In totaal is de beroepsgroep met het grootste aandeel in de werkgelegenheid “Dienstverlenend personeel, verkopers”, ruim een vijfde van alle werkenden hebben dit beroep. Die eerste plaats bereikt de beroepsgroep doordat dit de belangrijkste beroepsgroep van de vrouwen is: bijna 27 procent van de vrouwen, tegenover minder dan 16 procent van de mannen.

De belangrijkste beroepsgroep bij de mannen is “Ambachtslieden”, meer dan 22 procent van de mannen hoort hier toe. Dit is typisch een beroepsgroep waar de vrouwen slechts in kleine aantallen voorkomen: nog geen 2 procent van de vrouwelijke werkenden heeft een baan in deze beroepsgroep. Door het verschil tussen aantallen mannen en vrouwen bezet deze voor mannen belangrijke beroepsgroep in het totaal de vijfde plaats.

De tweede belangrijkste beroepsgroep is “Administratief personeel”, ruim 14 procent van de werkenden heeft dit beroep. Hier zijn de vrouwen weer in de meerderheid, en wel zodanig dat ruim 21 procent van de vrouwen dit beroep heeft, tegenover nog geen 7 procent van de mannen.

Minder groot zijn de verschillen in aantallen mannen en vrouwen in de beroepsgroep “Technici en vakspecialisten”, waar 13 procent van alle werkenden te vinden zijn. Voor vrouwen is dit percentage 12 en voor mannen 14.

Bijna 13 procent van alle werkenden oefent een elementair beroep uit. Dit zijn beroepen waar geen specifieke vaardigheden benodigd zijn, en waar daarom vooral personen met een lage opleiding terug te vinden zijn. Tien procent van de werkende mannen en 16 procent van de werkende vrouwen hebben deze beroepen. In deze beroepsgroep hebben de vrouwen duidelijk de overhand.

De beroepsgroep “Intellectuele, wetenschappelijke en artistieke beroepen” wordt uitgeoefend door 10,5 procent van de werkenden, minder dan 9 procent van de mannen en ruim 12 procent van de vrouwen. Het verschil is minder spectaculair, maar ook hier zijn meer vrouwen dan mannen aanwezig.

Voor de beroepsgroep “Bedieners van machines en installaties” kan gesteld worden dat dit overwegend mannenberoepen zijn: , bijna 8 procent van de mannen heeft dit beroep, tegenover ruim 1 procent van de vrouwen, samen goed voor 4,5 procent van alle werkenden.

In de beroepsgroep “Managers en leidinggevenden” ligt het overwicht weer bij de mannen: bijna 10 procent van alle werkende mannen heeft deze beroepen, tegenover nog geen 6 procent van de vrouwen. In totaal is ruim 7,5 procent van de werkenden manager of leidinggevende.

Tabel 7. Werkenden naar geslacht en beroepsgroep, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011

Beroepsgroep	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Beroepen bij de strijdkrachten	239	20	259	0,8	0,1	0,4
Managers en leidinggevenden	3.011	1.949	4.960	9,6	5,8	7,6
Intellectuele, wetenschappelijke en artistieke beroepen	2.701	4.116	6.817	8,6	12,3	10,5
Technici en vakspecialisten	4.406	4.037	8.443	14,0	12,1	13,0
Administratief personeel	2.119	7.057	9.176	6,7	21,1	14,1
Dienstverlenend personeel, verkopers	4.909	8.898	13.807	15,6	26,6	21,3
Geschoold personeel in landbouw, visserij	208	26	234	0,7	0,1	0,4
Ambachtslieden	6.975	622	7.597	22,1	1,9	11,7
Bedieners van machines en installaties	2.459	458	2.917	7,8	1,4	4,5
Elementaire beroepen	3.012	5.312	8.324	9,6	15,9	12,8
Niet opgegeven	1.476	904	2.380	4,7	2,7	3,7
Totaal	31.515	33.399	64.914	100,0	100,0	100,0

Vergeleken met de Census van 2001 valt op dat het aantal beroepsbeoefenaars meer dan gemiddeld⁶ is gestegen in de groepen “Dienstverlenend personeel, verkopers” (meer dan 6.000 toename), “Intellectuele, wetenschappelijke en artistieke beroepen”, en “Ambachtslieden” (beiden met meer dan 2.000 toename). Een afname van het aantal werkenden is te zien bij de beroepsgroep “Managers en leidinggevenden”, maar die afname is beperkt.

Werkenden naar Geozone

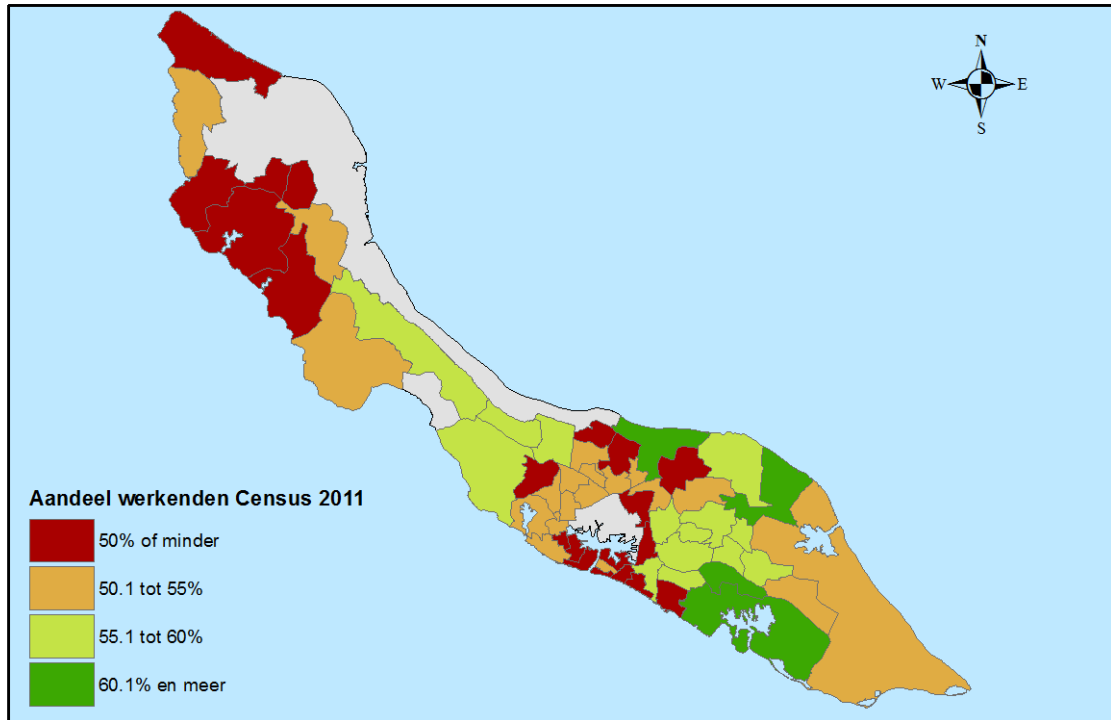
In Map 1 wordt de netto participatiegraad, het procentuele aandeel van de werkenden in de totale bevolking van 15 jaar en ouder, naar geozone weergegeven. Zones met te weinig werkenden en/of te kleine bevolkingsaantallen zijn in de map leeg gelaten. De gegevens zijn in tabel 56 in de tabellenbijlage opgenomen.

De laagste aandelen werkenden zijn te vinden in Koraal Specht (32%), Flip (36%) en Habaai (40%). De hoogste percentages werkenden komen voor in zones Rancho (67%), Spaanse Water (66%) en Koraal Partier (65%).

Lagere percentages werkenden zijn te vinden in de zones van Bandabou, Oostpunt en in de zones rond het Schottegat. Hogere percentages komen voor in de zones buiten de randzones van het Schottegat en St. Michiel en zones daaromheen.

⁶ Er moet wel rekening gehouden worden met het gebruik van de nieuwste ISCO indeling van beroepen uit 2007, die in de Census van 2001 nog niet beschikbaar was. Dit kan ook op het hoge indelingsniveau dat in de publicatie is gebruikt tot verschillen leiden.

Map 1. Aandeel werkenden in de bevolking van 15 jaar en ouder naar zone, Curaçao, Census 2011

Geboorteplaats van de werkenden

Tabel 8 geeft informatie over de geboorteplaats van de werkenden. Exact 71 procent van de werkenden is in Curaçao geboren, naar verhouding meer mannen (72%) dan vrouwen (70%). In aantallen gemeten ontlopen de werkende mannen en vrouwen elkaar niet veel.

De naar aantallen tweede groep zijn de personen die in Nederland geboren zijn, ruim 6 procent van de werkenden, waarbij meer mannen (7%) dan vrouwen (ruim 5%) voorkomen. Grote groepen werkenden komen ook uit de Dominicaanse Republiek (minder dan 5%) en Colombia (ruim 4%). Vooral bij de werkenden uit de Dominicaanse Republiek is het vrouwenoverschot aanzienlijk, voor de Colombiaanse werkenden is het verschil minder groot.

Meer dan 2 procent van de werkenden is in Haïti geboren. Uit dit land zijn meer mannen dan vrouwen werkzaam op de Curaçaose arbeidsmarkt.

De aantallen werkenden die in Aruba, St. Maarten of Caribisch Nederland zijn geboren vormen samen minder dan 3 procent van de werkende bevolking van Curaçao. Voor deze eilanden is er een licht overwicht van vrouwen te constateren.

De aantallen werkenden uit andere landen zijn beperkt. Het verschil in sekse is klein bij werkenden die in Suriname of Venezuela geboren zijn. Uit Jamaica zijn meer vrouwen aan het werk, en uit India meer mannen.

In vergelijking met de Census van 2001 zijn een aantal opmerkelijke ontwikkelingen te bespeuren. In procentuele groei gemeten zijn vooral de aantallen werkenden uit veel landen in de regio spectaculair gegroeid.

Tabel 8. Werkenden naar geslacht en geboorteland, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011						
Geboorteland	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Aruba	346	475	821	1,1	1,4	1,3
Caribisch Nederland	302	414	716	1,0	1,2	1,1
Curaçao	22.754	23.338	46.092	72,2	69,9	71,0
Sint Maarten	56	59	115	0,2	0,2	0,2
Nederland	2.207	1.790	3.997	7,0	5,4	6,2
Dominicaanse Republiek	799	2.227	3.026	2,5	6,7	4,7
Colombia	1.072	1.797	2.869	3,4	5,4	4,4
Haïti	873	522	1.395	2,8	1,6	2,1
Suriname	439	503	942	1,4	1,5	1,5
Venezuela	454	421	875	1,4	1,3	1,3
Jamaica	256	617	873	0,8	1,8	1,3
India	334	99	433	1,1	0,3	0,7
Andere landen	1.550	1.080	2.630	4,9	3,2	4,1
Niet opgegeven	73	57	130	0,2	0,2	0,2
Totaal	31.515	33.399	64.914	100,0	100,0	100,0

Het aantal werkenden die in Jamaica en Colombia zijn geboren is in tien jaar tijd verdrievoudigd, het aantal werkenden uit Haïti zelfs verviervoudigd. In dezelfde periode is het aantal werkenden uit Venezuela en de Dominicaanse Republiek verdubbeld.

Het aantal werkenden dat in Nederland is geboren is met circa 70 procent gestegen. Een bescheiden groei van enkele procenten is te zien bij de werkenden uit Aruba, St. Maarten en Caribisch Nederland.

Curaçao is dus in tien jaar tijd een trekpleister geworden voor buitenlandse werkenden. Het gevolg is dat deze een deel van de groei van de werkende bevolking tussen 2001 en 2011 voor hun rekening hebben genomen. De aantallen werkenden geboren in Curaçao is weliswaar met een kwart toegenomen, maar dit is duidelijk onder de gemiddelde groei van 39 procent.

In tabel 9 wordt voor de geboorteplaatsen van de werkenden onderzocht in welke beroepsgroepen zij met name voorkomen. Personen geboren in Aruba oefenen relatief vaak beroepen uit op administratief en hoger niveau. Werkenden die op de eilanden van Caribisch Nederland zijn geboren oefenen iets vaker beroepen uit in de dienstverlening en verder administratieve en vaktechnische beroepen. Dit laatste patroon is ook zichtbaar voor de (grote) groep werkenden die in Curaçao geboren zijn en de (kleine) groep personen afkomstig uit St. Maarten.

De werkenden die in Nederland geboren zijn, zijn relatief vaak leidinggevend en oefenen vooral intellectuele en wetenschappelijke en vakspecialistische beroepen uit. De personen die in de Dominicaanse Republiek en Colombia geboren zijn, zijn het vaakst terug te vinden in de dienstverlenende en elementaire beroepen. Het zijn relatief ook vaak ambachtslieden.

Hetzelfde geldt voor Haïtianen, maar bij hen valt de nadruk op de elementaire beroepen. Voor Jamaicanen is hetzelfde beeld van toepassing. Voor werkenden die geboren zijn in Suriname is de verdeling over de beroepsgroepen in lijn met hetgeen geldt voor Aruba, met een nadruk op de intellectuele en wetenschappelijke beroepen.

Tabel 9. Werkende bevolking 15 jaar en ouder naar geboorteplaats en beroepsgroep, relatieve aandelen, Curaçao, Census

Geboorteland	Beroepsgroepen										
	Strijd- krachten	Leiding- gevenden	Intellec- tuele, weten- schap- pelijke en artistieke beroepen	Technici en vak- specialisten	Admini- stratief personeel	Dienst- verlenend personeel en verkopers	Geschool- de landbou- wers, bosbou- wers en vissers	Ambachts- lieden	Bedie- nings- personeel van machines en installaties	Elemen- taire beroepen	Niet opge- geven
Aruba	0	12	18	19	19	15	0	6	3	5	2
Caribisch Nederland	0	7	11	17	15	22	0	13	3	9	2
Curaçao	0	7	10	14	17	21	0	12	6	10	4
Sint Maarten	0	5	12	11	16	23	0	13	1	9	10
Nederland	5	22	25	19	9	12	0	4	1	1	3
Dominicaanse Republiek	0	2	2	3	5	34	0	13	2	36	4
Colombia	0	4	3	5	7	29	0	20	2	25	4
Haïti	0	0	0	1	2	16	4	21	3	50	3
Suriname	0	10	32	16	9	12	0	11	1	4	4
Venezuela	0	11	12	14	13	21	1	14	3	7	4
Jamaica	0	1	1	2	3	17	1	17	1	54	3
India	0	37	4	8	6	41	0	3	0	2	0

Venezolanen zijn goed vertegenwoordigd in alle beroepsgroepen met uitzondering van de elementaire beroepen en die beroepen waar in het algemeen weinig personen werken.

Inkomen uit werk

In de volgende tabellen worden de gemiddelde bruto maandinkomens uit belangrijkste bron naar een aantal variabelen uitgesplitst. In de berekeningen worden inkomens die niet zijn opgegeven en inkomens die 0 zijn niet meegerekend. Tevens zijn alleen die inkomens meegenomen waarvan door de respondent is opgegeven dat de bron van dit inkomen werk is. Uit tabel 13 hieronder blijkt dat ongeveer 8 procent van de werkenden een andere bron dan werk als hoofdinkomen heeft opgegeven. Door deze inkomens uit andere bron niet in de tabellen op te nemen wordt de consistentie ten opzichte van de arbeidsvariabelen verhoogd^{7 8}.

In tabel 10 zijn de gemiddelde bruto maandinkomens van werkenden verbijzonderd naar geslacht en beroepsgroep opgenomen. Het hoogste gemiddelde bruto inkomen wordt verdiend in de beroepsgroep “Strijdkrachten”. Dit is een relatief kleine groep werkenden hoofdzakelijk bestaande uit (Nederlandse – zie tabel 9) militairen die een Europees inkomen met toeslagen ontvangen. Het verschil in de gemiddelde beloning tussen mannen en vrouwen is in deze beroepsgroep erg groot. Het betreft echter een gering aantal vrouwen die in het algemeen een lager opleidingsniveau hebben genoten dan hun mannelijke collega's.

Werkenden die in de beroepsgroep “Leidinggevenden” emplooi vinden hebben gemiddeld een inkomen van 7.200 gulden, maar het verschil tussen man (8.000) en vrouw (6.000) is groot. Eenzelfde verschil is te zien in de beroepsgroep “Intellectuele, wetenschappelijke en artistieke beroepen”, waar een man gemiddeld 7.100 en een vrouw gemiddeld 4.900 verdient.

⁷ De verschillen met de uitkomsten die niet worden gecorrigeerd voor andere bronnen van hoofdinkomen zijn overigens gering, het gaat om enkele tot enkele tientallen guldens.

⁸ In de Censuspublicatie “Inkomens en inkomensverdeling in Curaçao, Publicatiereeks Census Curaçao 2011” worden de inkomens van werkenden, werkzoekenden en economisch niet-actieven nader geanalyseerd.

Tabel 10. Werkende bevolking 15 jaar en ouder naar gemiddeld bruto maandinkomen uit belangrijkste bron en beroepsgroep, Curaçao, Census 2011.
Belangrijkste bron van inkomen = werk

Beroepsgroep	Geslacht		
	Man	Vrouw	Totaal
	NAFL		
Strijdkrachten	9.492	5.691	9.195
Leidinggevend	8.048	5.999	7.232
Intellectuele, wetenschappelijke en artistieke beroepen	7.081	4.945	5.773
Technici en vakspecialisten	5.048	3.986	4.536
Administratief personeel	3.128	2.884	2.940
Dienstverlenend personeel en verkopers	2.937	1.928	2.287
Geschoolde landbouwers, bosbouwers en vissers	2.293	3.044	2.381
Ambachtslieden	2.752	1.865	2.680
Bedieningspersoneel van machines en installaties	2.891	2.063	2.762
Elementaire beroepen	2.278	1.515	1.791
Niet opgegeven	2.666	2.396	2.623
Gemiddeld	4.060	2.972	3.495

Het verschil tussen de inkomens van mannen en vrouwen wordt kleiner naarmate de kwalificaties van de beroepen minder worden. Het is evenwel geen aflopend lineair verband. Het verschil tussen het gemiddelde inkomen van een man (5.000) en een vrouw (4.000) in de beroepsgroep “Technici en vakspecialisten” is kleiner dan in de reeds genoemde beroepen, en is voor de beroepsgroep “Administratief personeel” (3.100 voor de man en 2.900 voor de vrouw) zelfs gering. Het verschil loopt echter weer op in de daaropvolgende beroepsgroep “Dienstverlenend personeel en verkopers”, waar mannen gemiddeld 1.000 gulden meer verdienen (2.900) dan vrouwen (1.900).

Voor de beroepsgroepen “Geschoolde landbouwers, bosbouwers en vissers”, “Ambachtslieden” en “Bedieningspersoneel van machines en installaties” is vergelijking van de gemiddelde inkomens minder goed mogelijk omdat het hier om kleine aantallen vrouwen in typische mannenberoepen gaat.

Voor de elementaire beroepen is het verschil in beloning tussen mannen en vrouwen relatief groot. Het gaat om de laagste inkomens als naar beroepen gekeken wordt en mannen verdienen in deze groep de helft meer (2.278) dan de vrouwen (1.515 gulden). Gemiddeld over alle werkenden gemeten is het verschil in inkomen tussen mannen en vrouwen 37 procent.

Inkomen uit belangrijkste bron van inkomen van werkenden naar opleidingsniveau

Tabel 11 toont de gemiddelde bruto maandinkomens van mannen en vrouwen naar opleidingsniveau. Het is duidelijk dat hoe hoger de opleiding hoe hoger het gemiddelde inkomen. Het (financiële) belang van een goede opleiding wordt daarmee onderstreept⁹.

Het verschil in gemiddeld inkomen tussen werkenden die basisonderwijs of minder hebben genoten en degenen die het eerste niveau van het secundair onderwijs hebben gevolgd is gering. De groei van het inkomen begint vanaf het tweede niveau van het secundaire onderwijs pas echt vorm aan te nemen, maar dan vooral bij de mannen. Voor de vrouwen blijft het inkomen bij een opleiding op het tweede niveau van het secundair onderwijs opmerkelijk achter bij dat van de mannen. Die achterstand wordt in volgende opleidingsniveaus niet meer goed gemaakt.

⁹ Een hoge opleiding geeft uitzicht op een hoog gemiddelde inkomen. Op individueel niveau hangt het resultaat van meer factoren af.

Tabel 11. Werkende bevolking 15 jaar en ouder naar opleidingsniveau en bruto maandinkomen uit belangrijkste bron, Curaçao, Census 2011.
Belangrijkste bron van inkomen=werk

Hoogst gevolgde dagopleiding	Geslacht		
	Man	Vrouw	Totaal
	NAFL		
Basisonderwijs of minder	2.593	1.782	2.181
Secundair onderwijs, eerste niveau	2.954	2.278	2.623
Secundair onderwijs, tweede niveau	4.175	2.957	3.508
Tertiair onderwijs, eerste niveau	6.654	4.615	5.537
Tertiair onderwijs, tweede niveau en postdoctoraal	9.528	7.006	8.345
Onbekend	2.445	1.993	2.175
Totaal	4.060	2.972	3.495

In het tertiair onderwijs bedraagt het verschil in beloning tussen man en vrouw 2.000 (eerste niveau van het tertiair onderwijs) tot 2.500 gulden (tweede niveau).

Het gemiddelde bruto maandinkomen van de werkende vrouwen blijft op alle opleidingsniveaus achter bij het inkomen van de werkende mannen. Er zit een zekere systematiek in het beloningsverschil tussen mannen en vrouwen. Het verschil tussen het gemiddelde inkomen op het hoogste opleidingsniveau ten opzichte van het inkomen op het laagste opleidingsniveau is redelijk gelijk voor beide seksen. Het bruto inkomen dat met het hoogste opleidingsniveau verdiend wordt is 3,8 maal zo hoog als dat wat op het laagste niveau wordt gehaald. Voor de vrouwen is het verschil 3,8 maal en voor de mannen 3,9 maal.

Inkomen van werkenden naar bedrijfstak

In tabel 12 worden de gemiddelde bruto maandlonen weergegeven naar bedrijfstak. Als het gemiddelde bruto inkomen van alle werkenden (3.500 gulden) in acht wordt genomen dan blijken de inkomens per bedrijfstak te variëren van ver daarboven tot ver daarboven. Ook valt op dat de verschillen in inkomen tussen mannen en vrouwen per bedrijfstak variëren.

De hoogste inkomens worden verdiend in de bedrijfstak “Activiteiten van extraterritoriale organisaties”. Er zijn drie bedrijfstakken waar het gemiddelde inkomen boven de 5.000 gulden uitkomt: “Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten”, “Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen”, en “Financiële activiteiten en verzekeringen”.

Voorals in de bedrijfstak “Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten” is het verschil tussen inkomen van man en vrouw hoog: mannen verdienen gemiddeld bijna 73 procent meer dan vrouwen. Bij de bedrijfstak “Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen” veel geringer: 25 procent, duidelijk minder dan het verschil op totaalniveau (37%).

Er zijn vier bedrijfstakken waar het gemiddeld inkomen tussen de 4.000 en 5.000 gulden ligt: “Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht”, “Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering”, “Informatie en communicatie” en “Onderwijs”. In alle vier de bedrijfstakken liggen de beloningsverschillen tussen man en vrouw beneden het algemeen gemiddelde, waarbij in de bedrijfstak “Productie en distributie van elektriciteit etc.” vrouwen zelfs meer verdienen dan mannen. Het is de enige bedrijfstak waar vrouwen gemiddeld meer verdienen dan mannen.

In zes van de 21 bedrijfstakken verdienen werkenden tussen de 3.000 en 4.000 gulden: “Exploitatie van en handel in onroerend goed”, “Industrie”, “Vervoer en opslag”, “Mijnbouw”, “Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening” en “Bouwnijverheid”. Opmerkelijk is dat het verschil in inkomen tussen mannen en vrouwen in de bedrijfstak waar veel meer vrouwen dan mannen werken, “Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening” het grootst is van alle bedrijfstakken: 78 procent. In tegenstelling daarmee is het inkomensverschil in bedrijfstakken waar veel meer mannen werken veel geringer: 18 procent in de bedrijfstakken “Vervoer en opslag” en

“Bouwnijverheid”. In de “Industrie” en de “Exploitatie van en handel in onroerend goed” liggen de verschillen rond het algemeen gemiddelde.

Tabel 12. Werkende bevolking 15 jaar en ouder naar bedrijfstak en bruto maandinkomen uit belangrijkste bron, Curaçao, Census 2011. Belangrijkste bron van inkomen = werk.			
Bedrijfstak	Geslacht		
	Man	Vrouw	Totaal
	NAFL		
Landbouw, bosbouw, visserij	2.062	1.648	1.963
Mijnbouw	3.415	3.404	3.414
Industrie	3.943	2.837	3.697
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	4.631	4.951	4.720
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	4.704	4.570	4.678
Bouwnijverheid	3.266	2.761	3.222
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	3.193	2.103	2.602
Vervoer en opslag	3.736	3.164	3.535
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	2.677	2.092	2.298
Informatie en communicatie	5.038	3.681	4.460
Financiële activiteiten en verzekeringen	7.001	4.498	5.301
Exploitatie van en handel in onroerend goed	4.488	3.305	3.939
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	7.123	4.125	5.439
Administratieve en ondersteunende diensten	2.683	2.069	2.411
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	5.890	4.699	5.375
Onderwijs	5.046	4.183	4.407
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	5.131	2.880	3.286
Kunst, amusement en recreatie	3.501	2.012	2.503
Overige diensten	3.103	2.122	2.469
Huishoudens als werkgever; productie van goederen en diensten voor eigen gebruik	1.985	1.304	1.354
Activiteiten van extraterritoriale organisaties	9.907	6.467	8.929
Niet opgegeven	3.257	2.644	3.015
Totaal	4.060	2.972	3.495

In vier bedrijfstakken is het gemiddelde maandloon tussen 2.000 en 3.000 gulden: “Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen”, “Kunst, amusement en recreatie”, “Administratieve en ondersteunende diensten”, en “Overige diensten”. In de bedrijfstak “Kunst, amusement en recreatie” verdienen mannen beduidend meer dan vrouwen, hetgeen de reden is dat het gemiddelde inkomen voor de bedrijfstak als geheel onder de 3.000 gulden uitkomt. In de “Groot- en detailhandel etc.” en “Overige diensten” zijn de inkomensverschillen tussen mannen en vrouwen ruim boven het algemeen verschil (37% voor alle werkende mannen en vrouwen).

In twee bedrijfstakken komt het gemiddelde bruto inkomen beneden de 2.000 gulden per maand uit: “Landbouw, bosbouw, visserij” en “Huishoudens als werkgever; productie van goederen en diensten voor eigen gebruik”. In beide bedrijfstakken gaat het om of weinig vrouwelijke werkenden of weinig mannelijke werkenden, zodat vergelijking van inkomensverschillen tussen de seksen weinig zin heeft.

Tweede inkomen van werkenden

In tabel 13 voor de werkende bevolking de belangrijkste bron van inkomen weergegeven, alsmede of men wel of geen tweede inkomen heeft. De bronnen “wachtgeld” en “alimentatie/kindertoelage” zijn vanwege de lage celvullingen niet apart in deze tabel opgenomen. Het totaal bevat wel de aantallen van deze bronnen.

Het overgrote deel van de werkenden heeft, hetgeen te verwachten is, als belangrijkste bron inkomen uit werk: 92 procent. Ongeveer 2,5 procent heeft niet aangegeven uit welke bron het belangrijkste inkomen komt. Van de werkenden geeft 1,4 procent aan dat hun belangrijkste inkomen uit “andere”,

niet met name genoemde bron komt. Ruim 1 procent geeft aan dat het belangrijkste inkomen uit AOV verkregen wordt, en ongeveer 1 procent heeft een pensioen als belangrijkste bron.

Van alle werkenden geeft 0,8 procent aan geen inkomen te hebben genoten in de periode voorafgaande aan de census. Deze zijn niet in de tabel opgenomen.

Tabel 13. Werkende bevolking 15 jaar en ouder naar belangrijkste bron van inkomen en wel of geen tweede inkomen, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011								
Belangrijkste bron van inkomen	Aantallen				Relatieve verdeling			
	Wel tweede inkomen	Geen tweede inkomen	Niet opgegeven	Totaal	Wel tweede inkomen	Geen tweede inkomen	Niet opgegeven	Totaal
Werk	5.975	52.165	1.699	59.839	10,0	87,2	2,8	100,0
AOV	567	220	17	804	70,5	27,4	2,1	100,0
Pensioen	560	95	9	664	84,3	14,3	1,4	100,0
Uitkering	147	109	3	259	56,8	42,1	1,2	100,0
Inkomen uit vermogen	37	56	0	93	39,8	60,2	0,0	100,0
Studiefinanciering	106	54	8	168	63,1	32,1	4,8	100,0
Ander	120	735	54	909	13,2	80,9	5,9	100,0
Niet opgegeven	26	277	1.294	1.597	1,6	17,3	81,0	100,0
Totaal (incl. niet genoemde bronnen)	7.564	53.736	3.614	64.914	11,7	82,8	5,6	100,0

In totaal 11,7 procent van alle werkenden geeft aan een tweede inkomen te ontvangen. Bij de grootste groep, de werkenden die hun hoofdkomen uit werk krijgen, is dat 10 procent. Dat tweede inkomen bestaat bij hun het vaakst uit AOV, “ander” inkomen, werk en pensioen. Het betreft dus relatief vaak personen die gepensioneerd zijn en nog een baan hebben om hun pensioen en / of AOV aan te vullen. De cijfers wijzen er niet op dat het hebben van twee banen (inkomen uit werk en inkomen uit werk) veel voorkomt in Curaçao. Het betreft circa 1,7 procent van alle werkenden met een hoofdkomen uit werk¹⁰.

Werkenden die een hoofdkomen uit AOV ontvangen hebben voor meer dan 70 procent van de gevallen een tweede inkomen. Het vaakst is dat een inkomen uit werk, maar ook andere bronnen worden genoemd.

Werkenden met als belangrijkste bron van inkomen pensioen hebben in 84 procent van de gevallen een tweede inkomen. De bron van dat tweede inkomen is het vaakst werk, gevolgd door AOV.

Bij de werkenden met een andere belangrijkste bron van inkomen gaat het om kleine aantallen die een tweede inkomen hebben. Vermeldenswaardig is dat studenten naast hun studie-uitkering vaak een bijbaantje hebben om hun inkomen wat op te krikken.

Lengte van de werkweek

De werkenden uitgesplitst naar geslacht worden in tabel 14 naar lengte van de werkweek gerangschikt. Ruim 60 procent van alle werkenden heeft een “normale” werkweek van 40 uur, mannen gemiddeld iets vaker (62%), vrouwen iets minder vaak (59%). De verschillen in duur van de werkweek tussen mannen en vrouwen zitten vooral in kortere en langere duur.

¹⁰ Hierbij is geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat personen een tweede en derde inkomen uit werk ontvangen. De Census vraagt dit niet, maar gezien het percentage werkenden met een tweede inkomen kan dit niet om veel mensen gaan.

Tabel 14. Werkenden naar geslacht en lengte van de werkweek, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011						
Aantal uren werk per week	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
25 uur of minder	3.041	5.218	8.259	9,6	15,6	12,7
26-39 uur	1.670	3.152	4.822	5,3	9,4	7,4
40 uur	19.467	19.664	39.131	61,8	58,9	60,3
41-45 uur	1.138	938	2.076	3,6	2,8	3,2
46 en meer uur	6.199	4.427	10.626	19,7	13,3	16,4
Totaal	31.515	33.399	64.914	100,0	100,0	100,0

Een kwart van de vrouwen werkt minder dan 40 uur per week, tegenover 15 procent van de mannen. Daar tegenover staat dat bijna een kwart van de mannen een langere duur van de werkweek hebben, en vrouwen 16 procent.

Gemiddeld werken mannen 42,6 uur per week, en vrouwen 39,5 uur. Verschil in lengte van de werkweek is een van verklarende variabelen voor de inkomensverschillen tussen mannen en vrouwen¹¹.

Gewerkt in de voorgaande 12 maanden

Tabel 15 toont de werkende bevolking naar geslacht en hoe lang men in de voorgaande periode van 12 maanden heeft gewerkt. In de tabel wordt het concept van de gewoonlijk actieve bevolking ("usual active population") voor de groep werkenden behandeld.

Volgens de heersende definitie is men gewoonlijk werkend ("usual employed") indien men tenminste de helft van de voorgaande gespecificeerde periode gewerkt heeft. Indien men minder dan de helft heeft gewerkt is men gewoonlijk werkzoekend (usual unemployed").

Vanuit de vraagstelling in de Census kan een persoon als gewoonlijk werkend worden beschouwd indien die persoon in de twaalf maanden voorafgaande aan de Census zes maanden of langer heeft gewerkt. Was de periode minder dan zes maanden dan is de persoon gewoonlijk werkzoekend. De interpretatie wordt bemoeilijkt doordat van de werkenden die opgegeven hebben in de gehele periode van twaalf maanden niet te hebben gewerkt niet bekend is op deze actief werkzoekend of economisch niet-actief waren. Vanwege het feit dat men nu werkend is wordt verondersteld dat men actief werkzoekend was in de voorgaande periode.

Tabel 15. Werkenden naar geslacht en periode gewerkt in voorgaande 12 maanden, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011						
Periode gewerkt in voorgaande 12 maanden	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
6 maanden of langer gewerkt	27.701	29.939	57.640	87,9	89,6	88,8
Minder dan 6 maanden gewerkt	2.057	1.969	4.026	6,5	5,9	6,2
Heeft niet gewerkt	1.089	808	1.897	3,5	2,4	2,9
Niet opgegeven	668	683	1.351	2,1	2,0	2,1
Totaal	31.515	33.399	64.914	100,0	100,0	100,0

Van de werkenden is bijna 89 procent als gewoonlijk werkend te beschouwen. Het verschil tussen mannen en vrouwen is gering (88 versus 90%). Circa 6 procent van de werkenden (ook hier geen groot verschil tussen de seksen) die minder dan zes maanden hebben gewerkt en nog eens bijna 3 procent (wat meer mannen dan vrouwen) die helemaal niet hebben gewerkt in de voorafgaande periode van 12 maanden zijn gewoonlijk werkzoekend.

¹¹ In de Censuspublicatie "Inkomens en inkomensverdeling in Curaçao, publicatiereeks Census Curaçao 2011" worden inkomensverschillen tussen mannen en vrouwen nader geanalyseerd

Afgezet tegen de economische positie van de werkende blijkt dat de gewoonlijk werkzoekenden in meerderheid (66%) nu een losse job hebben of in tijdelijke dienst werken. De relatie met werk-onzekerheid is daardoor duidelijk. Toch is dit laatste niet geheel een op een: een vrij grote groep werkenden die minder dan zes maanden gewerkt heeft in de voorafgaande periode is nu werknemer in vaste dienst. Het kan dus ook gaan om werkenden die nog niet zo lang in de huidige baan zijn.

Meer of minder werken

Aan werkenden is in de Census van 2011 gevraagd of men meer of minder uren zou willen werken. Tabel 16 geeft de uitkomsten van deze vraag.

Driekwart van de werkenden heeft geen intentie om meer of minder te gaan werken. De aandelen naar geslacht ontlopen elkaar nauwelijks. Iets meer mannen (13%) dan vrouwen (12%) zouden meer uren per week willen werken, en een kleinere groep (6% van de mannen en ruim 7% van de vrouwen) zou juist minder uren per week willen werken.

Meer uren per week willen werken is één van de elementen van het concept latente werkloosheid ("underemployment"). Het betreft personen die werken maar op zoek zijn naar werk dat meer bij hen past, zij het qua beloning, aantal uren, vaardigheden of ervaring. In deze paragraaf wordt de aandacht gevestigd op meer uren willen werken. De andere redenen waarom een werkende op zoek is naar ander (beter passend) werk, zoals beloning en passende vaardigheden, zijn in de Census niet bevraagd.

Ruim 12 procent, iets meer mannen dan vrouwen (resp. 13 en 12%) geven aan meer uren te willen werken. Een voor de hand liggende reden voor de wens om meer uren per week te werken is de omstandigheid dat men parttime werk verricht en om financiële of sociale redenen naar een voltijdbaan op zoek is.

Opmerkelijk is echter dat van degenen die aangeven meer uren te willen werken meer dan de helft al 40 uur of langer werkt. Minder dan de helft werkt korter dan 40 uur per week, een derde 20 uur of minder. De lengte van de huidige werkweek is dus niet een duidelijke indicator voor de wens om meer te werken.

Tabel 16. Werkenden naar geslacht en meer of minder uren per week werken, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011						
meer of minder uren per week werken	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Ja, meer uren	4.196	3.969	8.165	13,3	11,9	12,6
Ja, minder uren	1.924	2.504	4.428	6,1	7,5	6,8
Nee, geen van beiden	23.798	25.345	49.143	75,5	75,9	75,7
Niet opgegeven	1.597	1.581	3.178	5,1	4,7	4,9
Totaal	31.515	33.399	64.914	100,0	100,0	100,0

De reden voor meer te willen werken wordt duidelijk als naar het inkomen van deze personen wordt gekeken. Tweederde van hen heeft een bruto maandinkomen dat minder is dan 2.000 gulden, een derde zelfs beneden de 1.000 gulden. Inkomen lijkt dus het hoofdmotief om meer te werken, zelfs als dat betekent dat men meer dan 40 uur zal gaan werken.

Zeven procent van de werkenden geeft aan minder uren per week te willen werken, iets vaker vrouwen dan mannen.

Er zijn verschillende redenen op te noemen waarom personen minder uren per week willen werken. Er kan de wens aanwezig zijn om parttime te gaan werken, om bijvoorbeeld meer tijd te krijgen voor de zorg voor kinderen en huishouden, of om in de aanloop naar pensionering het wat kalmer aan te doen.

Indien naar de leeftijd van degenen die aangeven minder te willen werken gekeken wordt valt het op dat het aantal bij de vrouwen het grootst is in de leeftijdsklassen 35-54 jaar. Daarna neemt het aantal

snel af. Bij de mannen is de piek in de leeftijdsklasse 45 – 54 jaar, om daarna af te nemen. Het lijkt er dus op dat de wens om minder uren te werken niet samenhangt met een komende pensionering.

Wel is duidelijk dat bijna iedereen die minder wil gaan werken (90%) 40 uur of meer per week werkt. Als naar het inkomen van degenen die minder willen werken gekeken wordt dan blijkt dat ongeveer eenderde meer dan 5.000 gulden bruto per maand verdient, duidelijk meer dan voor alle werkenden (circa 8%). Maar ook bijna eenderde verdient 2.000 gulden of minder bruto per maand. Financiële redenen zijn dus niet in alle gevallen de onderliggende oorzaak.

In een recente publicatie van het Nederlandse Sociaal Cultureel Planbureau¹² (SCP) wordt ook een andere reden aangehaald: burn-out dat door het SCP wordt omschreven als emotionele uitputting. In Nederland blijkt ruim een kwart van de werknemers met gevoelens van emotionele uitputting minder te willen werken. De overige werknemers hebben die wens veel minder vaak (9%)¹³.

In Curaçao willen ruim 4.000 werkenden korter werken. Aanvullend onderzocht is wellicht gewenst om het voorkomen van burn-out nader te onderzoeken.

Soort vervoer naar het werk

De wijze waarop werkenden naar hun werk reizen wordt in tabel 17 weergegeven. De auto is met voorsprong het belangrijkste vervoermiddel. Van alle werkenden gaat 72 procent met de auto naar het werk, hetzij met de eigen auto of die van iemand anders in het huishouden is (samen 68%), of samen met iemand anders (4%).

Tabel 17. Werkenden naar geslacht en soort vervoer naar het werk, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011						
Soort vervoer	Aantallen			Relatieve verdeling (%)		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Werkt thuis	1.440	1.557	2.997	4,6	4,7	4,6
Auto/vrachtauto als chauffeur	20.656	19.207	39.863	65,5	57,5	61,4
Auto/vrachtauto van iemand in het huishouden	1.287	2.862	4.149	4,1	8,6	6,4
Auto/vrachtauto van iemand anders	1.526	999	2.525	4,8	3,0	3,9
Openbaar vervoer	1.783	3.077	4.860	5,7	9,2	7,5
Kleine bus, taxi	1.343	2.731	4.074	4,3	8,2	6,3
Motor, scooter, bromfiets	107	14	121	0,3	0,0	0,2
Fiets	200	12	212	0,6	0,0	0,3
Te voet	1.285	1.286	2.571	4,1	3,9	4,0
Anders	632	336	968	2,0	1,0	1,5
Niet opgegeven	1.256	1.318	2.574	4,0	3,9	4,0
Totaal	31.515	33.399	64.914	100,0	100,0	100,0

Mannen gaan relatief vaker met de auto naar het werk dan vrouwen (resp. 74 en 69%) waarbij mannen ook vaker chauffeur zijn.

Het openbaar vervoer, de “konvoi’s” en de kleine particuliere bussen en taxi’s worden relatief vaker door vrouwelijke dan door mannelijke werkenden gebruikt, respectievelijk ruim 17 en 10 procent. Andere vervoermiddelen zijn niet populair en worden nauwelijks gebruikt. Wel loopt 4 procent naar het werk, in aantallen precies zoveel mannen als vrouwen (op één na).

Bijna 3.000 personen werken thuis, circa 4,5 procent van het totaal.

¹² “Burn-out: verbanden tussen emotionele uitputting, arbeidsmarktpositie en Het Nieuwe Werken”, Sociaal en Cultureel Planbureau, Den Haag, september 2014

¹³ De intentie is er wel, maar in de praktijk blijkt er geen verschil te zijn tussen mensen met of zonder burn-out die minder gaan werken volgens het SCP.

Hoofdstuk 3. De werkzoekende bevolking

Leeftijd van de werkzoekenden

Tabel 18 geeft de leeftijdsverdelingen weer van de werkzoekenden, uitgesplitst naar geslacht.

De piek van de aantallen werkzoekende mannen ligt in de leeftijdsklasse 20 – 24 jaar, 18 procent van alle werkzoekende mannen. Vooral de nieuwkomers op de arbeidsmarkt hebben moeite om werk te vinden. Ook in de omringende leeftijdsklassen zijn relatief veel werkzoekenden te vinden. Daarna blijven de aandelen redelijk stabiel op ongeveer 9 procent. Na het 55^e levensjaar daalt het aantal werkzoekenden snel. De jongeren en jongvolwassenen (15-24 jaar) samen betreft 30 procent van alle werkzoekende mannen.

Tabel 18. Werkzoekenden 15 jaar en ouder naar leeftijd, Curaçao, Census 2011						
Leeftijd	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
15-19	311	368	679	11,7	8,3	9,5
20-24	477	615	1.092	17,9	13,8	15,3
25-29	342	537	879	12,8	12,0	12,3
30-34	222	399	621	8,3	9,0	8,7
35-39	262	470	732	9,8	10,5	10,3
40-44	251	506	757	9,4	11,4	10,6
45-49	264	612	876	9,9	13,7	12,3
50-54	231	452	683	8,7	10,1	9,6
55-59	172	305	477	6,5	6,8	6,7
60-64	87	136	223	3,3	3,1	3,1
65+	47	57	104	1,8	1,3	1,5
Totaal	2.666	4.457	7.123	100,0	100,0	100,0

Bij de werkzoekende vrouwen is er sprake van twee toppen, een in de leeftijdsklasse 20 – 24 jaar en een in de leeftijdsklasse 45 – 49 jaar. De eerste top, die in dezelfde leeftijdsklasse als die bij de mannen ligt, betreft de nieuwkomers op de arbeidsmarkt die moeite hebben om werk te vinden. Het is verleidelijk om aan te nemen dat de tweede top bij de vrouwen te maken heeft met herintrede van vrouwen nadat de zorg voor kinderen is beëindigd.

De toename van het aantal werkzoekende vrouwen begint echter al op jongere leeftijd, vanaf het 35^e levensjaar als nog veel kinderen zorgbehoevend zijn. Bovendien blijkt dat pas in de hogere leeftijdsklassen (50 – 54 en 55 – 59) de kinderen in overwegende mate 16 jaar en ouder zijn¹⁴. Herintreding omdat de zorg voor kinderen is beëindigd is dus hooguit een van de verklaringen. Een andere mogelijke verklaring voor de tweede top in het aantal werkzoekende vrouwen kan een financieel motief zijn: het overgrote deel van deze oudere vrouwen hebben ofwel geen inkomen of een uitkering. Bovendien is tweederde van hen alleenstaand (ongehuwd, gescheiden of weduwe).

Alles bij elkaar is bijna de helft (46%) van de werkzoekenden jonger dan 35 jaar.

Opleidingsniveau van werkzoekenden

De opleidingsniveaus van de werkzoekenden worden in tabel 19 weergegeven. De relatie tussen een lage opleiding en een hoge werkloosheid is duidelijk. Tweederde van de werkzoekende mannen en 60 procent van de werkzoekende vrouwen heeft een lage opleiding: niet hoger dan het eerste niveau van het secundaire onderwijs.

¹⁴ In de leeftijdsklasse 45-49 jaar zijn in de helft van de gevallen de kinderen van de werkzoekende vrouw 16 jaar en ouder. In de twee volgende klassen is dat circa 80 – 90 procent.

Ook op het tweede niveau van het secundair onderwijs komen nog veel werkzoekenden voor, duidelijk meer vrouwen dan mannen. Van de werkzoekende vrouwen heeft 23 procent een opleiding op dit niveau, en van de mannen 18 procent. Omdat er veel meer vrouwen dan mannen werkloos zijn is het verschil in aantallen het grootst bij dit opleidingsniveau.

Tabel 19. Werkzoekenden 15 jaar en ouder naar geslacht en hoogst gevolgde opleiding, Curaçao, Census 2011						
Hoogst gevolgde dagopleiding	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Basisonderwijs of minder	416	691	1.107	15,6	15,5	15,5
Secundair onderwijs, eerste niveau	1.365	2.001	3.366	51,2	44,9	47,3
Secundair onderwijs, tweede niveau	481	1.023	1.504	18,0	23,0	21,1
Tertiair onderwijs, eerste niveau	131	219	350	4,9	4,9	4,9
Tertiair onderwijs, tweede niveau en postdoctoraal	24	39	63	0,9	0,9	0,9
Onbekend	249	484	733	9,3	10,9	10,3
Totaal	2.666	4.457	7.123	100,0	100,0	100,0

Naast dat het opleidingsniveau bepalend is voor het aantal werkzoekenden blijkt dat opleiding van invloed kan zijn op de snelheid waarmee werk gevonden kan worden. Werkzoekenden met een lage opleiding zijn vaker langdurig, langer dan een jaar, werkloos, circa 40 procent, tegenover 30 procent van de hoger opgeleiden, voor de werkzoekende hoger opgeleide vrouw zelfs nog minder.

Ten aanzien van het arbeidsverleden, het onderwerp dat in tabel 20 behandeld wordt, blijkt opleiding niet tot opmerkelijke verschillen te leiden.

Periode gewerkt in de voorgaande 12 maanden

Tabel 20 toont de werkzoekenden naar de periode die men in de voorgaande 12 maanden gewerkt heeft. Het overgrote deel heeft in deze periode niet gewerkt (66% van de mannen en 73% van de vrouwen). Zo'n 15 procent van de werkzoekende mannen en 14 procent van de werkzoekende vrouwen heeft langer dan 6 maanden gewerkt in de twaalf maanden voorafgaande aan de Census. In deze periode heeft 18 procent van de mannen en 13 procent van de vrouwen minder dan 6 maanden gewerkt.

In de tabel wordt het concept van de gewoonlijk actieve bevolking ("usual active population") voor de groep werkzoekenden behandeld. Volgens de definitie wordt een persoon als gewoonlijk werkend beschouwd indien die persoon in de twaalf maanden voorafgaande aan het tijdstip van een telling zes maanden of langer heeft gewerkt. Voor de werkzoekenden geldt dus dat 15 procent van de mannen en 14 procent van de vrouwen als gewoonlijk actief kan worden beschouwd.

Tabel 20. Werkzoekenden naar geslacht en periode gewerkt in de voorgaande 12 maanden, Curaçao, Census 2011						
Periode gewerkt in voorgaande 12 maanden	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
6 maanden en langer	406	613	1.019	15,2	13,8	14,3
Minder dan 6 maanden	490	582	1.072	18,4	13,1	15,0
Niet gewerkt	1.758	3.248	5.006	65,9	72,9	70,3
Niet opgegeven	12	14	26	0,5	0,3	0,4
Totaal	2.666	4.457	7.123	100,0	100,0	100,0

Degenen die minder dan 6 maanden gewerkt hebben in de voorgaande 12 maanden worden als gewoonlijk werkzoekend beschouwd ("usual unemployed"). Dit geldt in ieder geval voor 18 procent van de mannen en 13 procent van de vrouwen die op zoek zijn naar werk.

De grote groep werkzoekenden die hebben aangegeven de gehele periode van twaalf maanden niet te hebben gewerkt is lastiger in te delen. Vanuit hun huidige status zou je mogen verwachten dat men ook in de voorgaande periode actief op zoek was naar werk (de basisvoorwaarde om als werkzoekende te worden geïdentificeerd).

Om consistent te zijn met wat in het hoofdstuk van de werkenden voor is gekozen, zou deze groep als actief werkzoekend moeten worden aangemerkt. Van de totale groep werkzoekenden zou dan 85 procent gewoonlijk werkzoekend zijn.

Duur van de werkloosheid

Zoals blijkt uit tabel 21 is ruim een derde van de werkzoekenden langer dan een jaar werkloos. Men kan stellen dat de redenen voor langdurig werkloos zijn kunnen liggen aan de mismatch tussen persoonlijke kwalificaties en de eisen die de vraagzijde van de arbeidsmarkt stelt.

Uit het laatst gehouden Vacatureonderzoek van het CBS (2006) bleek dat er vooral vraag is naar dienstverlenend personeel / verkopers, administratief personeel, ambachtslieden en ongeschoolden. Dat zijn deels vakspecialistische eisen en deels algemene vaardigheden op middelbaar en lager niveau. Langdurig werklozen hebben vooral een opleiding op het eerste niveau van het secundair onderwijs of basisonderwijs of minder. Een deel heeft ook een opleiding op het tweede niveau van het secundair onderwijs gevolgd. Afgezien van de vraag naar ambachtslieden is de gevolgde opleiding van de groep langdurig werkzoekenden niet een duidelijke aanwijzing voor de moeilijkheid om werk te vinden.

Tabel 21. Werkzoekende bevolking 15 jaar en ouder naar geslacht en duur van de werkloosheid, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011						
Hoe lang werkzoekend	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Minder dan een maand	350	566	916	13,1	12,7	12,9
Een tot drie maanden	561	963	1.524	21,0	21,6	21,4
Vier tot zes maanden	386	622	1.008	14,5	14,0	14,2
Zeven tot negen maanden	164	229	393	6,2	5,1	5,5
tien tot twaalf maanden	153	268	421	5,7	6,0	5,9
Meer dan een jaar	908	1.590	2.498	34,1	35,7	35,1
Niet opgegeven	144	219	363	5,4	4,9	5,1
Totaal	2.666	4.457	7.123	100,0	100,0	100,0

In de Arbeidskrachtenonderzoeken van het CBS wordt aan langdurig werkzoekenden gevraagd waarom het naar hun mening moeilijk is werk te vinden. De meest voorkomende antwoorden zijn de stand van de economie en de leeftijd van de respondent. Wat minder vaak wordt aangevoerd dat de gestelde eisen te hoog zijn en dat buitenlanders de banen innemen. Alle redenen bijeen genomen geven de respondenten aan dat voor ongeveer de helft van de gevallen de oorzaak bij de persoon zelf ligt en dat voor de andere helft externe oorzaken een rol spelen.

Voor de langdurig werkzoekenden in de Census van 2011 blijkt de leeftijd van hen redelijk over de verschillende leeftijdsklassen verspreid te zijn, met een lichte “piek” in de leeftijden 40 tot 50 jaar. Leeftijd speelt dus kennelijk niet zo’n grote rol. Ook andere variabelen zoals geboorteplaats en sollicitatiegedrag geven geen duidelijke indicaties waarom men zo’n moeite heeft om werk te vinden. Ruim een derde van alle werkzoekenden is drie maanden of minder op zoek naar werk (de twee eerste categorieën in de tabel). Vooral hoger opgeleide werkzoekende vrouwen zijn vaker kort werkloos. Bij de mannen is dat iets minder duidelijk zichtbaar.

Veertien procent is 4 tot 6 maanden werkzoekende. Bij de vrouwelijke werkzoekenden is het percentage redelijk constant over de opleidingscategorieën. Bij de mannen zijn het wat vaker lager opgeleiden.

Ruim elf procent van de werkzoekenden is 7 tot 12 maanden werkloos. Hier is te zien dat dit percentage bij de mannen gelijk blijft voor hoger en lager opgeleiden. Bij de vrouwen stijgt het percentage naar gelang de opleiding hoger is (9% voor de laagste opleiding tot 18% voor de hoogste opleiding. In de hoogste opleidingsniveaus komen evenwel weinig werkzoekenden voor.

Bij een vergelijking van het aantal werkzoekenden naar duur van de werkloosheid met de resultaten uit de voorgaande Census (2001), valt op dat de daling van het aantal werklozen zich voornamelijk heeft afgespeeld bij de langdurig werklozen: het aantal personen dat langer dan een jaar op zoek is naar werk is in de periode van tien jaar gehalveerd. Er is ook een verschuiving te zien naar korter werkloos zijn, de aantallen werkzoekenden die minder dan een half jaar naar werk zoeken zijn toegenomen.

Niet alleen is de werkloosheid tussen 2001 en 2011 afgenomen, ook de duur van de werkloosheid is verminderd.

Op welke wijze naar werk gezocht

De grootste groep werkzoekenden gaat persoonlijk bij bedrijven langs om te solliciteren, zie tabel 22. Zowel mannen als vrouwen zijn daarin eensgezind. Een andere belangrijke methode om naar werk te zoeken is sollicitatiebrieven schrijven (17%). Vrouwen doen dat wat vaker dan mannen.

Ook op advertenties reageren wordt relatief vaker door vrouwelijke werkzoekenden dan door mannelijke werkzoekenden gedaan (afgerond resp. 13 en 10%). Mannen proberen weer wat vaker werk te vinden via familie en vrienden (15 versus 9%).

Tabel 22. Werkzoekenden naar geslacht en op welke manier naar werk gezocht in voorgaande maand, Curaçao, Census 2011						
Op welke manier naar werk gezocht in de voorgaande maand	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Bij bedrijven langs gegaan	990	1.583	2.573	37,1	35,5	36,1
Brieven geschreven naar bedrijven	386	803	1.189	14,5	18,0	16,7
Op advertenties gereageerd	253	556	809	9,5	12,5	11,4
Zelf advertenties geplaatst	21	67	88	0,8	1,5	1,2
Via arbeidsbureau	105	253	358	3,9	5,7	5,0
Via familie, vrienden	401	413	814	15,0	9,3	11,4
Via uitzendbureau	134	274	408	5,0	6,1	5,7
Anders	215	263	478	8,1	5,9	6,7
Voorgaande maand niet naar werk gezocht	151	227	378	5,7	5,1	5,3
Niet opgegeven	10	18	28	0,4	0,4	0,4
Totaal	2.666	4.457	7.123	100,0	100,0	100,0

Bemiddeling vragen via arbeidsbureau of uitzendbureau zijn minder populaire middelen om werk te vinden. Samen worden deze manieren door ruim 11 procent van de werkzoekenden toegepast.

Indien naar de leeftijd van de werkzoekenden wordt gekeken dan valt op dat zelf bij bedrijven langs gaan populair is bij werkzoekenden van alle leeftijden, maar vooral bij de jongeren. Sollicitatiebrieven schrijven is het meest populairder bij de werkzoekenden in de leeftijden 25 – 34 jaar. Werkzoekenden boven de 45 jaar reageren vaker op advertenties. Ouderen schakelen relatief vaak vrienden of familie in om te helpen zoeken.

Als de manier van werk zoeken naar opleidingsniveau wordt uitgesplitst blijkt dat hoger opgeleiden duidelijk minder vaak bij bedrijven langs gaan en vaker sollicitatiebrieven schrijven. Lager opgeleiden schrijven niet vaak brieven maar gaan wel vaak langs bij bedrijven en roepen vaker de hulp van

vrienden en familie in. Dit laatste is weer minder populair bij hoger opgeleiden, die relatief vaker op advertenties reageren.

Geboorteplaats van werkzoekenden

In tabel 23 wordt de geboorteplaats van de werkzoekenden weergegeven. Meer dan 85 procent van de werkzoekende mannen en ruim 73 procent van de werkzoekende vrouwen is in Curaçao geboren. Afgerond 10 procent van de werkzoekende vrouwen is geboren in de Dominicaanse Republiek, en is daarmee de grootste groep werkzoekende vrouwelijke immigranten. Nog eens ruim 4 procent van de werkzoekende vrouwen komt uit Colombia. Uit andere geboortelanden komen relatief veel werkzoekende vrouwen.

Tabel 23. Werkzoekenden naar geslacht en geboorteplaats, Curaçao, Census 2011						
Geboorteplaats	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Aruba	18	36	54	0,7	0,8	0,8
Caribisch Nederland	21	47	68	0,8	1,1	1,0
Curaçao	2.274	3.265	5.539	85,3	73,3	77,8
Sint Maarten	10	12	22	0,4	0,3	0,3
Nederland	81	105	186	3,0	2,4	2,6
Dominicaanse Republiek	71	423	494	2,7	9,5	6,9
Colombia	45	193	238	1,7	4,3	3,3
Haïti	43	105	148	1,6	2,4	2,1
Suriname	18	36	54	0,7	0,8	0,8
Jamaica	15	67	82	0,6	1,5	1,2
Venezuela	24	71	95	0,9	1,6	1,3
Andere	44	92	136	1,7	2,1	1,9
Niet opgegeven	2	5	7	0,1	0,1	0,1
Totaal	2.666	4.457	7.123	100,0	100,0	100,0

Bij de mannen zijn relatief kleine percentages werkzoekenden in andere landen geboren. De grootste groepen, rond de 3 procent elk, zijn geboren in Nederland en de Dominicaanse Republiek.

De meeste werkzoekende Dominicanen en Colombianen zijn van middelbare leeftijd (35 tot 54 jaar). Dat patroon is ook te zien bij Haïtianen en Venezolanen. Voor de werkzoekenden uit Curaçao en ook uit Nederland zijn het vaker jongeren. Ook Jamaicanen zijn vaker jongeren (15-19). De werkzoekenden uit Suriname zijn weer frequenter jongvolwassenen (20-24).

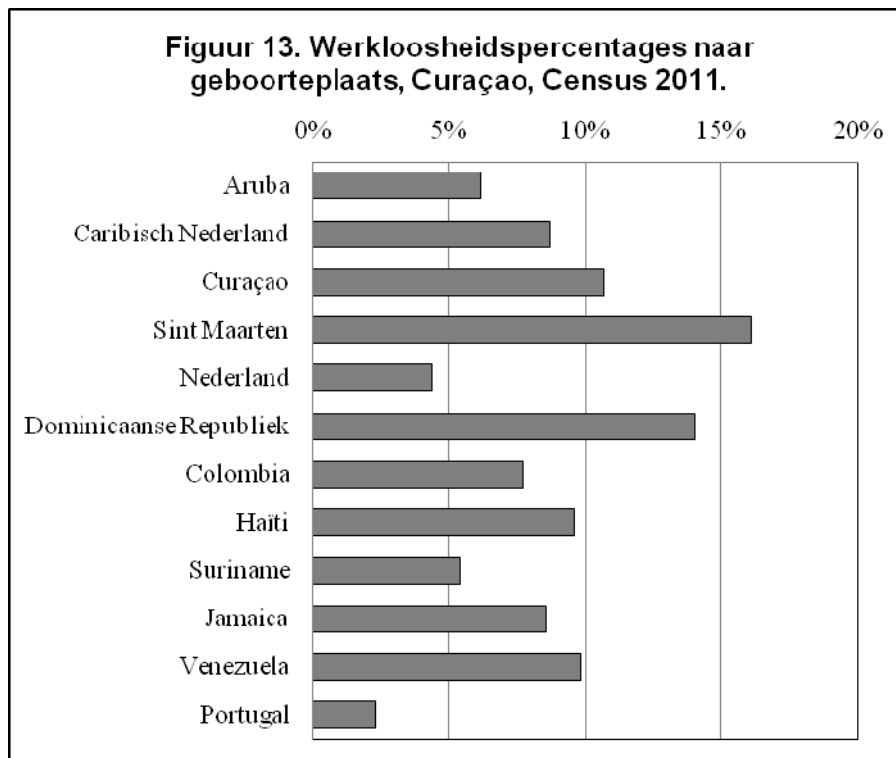
Van de werkzoekenden hebben degenen die in Haïti geboren zijn de laagste opleiding genoten, op een uitzondering na niet hoger dan het eerste niveau van het secundair onderwijs. Iets minder laag is het opleidingsniveau van de Colombianen, waar 20 procent van de werkzoekenden een opleiding op het tweede niveau van het secundair onderwijs heeft gevolgd. Bij de Nederlands werkzoekenden gaat het redelijk vaak om personen die het eerste niveau van het tertiair onderwijs hebben gehaald,

Ook onder de Venezolaanse werkzoekenden zijn er relatief vaak hoger opgeleiden. De meeste werkzoekende Curaçaoënaars hebben een opleiding op het secundaire niveau achter de rug.

In figuur 13 worden voor de in de tabel genoemde geboorteplaatsen de werkloosheidspercentages weergegeven. Dat geeft een andere kijk op de werkloosheidsdruk voor de in Curaçao aanwezige populaties per geboorteland dan enkel naar aantallen kijken.

Het werkloosheidspercentage is het hoogst onder de bevolking die in St. Maarten is geboren. Het gaat hier echter om (zeer) kleine aantallen personen die arbeidsactief zijn. De aantallen werkzoekenden uit de Dominicaanse Republiek zijn relatief groot, en dat uit zich ook in een hoog werkloosheidspercentage: 14,0 procent.

Het werkloosheidspercentage voor de populatie geboren in Curaçao bedraagt 10,7 procent. De percentages liggen voor de beroepsbevolking geboren in Haïti en Venezuela net iets onder de 10 procent (resp. 9,6 en 9,8%)

De werkloosheidspercentages voor de populaties geboren in de overige genoemde landen liggen tussen de 5 en 9 procent, met als uitzondering de percentages voor de bevolking geboren in Nederland (4,4%) en Portugal (2,3%), maar bij deze laatste groep gaat het om geringe aantallen.

Vergeleken met 2001 kan gesteld worden dat de daling in de werkloosheid zich in het algemeen voor alle geboortelanden heeft voorgedaan, behalve bij Nederland, waar een verdubbeling in het (kleine) aantal voordeed. In aantallen uitgedrukt is met name het aantal werkzoekenden geboren in Curaçao het meeste afgenomen (-1.700).

Gemiddeld inkomen van werkzoekenden naar opleidingsniveau

In tabel 24 worden de gemiddelde bruto maaninkomen van werkzoekenden gepresenteerd. De inkomens worden gespecificeerd naar geslacht en het opleidingsniveau van de personen. De inkomens betreffen de som van het inkomen uit de belangrijkste bron en het eventueel inkomen uit de tweede bron. Het is belangrijk om te weten dat het gemiddelde inkomen uitsluitend berekend wordt voor werkzoekenden met een inkomen, waarbij een inkomen van 0 en onbekend inkomen niet wordt meegerekend. Bijna tweederde van de werkzoekenden heeft geen inkomen. Zie ook tabel 25.

Door de beperkte aantallen werkzoekenden is het gemiddelde maandinkomen voor de groep die een opleiding op tertiair niveau hebben genoten samengevoegd zonder verdere niveau-indeling.

Vooral bij de mannen en wat minder bij de vrouwen is zichtbaar dat een hogere opleiding tot een hoger bruto inkomen leidt bij de werkzoekenden. De verklaring daarachter is dat hoger opgeleiden (vanaf het tweede niveau van het secundair onderwijs) vaker een korte duur van de werkloosheidsperiode hebben en het inkomen van hen deels betrekking heeft op het inkomen dat zij in de voorgaande periode uit werk hebben ontvangen.

Tabel 24. Werkzoekenden 15 jaar en ouder naar hoogst gevolgde dagopleiding en gemiddeld bruto inkomen, Curaçao, Census 2011

Hoogst gevolgde dagopleiding	Geslacht		
	Man	Vrouw	Totaal
Basisonderwijs of minder	1.532	1.023	1.191
Secundair onderwijs, eerste niveau	1.601	1.154	1.291
Secundair onderwijs, tweede niveau	2.172	1.070	1.396
Tertiair onderwijs	3.115	2.340	2.876
Onbekend	1.153	1.745	1.579
Totaal	1.726	1.215	1.375

De lager opgeleiden die een inkomen hebben ontvangen vaak een uitkering, de ouderen onder hen AOV of een pensioen.

Onder degenen die geen opleidingsniveau hebben gespecificeerd komen vaak studenten voor die een studiefinanciering ontvangen en kennelijk op zoek zijn naar een bijbaantje voor extra inkomen.

Belangrijkste bron van inkomen van werkzoekenden

In tabel 25 worden de werkzoekenden naar geslacht en bron van het belangrijkste inkomen vermeld. Zoals reeds vermeld heeft bijna tweederde van de werkzoekenden geen inkomen. Er is een behoorlijk verschil in bron van inkomen tussen man en vrouw. De meest voorkomende belangrijkste bron van inkomen is een uitkering, die vooral door vrouwelijke werkzoekenden wordt gekregen (18% van de vrouwen versus 8 procent van de mannen).

Tabel 25. Werkzoekenden 15 jaar en ouder naar geslacht en belangrijkste bron van inkomen, Curaçao, Census 2011

Belangrijkste bron van inkomen	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Werk	148	84	232	5,6	1,9	3,3
AOV	72	167	239	2,7	3,7	3,4
Pensioen	62	75	137	2,3	1,7	1,9
Uitkering	206	817	1.023	7,7	18,3	14,4
Inkomen uit vermogen	16	19	35	0,6	0,4	0,5
Studiefinanciering	29	132	161	1,1	3,0	2,3
Wachtgeld	4	9	13	0,2	0,2	0,2
Alimentatie / kindertoelage	16	181	197	0,6	4,1	2,8
Ander	275	324	599	10,3	7,3	8,4
Geen inkomen	1.830	2.635	4.465	68,6	59,1	62,7
Niet opgegeven	8	14	22	0,3	0,3	0,3
Totaal	2.666	4.457	7.123	100,0	100,0	100,0

Andere noemenswaardige bronnen zijn werk (meer mannen dan vrouwen), AOV (meer vrouwen dan mannen), studiefinanciering (meer vrouwen dan mannen) en alimentatie/kindertoeslag (bijna allemaal vrouwen). Opmerkelijk groot is het percentage werkzoekenden die een “ander” inkomen als belangrijkste bron opgeven, meer dan 10 procent van alle werkzoekende mannen en ruim 7 procent van alle werkzoekende vrouwen.

Zoals de meeste werkzoekenden geen inkomen hebben, hebben van degenen die wel een inkomen hebben, de meeste geen tweede inkomen. Minder dan 200 personen hebben een tweede bron van inkomen opgegeven. Dit onderwerp wordt daardoor voor de werkzoekenden niet verder behandeld.

Regionale spreiding van het werkloosheidspercentage

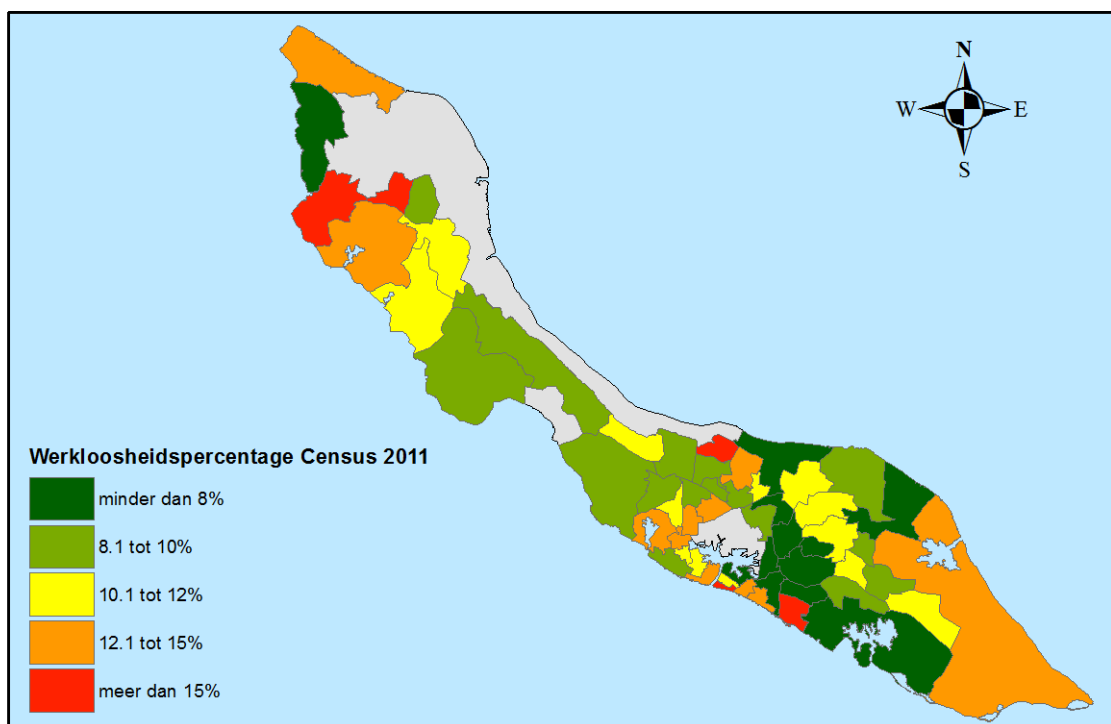
In map 2 wordt de regionale spreiding van de werkloosheid weergegeven. Het betreft de werkloosheidspercentages per zone. De zones waar geen of te weinig inwoners voorkomen of waar de aantallen werkzoekenden klein zijn zijn niet opgenomen op de kaart.

De laagste werkloosheidspercentages komen voor in de zones Zeelandia, Spaanse water en Mahaai, waar minder dan 4 procent van de beroepsbevolking werkloos is. Lage percentages komen ook voor in de zones Rancho, Dominguito en Koraal Partir, waar de percentages onder de 6 blijven.

De hoogste werkloosheidspercentages komen voor in Flip, Fortuna en Tera Pretu, waar de percentages boven de 20 liggen. Ook Koral Specht heeft met 19 procent een hoge werkloosheid.

Zones met werkloosheidspercentages die boven het landelijke gemiddelde liggen bevinden zich in de zones ten zuiden en oosten van het Schottegat, Westpunt en de zuidelijke zones op Band'a Bou en Oostpunt.

Map 2. Werkloosheidspercentages per zone, Curaçao, Census 2011

Hoofdstuk 4. De economisch niet-actieve bevolking

Leeftijd van de economisch niet-actieven

In tabel 26 zijn de economisch niet-actieven van 15 jaar en ouder uitgesplitst naar geslacht en leeftijd. De niet-actieven bestaat uit een grote groep jongeren (15-24 jaar), en een grote groep ouderen (vooral vanaf het 60^e leeftijdsjaar). De jeugdige economisch niet-actieven vormen samen bijna 24 procent van het totaal aantal niet-actieven. De 60-plussers vormen de helft van het totaal.

De groep jongeren bestaat hoofdzakelijk uit personen die een dagopleiding vormen en daarom niet tot de beroepsbevolking, de economisch actieve bevolking horen. De groep ouderen bestaat voornamelijk uit personen die gepensioneerd zijn en een AOV en / of een pensioen hebben.

Tabel 26. Economisch niet-actieven 15 jaar en ouder naar leeftijd, Curaçao, Census 2011						
Leeftijd	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
15-19	4.323	4.384	8.707	22,2	14,8	17,7
20-24	1.380	1.673	3.053	7,1	5,7	6,2
25-29	503	765	1.268	2,6	2,6	2,6
30-34	325	701	1.026	1,7	2,4	2,1
35-39	421	833	1.254	2,2	2,8	2,6
40-44	386	962	1.348	2,0	3,3	2,7
45-49	613	1.322	1.935	3,1	4,5	3,9
50-54	726	1.816	2.542	3,7	6,1	5,2
55-59	952	2.216	3.168	4,9	7,5	6,5
60-64	2.370	3.577	5.947	12,2	12,1	12,1
65+	7.491	11.333	18.824	38,4	38,3	38,4
Totaal	19.490	29.582	49.072	100,0	100,0	100,0

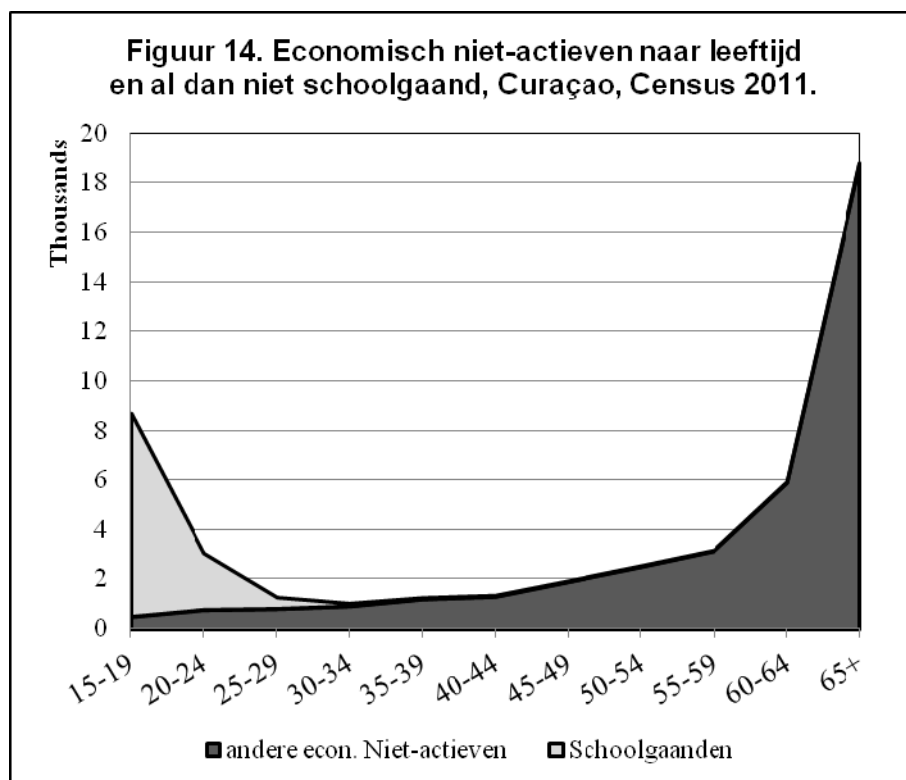
In de tussenliggende jaren blijft het relatieve aandeel van de personen in de leeftijdsgroepen klein, maar neemt geleidelijk aan wat toe tot 6,5 procent in de leeftijdsgroep 55-59 jaar. De toename van het relatieve aandeel is wat groter bij de vrouwen dan bij de mannen die economisch niet-actief zijn.

In aantallen gezien zijn de vrouwen behalve in de jongste leeftijdsgroep per leeftijdsklasse in de meerderheid. Dat komt vooral omdat er veel meer vrouwen dan mannen in de economisch niet-actieve leeftijdsgroep zitten. Enerzijds omdat er meer vrouwen dan mannen zijn in Curaçao, anderzijds omdat vrouwen nog altijd de traditionele rol van huisvrouw op zich nemen (zie tabel 30) en de zorg voor de kinderen als hun taak zien.

In figuur 14 worden de economisch niet-actieven in twee groepen ingedeeld: schoolgaanden (een dagopleiding volgend) en niet-schoolgaand (de andere economisch niet-actieven). De aantallen niet-actieven die geen dagopleiding volgen zijn in de jongste leeftijdsklassen klein, en nemen in de daaropvolgende leeftijden geleidelijk aan toe, om na het 60^e jaar sterk te stijgen.

Het aantal schoolgaanden in de jongste leeftijdsgroep bedraagt circa 8.200 studenten. Dit aantal daalt sterk in de leeftijdsgroep 20 - 24 jaar, tot 2.300. In de leeftijdsklasse 25 - 29 jaar bevindt zich nog een groep van ruim 300 studenten die een opleiding volgen in het tertiair onderwijs. In de volgende leeftijdsklassen daalt het aantal snel tot enkele tientallen.

Bijna 1.300 jongeren (15 - 24 jaar) zijn noch economisch actief noch schoolgaande. In hoofdstuk 5 wordt nader ingegaan op deze jongeren en hun werkzoekende leeftijdsgenoten.

Hoewel het om kleine aantallen gaat, minder dan 400, zijn er toch ook economisch niet-actieven van 30 jaar en ouder die opgeven een dagopleiding te volgen. Voor tweederde volgen zij een opleiding op secundair niveau, de anderen op het tertiair niveau.

Opleidingsniveau van de economisch niet-actieven

In tabel 27 worden de gevolgde opleidingsniveaus van de economisch niet-actieven getoond. In de grote groep “Onbekend” zitten de hierboven genoemde studenten (totaal 11.300 personen) die nog met een dagopleiding bezig zijn. Van de niet-studerenden heeft ruim 30 procent basisonderwijs of minder gevolgd, in meerderheid vrouwen (afgerond 34% versus 26% mannen).

Een opleiding op het eerste niveau van het secundaire onderwijs is gevolgd door 29 procent van de economisch niet-actieven, ook hier relatief meer vrouwen dan mannen (resp. 30 en 28%).

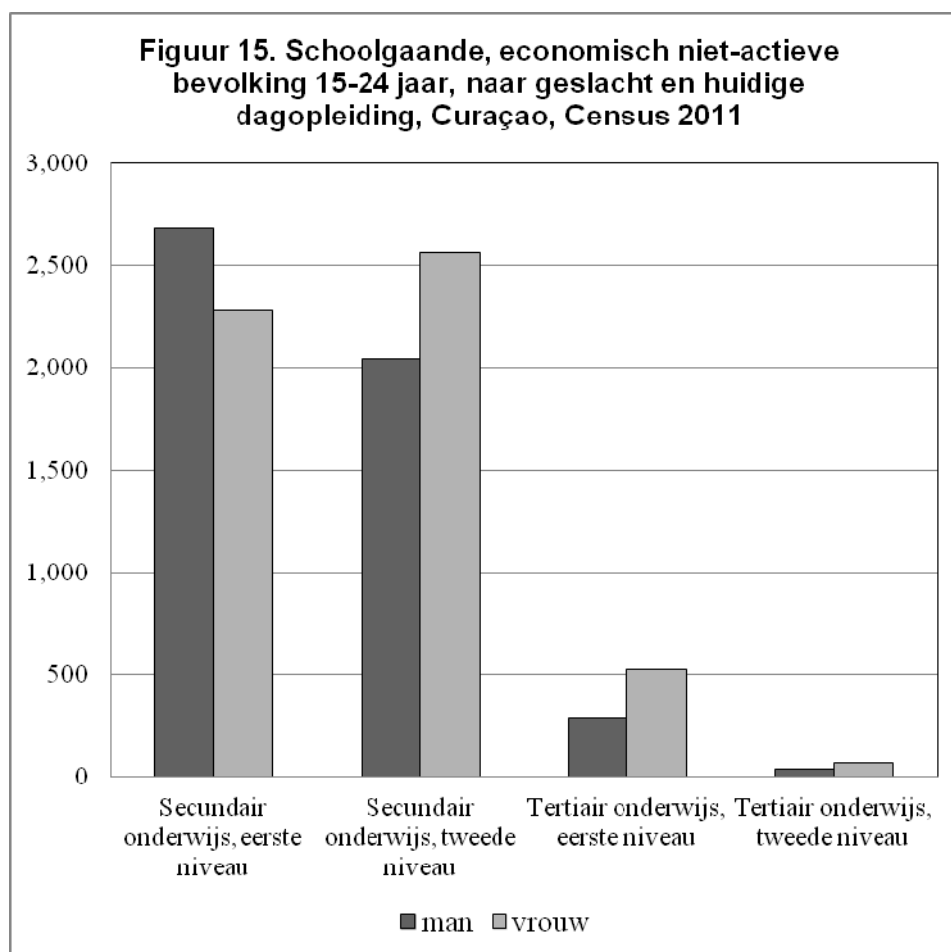
Tabel 27. Economisch niet-actieve bevolking 15 jaar en ouder naar geslacht en hoogst gevolgde dagopleiding, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011						
Hoogst gevolgde dagopleiding	Aantallen			Relatieve aandelen		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Basisonderwijs of minder	5.028	9.921	14.949	25,8	33,5	30,5
Secundair onderwijs, eerste niveau	5.377	8.979	14.356	27,6	30,4	29,3
Secundair onderwijs, tweede niveau	1.975	2.676	4.651	10,1	9,0	9,5
Tertiair onderwijs, eerste niveau	1.092	1.485	2.577	5,6	5,0	5,3
Tertiair onderwijs, tweede niveau +	282	180	462	1,5	0,6	0,9
Onbekend	5.736	6.341	12.077	29,4	21,4	24,6
Totaal	19.490	29.582	49.072	100,0	100,0	100,0

Circa 10 procent van de mannen en iets minder vrouwen (9%) volgden een opleiding op het tweede niveau van het secundaire onderwijs. Voor het eerste niveau van het tertiair onderwijs verschillen de

percentages niet veel tussen mannen en vrouwen. De aantallen en percentages voor het tweede niveau en hoger van het tertiair onderwijs zijn klein.

In figuur 15 wordt voor de economisch niet-actieven die een dagopleiding volgen, de genoemde studenten die in tabel 27 onder de groep “onbekend” vallen, aangegeven welk niveau van de dagopleiding zij volgen, uitgesplitst naar geslacht. Er volgen iets meer vrouwen dan mannen een dagopleiding maar het verschil is gering.

De meeste studerende mannen volgen een studie op het eerste niveau van het secundaire onderwijs, in totaal 2.700 personen. Het aantal vrouwen blijft met 2.300 daar bij achter.

Op het tweede niveau van het secundaire onderwijs zijn de vrouwen in de meerderheid: 2.600 versus 2.000. Ook op het tertiair niveau zijn de vrouwen in de meerderheid, maar de aantallen worden snel kleiner.

Economisch niet-actieven en periode gewerkt in de voorgaande 12 maanden

Bij zowel de werkende als de werkzoekende bevolking is het concept gewoonlijk actief (“usual active”) besproken. Aan de hand van tabel 28, waarin de economisch niet-actieven naar hoe lang zij in de periode van 12 maanden voorgaande aan de Census hebben gewerkt is opgenomen, kan het concept gewoonlijk actief ook voor de economisch niet-actieven besproken worden. Dit gebeurt vanuit hun huidige status van niet-actief.

Bijna 4 procent van de economisch niet-actieven heeft in de 12 maanden voorafgaande aan de Census voor 6 maanden of langer gewerkt. Vanuit de definitie van gewoonlijk actief zijn deze niet-actieven gewoonlijk werkend (“usual employed”).

Tabel 28. Economisch niet-actieven naar geslacht en periode gewerkt in de voorgaande 12 maanden, Curaçao, Census 2011						
Periode gewerkt in voorgaande 12 maanden	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
6 maanden en langer	869	1.038	1.907	4,5	3,5	3,9
Minder dan 6 maanden	662	687	1.349	3,4	2,3	2,7
Niet gewerkt	17.515	27.460	44.975	89,9	92,8	91,7
Niet opgegeven	444	397	841	2,3	1,3	1,7
Totaal	19.490	29.582	49.072	100,0	100,0	100,0

De volgende groep, degenen die minder dan 6 maanden hebben gewerkt, is lastiger in te delen. De personen hebben wel aangegeven te hebben gewerkt, maar het is niet bekend of zij in de rest van de tijd actief werkzoekend of economisch niet-actief waren. Doordat zij nu niet actief zijn lijkt het consistent om te veronderstellen dat zij toen ook gewoonlijk niet actief waren. Het gaat om minder dan 3 procent van alle niet-actieven.

Hetzelfde geldt voor degenen die in de hele periode niet hebben gewerkt. Ook hier wordt vanuit de huidige situatie verondersteld dat zij als gewoonlijk niet actief moeten worden gekenmerkt.¹⁵ De groep is verreweg de grootste.

Geboorteplaats van de economisch niet-actieven

De geboorteplaats van de economisch niet-actieven wordt in tabel 29 getoond. Bijna 77 procent is in Curaçao geboren, maar duidelijk meer mannelijke (88%) dan vrouwelijke (74%) niet-actieven. Dat komt vooral omdat er relatief veel vrouwen uit de Dominicaanse Republiek, Colombia en in mindere mate uit Venezuela economisch niet-actief op Curaçao verblijven dan mannen.

Dat zijn ook de geboorteplaatsen die in totaal de hoogste percentages voor geboorteplaats opleveren. Ook uit “andere” landen bevindt zich een aanzienlijk percentage niet-actieven op het eiland. Belangrijke geboorteplaatsen hierbinnen zijn China, India en Oost-Caribische eilanden.

Als naar de leeftijdsverdeling van de economisch niet-actieven wordt gekeken dan zijn er duidelijke verschillen te ontdekken. Personen uit de hiervoor genoemde Oost-Caribische eilanden (o.a. St Vincent & The Grenadines en St. Kitts and Nevis) maar ook uit Portugal betreffen in hoge mate ouderen. Zij immigrerden lang geleden om werk te vinden bij de raffinaderij, de landbouw en om huishoudelijk werk te verrichten.

Ook zijn economisch niet-actieven die uit de eilanden van Caribisch Nederland komen grotendeels gepensioneerd. Dat geldt in mindere mate voor Arubanen, waarvan een deel wat minder oud is.

De verdeling van de economisch niet-actieven over een grote groep jongeren en een nog grotere groep ouderen, zoals geldt voor Curaçao, is ook te zien bij personen die geboren zijn in Nederland, de Dominicaanse Republiek en Venezuela. Behoorlijk grote groepen jongeren zijn geboren in Haïti, Colombia en Jamaica.

¹⁵ Het is natuurlijk mogelijk dat zowel degenen die helemaal niet gewerkt hebben of minder dan 6 maanden op enig moment wel degelijk werkzoekend waren maar inmiddels de hoop hebben opgegeven om nog een baan te vinden.

Tabel 29. Economisch niet-actieve bevolking 15 jaar en ouder naar geslacht en geboorteplaats, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011

Geboorteplaats	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Aruba	194	453	647	1,0	1,5	1,3
Caribisch Nederland	520	797	1.317	2,7	2,7	2,7
Curaçao	15.917	21.836	37.753	81,7	73,8	76,9
Sint Maarten	109	166	275	0,6	0,6	0,6
Nederland	909	1.237	2.146	4,7	4,2	4,4
Dominicaanse Republiek	269	1.326	1.595	1,4	4,5	3,3
Colombia	233	799	1.032	1,2	2,7	2,1
Haïti	68	177	245	0,3	0,6	0,5
Suriname	242	399	641	1,2	1,3	1,3
Jamaica	45	136	181	0,2	0,5	0,4
Venezuela	133	387	520	0,7	1,3	1,1
Portugal	169	306	475	0,9	1,0	1,0
Andere	682	1.563	2.245	3,5	5,3	4,6
Niet opgegeven	252	188	440	1,3	0,6	0,9
Totaal	19.490	29.582	49.072	100,0	100,0	100,0

Van de jongeren uit deze landen geeft een grote groep aan een dagopleiding te volgen. Het gaat vooral om jongeren uit Colombia, de Dominicaanse Republiek en Venezuela. In kleinere aantallen, maar relatief aanzienlijk ten opzichte van het totaal aantal niet-actieven uit die landen zijn er studenten uit Haïti, Jamaica en Caribisch Nederland.

Vergeleken met de uitkomsten van de Census van 2001 valt vooral op dat het aantal economisch niet-actieven uit Nederland meer dan verdubbeld, en die uit de voormalige eilanden van de Nederlandse Antillen verdubbeld is. Het aantal economisch niet-actieven geboren in Curaçao is weliswaar toegenomen, maar de procentuele stijging (11%) is achtergebleven bij het algemene percentage (14%). Het aantal niet-actieven uit de Dominicaanse Republiek is gehalveerd.

Redenen om niet naar werk te zoeken

In tabel 30 worden de redenen waarom de economisch niet-actieven niet naar werk op zoek zijn vermeld. Geheel in lijn met het eerder genoemde aantal studenten geeft bijna 23 procent aan de studie te willen afmaken.

De grootste groep bestaat uit personen die aangeven vanwege hun leeftijd niet meer te werken of gepensioneerd te zijn. Het betreft 43 procent van het totaal aantal economisch niet-actieven.

Niet verwonderlijk geeft 15 procent van de niet-actieve vrouwen aan huisvrouw te zijn. Het aantal mannen dat dit werk uitvoert is verwaarloosbaar.

Zes procent van alle economisch niet-actieven geeft aan om gezondheidsredenen niet op zoek te zijn naar werk. Nog eens 3 procent geeft aan door een fysieke of psychische aandoening niet te kunnen werken.

Arbeidsmarkt gerelateerde antwoorden zijn “er is toch geen werk te vinden”, “heb tijdelijke jobs” en “geen werkvergunning”. Dit zijn personen die niet actief naar werk zoeken maar dat waarschijnlijk wel zouden doen indien werk makkelijker beschikbaar zou zijn. Ze hebben nu de arbeidsmarkt verlaten en tellen niet meer mee als werkzoekende. De antwoordcategorieën samen tellen op tot 3 procent van alle niet-actieven.

Tabel 30. Economisch niet-actieve bevolking 15 jaar en ouder naar geslacht en redenen om niet naar werk te zoeken, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011

Reden om niet naar werk te zoeken	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Huisvrouw, werkt in eigen huishouden	52	4.437	4.489	0,3	15,0	9,1
Er is toch geen werk te vinden	261	406	667	1,3	1,4	1,4
Eerst school/studie afmaken	5.247	5.895	11.142	26,9	19,9	22,7
Heb tijdelijke jobs	470	206	676	2,4	0,7	1,4
Familieomstandigheden	103	777	880	0,5	2,6	1,8
Geen financiële noodzaak	249	440	689	1,3	1,5	1,4
Gezondheidsredenen	1.134	1.827	2.961	5,8	6,2	6,0
Fysieke of psychische aandoening	848	665	1.513	4,4	2,2	3,1
Leeftijd/gepensioneerd	8.837	12.401	21.238	45,3	41,9	43,3
Geen werkvergunning	28	146	174	0,1	0,5	0,4
Andere reden	1.756	1.897	3.653	9,0	6,4	7,4
Niet opgegeven	505	485	990	2,6	1,6	2,0
Totaal	19.490	29.582	49.072	100,0	100,0	100,0

Relatief kleine percentages economisch niet-actieven zoekt geen werk door familieomstandigheden of omdat er geen financiële noodzaak is om werk te zoeken.

In vergelijking met de Census van 2001 zijn een aantal interessante ontwikkelingen te bespeuren. Zo is het aantal personen dat aangeeft in het huishouden te werken met een derde afgenomen. De toegenomen participatiegraad van vrouwen zal hiermee in relatie staan.

Het aantal studenten die hun studie eerst af willen maken, is in tien jaar tijd met 21 procent flink toegenomen. Nog groter is de toename van ouderen, degenen die aangeven gepensioneerd te zijn: 45 procent.

Redenen voor niet-actief zijn die met de arbeidsmarktomstandigheden te maken hebben zijn met een kwart afgenomen, vooral doordat veel minder personen opgeven dat er toch geen werk te vinden is. Gecombineerd met de toename van het aantal werkenden en de afname van het aantal werkzoekenden zijn dit drie indicatoren die aangeven dat de arbeidsmarkt qua werkgelegenheid tussen 2001 en 2011 is verbeterd.

Gemiddeld bruto maandinkomen van economisch niet-actieven

Het totaal gemiddeld bruto maandinkomen zoals dat in tabel 31 is gepresenteerd is de som van het bruto inkomen uit de voornaamste bron en het bruto inkomen uit tweede bron. Personen zonder inkomen of waarvan het inkomen niet is opgegeven zijn niet in de berekeningen van het gemiddelde inkomen opgenomen. Circa een derde van de economisch niet-actieve bevolking heeft geen of een onbekend inkomen.

Vanwege lage celvullingen zijn de niveaus van het tertiair onderwijs samengevoegd.

In de tabel worden de gemiddelde inkomens verbijzonderd naar geslacht en opleidingsniveau van de personen. De tabel toont duidelijk dat het gemiddeld inkomen van de niet-actieve mannen evenredig oploopt naarmate het opleidingsniveau hoger is. Bij de vrouwen is het verloop duidelijk minder steil.

Een economisch niet-actieve man met uitsluitend een basisopleiding of lager heeft gemiddeld een totaalinkomen van 1.500 gulden. Op het hoogste opleidingsniveau is het gemiddelde inkomen voor de man toegenomen tot 6.100. Bij de vrouw ligt het gemiddelde totaalinkomen bij het laagste opleidingsniveau op 1.200 gulden en neemt dan toe tot 4.100 gulden bij het tertiair onderwijs.

Tabel 31. Economisch niet-actieve bevolking 15 jaar en ouder naar geslacht, opleidingsniveau en totaal gemiddeld bruto maandinkomen, Curaçao, Census 2011

Hoogst gevolgde dagopleiding	Totaal bruto maandinkomen		
	Man	Vrouw	Totaal
Basisonderwijs of minder	1.497	1.222	1.314
Secundair onderwijs, eerste niveau	2.268	1.588	1.854
Secundair onderwijs, tweede niveau	3.273	2.419	2.863
Tertiair onderwijs	6.111	4.096	5.196
Onbekend	1.422	1.235	1.305
Totaal	2.464	1.599	1.937

De ook voor de andere economische statussen geconstateerde verschillen in inkomen tussen man en vrouw zijn ook bij de economisch niet-actieve bevolking aanwezig. Een analyse van de bronnen van het inkomen kan inzicht verschaffen omtrent mogelijke oorzaken van de discrepanties. Dat wordt in de volgende paragraaf gedaan.

Belangrijkste en tweede bron van inkomen van economisch niet-actieven

In tabel 32 wordt per geslacht de belangrijkste bron van inkomen van de economisch niet-actieven getoond. Circa 33 procent heeft geen inkomen en van ongeveer 3 procent is de bron niet bekend.

Zowel voor mannen als voor vrouwen is inkomen uit AOV de belangrijkste bron, maar procentueel gezien vaker voor vrouwen (37%) dan voor mannen (27%). Voor mannen is een inkomen uit pensioen als belangrijkste bron vaker van toepassing (23%) dan voor vrouwen (13%). Een uitkering als belangrijkste bron komt iets vaker voor bij niet-actieve vrouwen (ruim 6%) dan bij niet-actieve mannen (meer dan 5%).

Studiefinanciering (2%) en “Ander” (3%) zijn verder nog te noemen als substantiële bronnen van inkomen. Andere bronnen van inkomen worden weinig vaak genoemd. Een inkomen uit werk als belangrijkste bron kan voorkomen bij personen die op het moment van meting economisch niet-actief zijn maar in de voorafgaande periode (het meetmoment van de inkomensvraag) nog werkten.

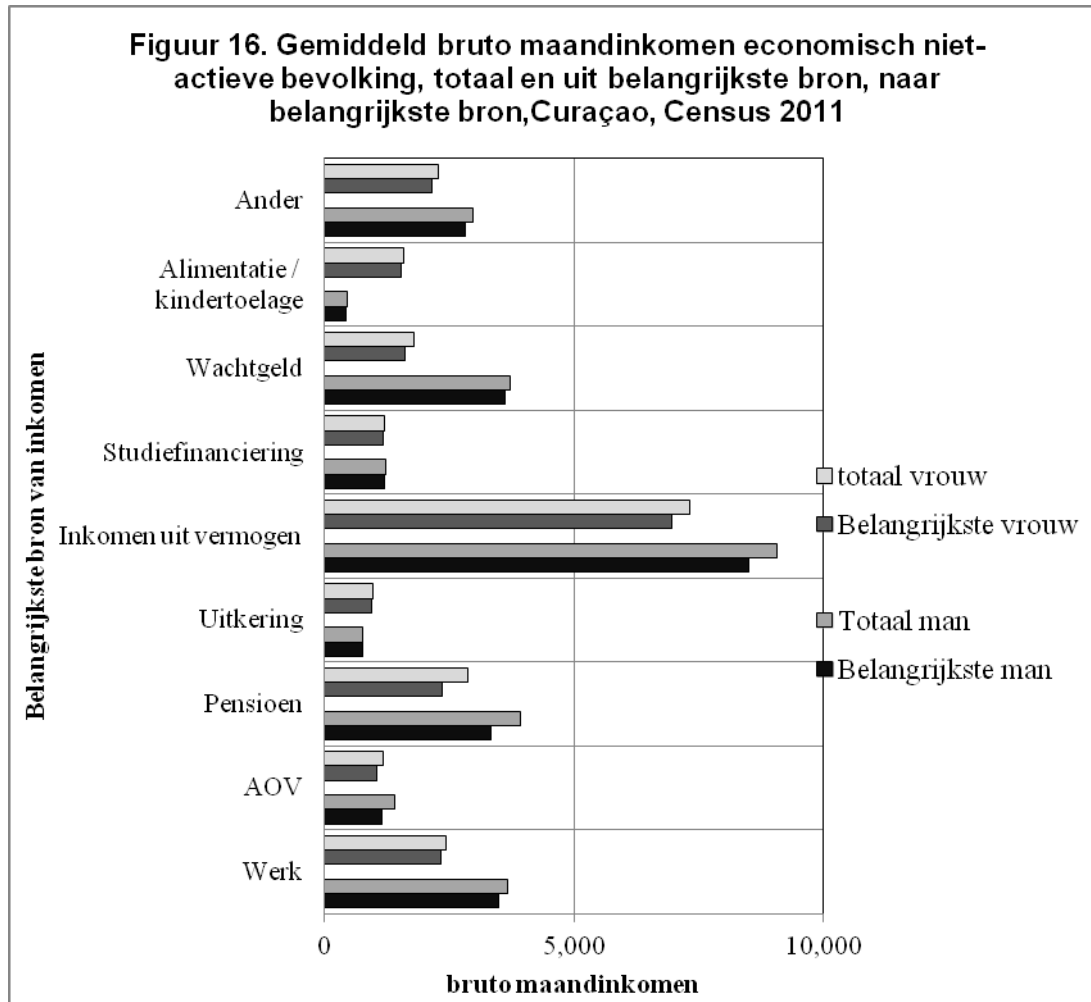
Tabel 32. Economisch niet-actieve bevolking 15 jaar en ouder naar geslacht en belangrijkste bron van inkomen, aantallen en relatieve verdeling, Curaçao, Census 2011

Belangrijkste bron van inkomen	Aantal			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Werk	422	341	763	2,2	1,2	1,6
AOV	5.288	11.077	16.365	27,1	37,4	33,3
Pensioen	4.511	3.796	8.307	23,1	12,8	16,9
Uitkering	1.038	1.880	2.918	5,3	6,4	5,9
Inkomen uit vermogen	86	117	203	0,4	0,4	0,4
Studiefinanciering	325	684	1.009	1,7	2,3	2,1
Wachtgeld	37	26	63	0,2	0,1	0,1
Alimentatie / kindertoelage	48	273	321	0,2	0,9	0,7
Ander	625	1.040	1.665	3,2	3,5	3,4
Geen inkomen	6.479	9.715	16.194	33,2	32,8	33,0
Niet opgegeven	631	633	1.264	3,2	2,1	2,6
Totaal	19.490	29.582	49.072	100,0	100,0	100,0

Uit de opstelling blijkt al dat van de economisch niet-actieve bevolking vrouwen verhoudingsgewijs vaker dan mannen een lager inkomen als belangrijkste bron ontvangen: AOV en uitkering. Dat drukt het algemeen gemiddelde. Mannen ontvangen relatief vaker een pensioen, dat hoger moet zijn dan AOV als dat de belangrijkste bron is. De AOV wordt dan de tweede bron van inkomen.

Daarmee is een tweede reden van inkomensverschillen tussen niet-actieve mannen en vrouwen opgenoemd: het al dan niet hebben van een tweede inkomen.

In figuur 16 worden de bruto inkomens van economisch niet-actieve mannen en vrouwen getoond, waarbij zowel het totale bruto maandinkomen als het inkomen uit de belangrijkste bron zijn opgenomen. De presentatie gebeurt aan de hand van de belangrijkste bron van inkomen.

Op deze wijze wordt duidelijk wat een tweede inkomen voor effect heeft op het totale inkomen naast het genoemde inkomen uit de belangrijkste bron. Het verschil tussen totaalinkomen en inkomen uit de belangrijkste bron wordt bepaald door het aantal personen die een tweede inkomen hebben. Ook het type tweede inkomen speelt een rol.

Economisch niet-actieven die nog een inkomen uit werk als belangrijkste bron hebben opgegeven hebben vooral nog een tweede inkomen uit AOV. Een eerste inkomen uit AOV wordt vooral aangevuld met een pensioen of inkomen uit “andere” bron.

Degenen die een pensioen als belangrijkste bron van inkomen ontvangen hebben in de meeste gevallen nog een inkomen uit AOV. Opmerkelijk geeft toch nog een derde aan geen tweede inkomen te ontvangen, hoewel bijna alle 60-plussers recht op AOV hebben.

Van degenen die een uitkering ontvangen heeft bijna niemand een tweede inkomen. Als de belangrijkste bron van inkomen een inkomen uit vermogen is, heeft men soms een tweede inkomen uit AOV, maar de aantallen zijn gering. Ook Met een inkomen uit studiefinanciering is een tweede inkomen zeldzaam.

Slechts een gering aantal niet-actieven ontvangen een eerste inkomen uit alimentatie/kindertoelage of wachtgeld. Een verantwoorde analyse kan voor deze groepen daarom niet plaatsvinden. Bij een inkomen uit “andere” bron als primair inkomen wordt AOV als tweede inkomen genoemd, maar wordt vaker geen tweede bron gespecificeerd.

Een tweede inkomen kan voor zowel mannen als vrouwen het eerste inkomen opkrikken, maar de effecten zijn op enige uitzondering na beperkt te noemen. Vooral bij inkomens uit eerste bron die vaker door vrouwen worden genoten (AOV, uitkering, alimentatie) is er weinig verschil tussen totaal bruto inkomen en inkomen uit belangrijkste bron. Het zijn ook inkomens die lager zijn dan inkomens uit andere bronnen, hetgeen het gemiddelde inkomen van de niet-actieve vrouw lager doet uitkomen dan dat van de man.

Regionale spreiding van de economisch niet-actieve bevolking

In Map 3 wordt de economisch niet-actieve bevolking van 15 jaar en ouder weergegeven als procentueel aandeel in de totale bevolking van die leeftijd van de zones van Curaçao. Zones met te kleine bevolkingsaantallen zijn in de kaart leeg gelaten.

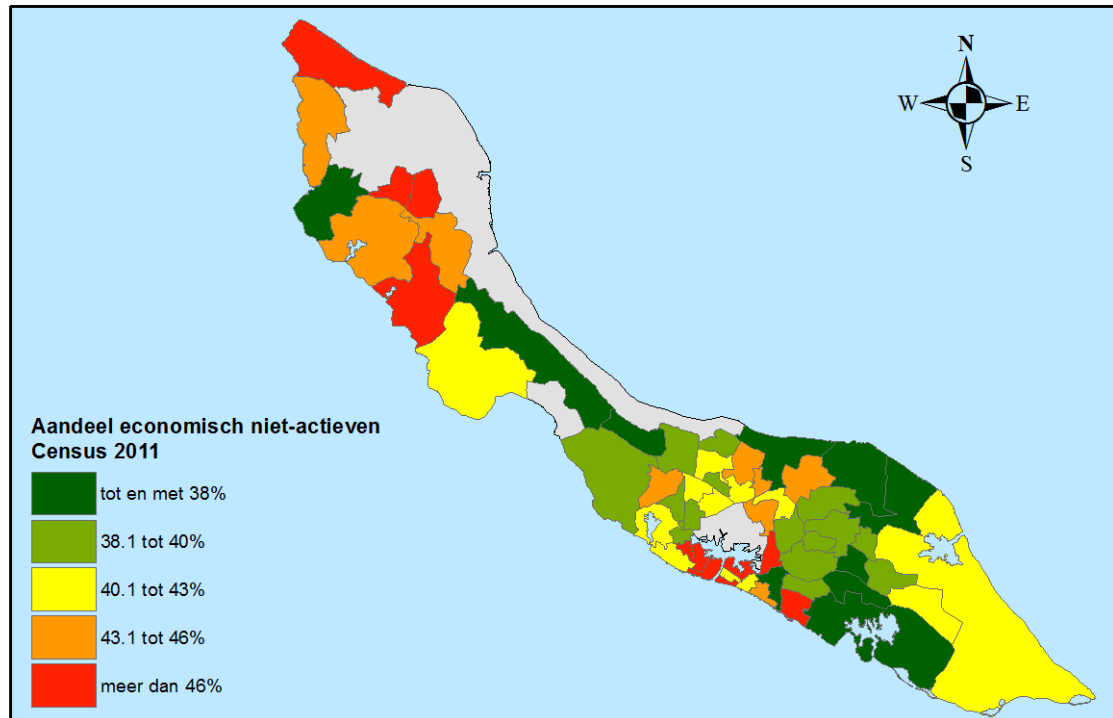
De zone “Koraal Specht” heeft het hoogste aandeel economisch niet-actieven: 59 procent van de bevolking in deze zone is niet-actief. Andere zones met 50 procent of meer niet-actieven zijn “Habaai”, “Flip” en “Pannekoek”.

Een zeer laag aandeel economisch niet-actieven komt voor in zone “Rancho”, waar 29 procent van de bevolking niet-actief is. Minder dan 35 procent niet-actieven komt voor in de zones “Koraal Partier”, “Spaanse Water”, “Souax” en “Rooi Santu”.

Het gemiddelde aandeel economisch niet-actieven in de totale bevolking van 15 jaar en ouder voor heel Curaçao is 40,5 procent.

Boven het gemiddelde uit komen de meeste zones in Banda’ Bou, de zones Punda en Otrabando en aansluitende zones aan de zuidkant van het Schottegat, de wijken ten noorden van het Schottegat en Oostpunt.

Map 3. Aandelen niet-actieve bevolking 15 jaar en ouder in de totale bevolking per zone, Curaçao, Census 2011

Hoofdstuk 5. Speciale analyses

Jongeren en de arbeidsmarkt

Inleiding

Jongeren op de arbeidsmarkt worden in het algemeen gedefinieerd als de bevolking van 15 tot en met 24 jaar oud. Zij vormen een bijzondere groep in de arbeidsactieve leeftijden, doordat veel van hen nog studeren en zelfs deels nog leerplichtig zijn. De participatiegraad van de jongeren is circa 40 procent, wat aangeeft dat meer personen economisch niet-actief zijn dan dat zij tot de beroepsbevolking behoren.

Wereldwijd wordt de groep jongeren op de arbeidsmarkt gekenmerkt door lage participatie en hoge werkloosheid. Curaçao is daarop geen uitzondering.

In dit hoofdstuk zal de analyse van jongeren en de arbeidsmarkt vanuit de gebruikelijke kengetallen en opstellingen worden uitgevoerd. In het tweede deel zal nader worden ingegaan op nieuwe concepten die in ontwikkeling zijn, met name met betrekking tot werkende jongeren in kwetsbare posities van de ILO en het door de OECD ontwikkelde concept van NEET: niet economisch actief en niet in opleiding of training. Waar mogelijk wordt een vergelijking gemaakt met andere landen.

De arbeidsmarktpositie van jongeren

In tabel 33 wordt de bevolking van 15 – 24 jaar naar geslacht en economische status weergegeven. De grootste groep jongeren is economisch niet-actief, en dit betreft vooral studenten, een aantal van hen nog in de leerplichtige leeftijd (tot 18 jaar). De bevolking in deze leeftijdsklasse is bijna 19.500 personen groot.

Zo'n 30 procent van de jongeren heeft werk, iets meer mannen dan vrouwen.

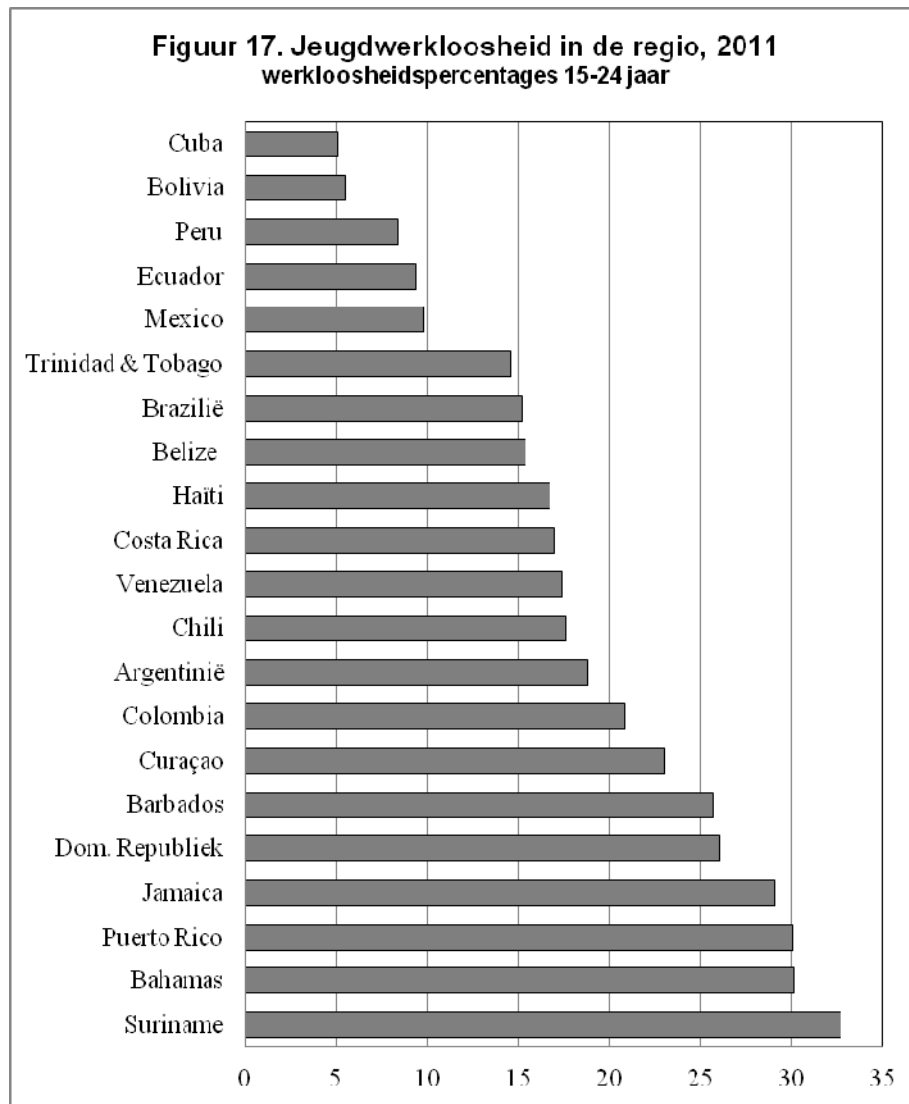
Tabel 33. Bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en economische status, Curaçao, Census 2011						
Economische status	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Werkend	3.148	2.791	5.939	32,6	28,4	30,5
Werkzoekend	788	983	1.771	8,2	10,0	9,1
Economisch niet-actief	5.703	6.057	11.760	59,1	61,6	60,4
Niet opgegeven	10	2	12	0,1	0,0	0,1
Totaal	9.649	9.833	19.482	100,0	100,0	100,0
werkloosheidspercentage	20,0%	26,0%	23,0%			
participatiegraad	40,8%	38,4%	39,6%			

De participatiegraad van de jongeren is net iets minder dan 40 procent, iets hoger voor mannen (41%) dan vrouwen (38%). Daarmee onderscheidt de jongste groep van de bevolking van 15 – 24 jaar zich van de oudere groepen, want bij deze laatste is de participatiegraad tweemaal zo hoog. De jongeren zijn dan ook een overgangsgroep, waar de overgang van leren naar werken zich afspeelt, wat gekenmerkt wordt door personen die nog studeren en personen die arbeidsactief zijn.

Dat de overgang van leren naar werken niet probleemloos verloopt bewijst het hoge werkloosheidspercentage bij de jongeren: 23 procent, meer dan het dubbele van het algemeen werkloosheidspercentage (9,9 % in 2011).

Hoge jeugdwerkloosheid beperkt zich niet alleen tot Curaçao, wereldwijd is dit fenomeen zichtbaar. In figuur 17 wordt voor een selectie van landen in de regio de werkloosheidspercentages voor de bevolking van 15 – 24 jaar aangegeven¹⁶.

Zoals uit de figuur blijkt variëren de percentages per land enorm: van rond de 5 procent voor landen als Cuba en Bolivia tot 30 procent of meer voor landen als Puerto Rico, Bahamas en Suriname. De verschillen tussen de landen kunnen beïnvloed zijn door de mate waarin jongeren überhaupt toegang tot de arbeidsmarkt hebben. In het tweede deel van deze analyse wordt daar nader op ingegaan.

Ter wille van de vergelijkbaarheid met de Census gegevens voor Curaçao zijn alleen data voor 2011 gebruikt. Gezien de economische ontwikkelingen kunnen data voor andere jaren per land behoorlijk verschillen. Het kan daarom ook zijn dat gezien de recente wereldwijde economische crisis, data voor 2011 de “normale” percentages niet weerspiegelen.

Tabel 34 geeft een uitgebreider overzicht van de jeugdwerkloosheidspercentages voor landen in de wereld. Duidelijk blijkt dat landen die bijzonder zijn getroffen door de economische crisis ook zeer

¹⁶ Bronnen: International Labour Organization, Key Indicators of the Labour Market database. CBS Curaçao, Census 2011

veel moeite hebben om hun jongeren aan een baan te helpen. In Spanje en Griekenland heeft dat een bijzonder hoge werkloosheidspercentage voor de jeugd opgeleverd van meer dan 40 procent¹⁷. Zuid Afrika staat bovenaan met een jeugdwerkloosheidspercentage van ruim 50 procent.

Tabel 34. Internationale jeugdwerkloosheidspercentages, 2011					
Zuid Afrika	50,2	Colombia	20,9	Denemarken	14,2
Spanje	47,3	Groot Brittannië	20,2	Canada	14,2
Griekenland	43,9	Finland	18,9	Australië	11,3
Suriname	32,7	Argentinië	18,8	India	10,2
Bahamas	30,2	België	18,7	Mexico	9,8
Puerto Rico	30,1	Chili	17,6	Zuid Korea	9,7
Jamaica	29,1	Verenigd Staten	17,5	Ecuador	9,4
Italië	29,1	Venezuela	17,4	China	9,3
Dom. Republiek	26,1	Nieuw Zeeland	17,3	Japan	9,2
Barbados	25,7	Costa Rica	17,0	Duitsland	8,5
Zweden	23,1	Haïti	16,7	Peru	8,4
Curaçao	23,0	Belize	15,4	Pakistan	8,0
Portugal	22,3	Rusland	15,3	Nederland	7,6
Frankrijk	21,9	Brazilië	15,2	Bolivia	5,5
Indonesië	21,2	Trinidad & Tobago	14,6	Cuba	5,1
Bronnen: International Labour Organization, Key Indicators of the Labour Market database. CBS Curaçao, Census 2011					

In 2011 hebben bijna 6.000 jongeren werk in Curaçao. In tabel 35 wordt de economische positie van deze werkende jongeren weergegeven. Ruim een kwart van hen heeft werk als werknemer in vaste dienst, meer mannen dan vrouwen. Bijna 23 procent van de werkenden is werknemer in tijdelijke dienst. Meer vrouwen dan mannen werken in tijdelijke dienst.

De analyse wordt bemoeilijkt doordat een vijfde van de jonge werkenden niet heeft opgegeven wat hun economische positie is.

Er zijn procentueel gezien ook opvallend veel jongeren die een losse job hebben (19% versus 9%). Het betreft meer mannen (21%) dan vrouwen (17%).

Een losse job betekent geen uitzicht op vast werk en dus ook geen mogelijkheid om sociale zekerheid zoals een pensioen op te bouwen.

Een vierde belangrijke positie die bij de jongeren voorkomt is contract voor langer dan 6 maanden (5,5%).

Andere economische posities komen bij de werkenden in de leeftijd van 15 tot en met 24 jaar weinig voor.

Vergeleken met de uitkomsten voor de totale werkende bevolking valt het vooral op dat jongeren veel minder vaak (25% versus 60%) in vaste dienst werken. Ze zijn wel iets vaker in tijdelijke dienst (23% versus 12%). Dit laatste lijkt verklaarbaar doordat een werkende aan het begin van een carrière eerst een tijdelijke dienst wordt aangeboden.

¹⁷ Deze percentages zijn in 2012 zelfs boven de 50 uitgekomen.

Tabel 35. Werkende bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en economische positie, Curaçao, Census 2011

Economische positie	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	totaal	Man	Vrouw	totaal
Werkgever	45	26	71	1,4	0,9	1,2
Zelfstandige	21	15	36	0,7	0,5	0,6
Werknemer in vaste dienst	838	663	1.501	26,6	23,8	25,3
Werknemer in tijdelijke dienst	658	704	1.362	20,9	25,2	22,9
Losse job	674	461	1.135	21,4	16,5	19,1
Onbetaalde familiewerker	28	26	54	0,9	0,9	0,9
Contract voor minder dan 6 maanden	35	38	73	1,1	1,4	1,2
Contract voor 6 maanden en langer	158	169	327	5,0	6,1	5,5
Stagiair	50	29	79	1,6	1,0	1,3
Overig en onbekend	32	38	70	1,0	1,4	1,2
Niet opgegeven	609	622	1.231	19,3	22,3	20,7
Totaal	3.148	2.791	5.939	100,0	100,0	100,0

In tabel 36 worden de beroepsgroepen van de werkende jongeren verbijzonderd. Ook hier is een forse groep personen die geen beroep hebben opgegeven (24%). De meeste jongeren hebben werk als dienstverlenend personeel of verkoper, 29 procent. Er is wel een groot verschil tussen de vrouwelijke en mannelijke werkenden in deze beroepsgroep: ongeveer 42 procent van de vrouwelijke werkenden heeft dit beroep, tegenover bijna 18 procent van de mannelijke werkenden.

Tabel 36. Werkende bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en beroepsgroep, Curaçao, Census 2011

Beroepsgroep	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	totaal	Man	Vrouw	totaal
Strijdkrachten	39	0	39	1,2	0,0	0,7
Leidinggevend	30	23	53	1,0	0,8	0,9
Intellectuele, wetenschappelijke en artistieke beroepen	38	81	119	1,2	2,9	2,0
Technici en vakspecialisten	177	144	321	5,6	5,2	5,4
Administratief personeel	213	471	684	6,8	16,9	11,5
Dienstverlenend personeel en verkopers	562	1.174	1.736	17,9	42,1	29,2
Geschoolde landbouwers, bosbouwers en vissers	8	1	9	0,3	0,0	0,2
Ambachtlieden	628	36	664	19,9	1,3	11,2
Bedieningspersoneel van machines en installaties	150	20	170	4,8	0,7	2,9
Elementaire beroepen	561	154	715	17,8	5,5	12,0
Niet opgegeven	742	687	1.429	23,6	24,6	24,1
Totaal	3.148	2.791	5.939	100,0	100,0	100,0

Ook bij werkende jongeren die een administratieve baan hebben (totaal ruim 11%) is er discrepantie tussen de seksen. Bijna 17 procent van de vrouwelijke werkenden heeft dit beroep versus 7 procent van de mannelijke.

Er werken meer mannen dan vrouwen als ambachtsman/vrouw, namelijk bijna 20 procent van de mannen en slechts 1,3 procent van de vrouwen. Bij de jonge werkenden zijn mannen ook veel vaker te zien in andere “mannelijke” beroepen zoals bedieningspersoneel van machines. De mannen overheersen ook in de beroepsgroep elementaire beroepen.

Vergeleken met de totale werkende bevolking werken jongeren relatief vaker in de dienstverlenende beroepen, en zijn zij ondervertegenwoordigd in de beroepen met hogere kwalificaties. Dit laatste is logisch gezien het feit dat nog niet veel jongeren hun opleiding op hoger niveau hebben kunnen afronden.

Tabel 37 geeft de inkomensverdeling weer van de werkende jongeren. Het vaakst is een bruto maandinkomen genoemd van 1.001 tot 1.500 gulden. De percentages lopen snel terug in de daarop volgende inkomensklassen. Bijna een derde verdient minder dan 1.000 gulden (31%).

Tabel 37. Werkende bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en bruto maandinkomen uit belangrijkste bron, Curaçao, Census 2011						
Inkomen uit belangrijkste bron	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	totaal
Geen	103	89	192	3,3	3,2	3,2
1 - 500	323	365	688	10,3	13,1	11,6
501 - 1000	468	516	984	14,9	18,5	16,6
1001 - 1500	625	514	1.139	19,9	18,4	19,2
1501 - 2000	539	341	880	17,1	12,2	14,8
2001 - 2500	143	109	252	4,5	3,9	4,2
2501 - 3000	116	69	185	3,7	2,5	3,1
3001 - 5000	132	104	236	4,2	3,8	4,0
Meer dan 5000	78	55	133	2,5	1,9	2,3
Niet opgegeven	621	629	1.250	19,7	22,5	21,0
Totaal	3.148	2.791	5.939	100,0	100,0	100,0
Gemiddeld inkomen	1.913	1.558	1.749			

Vergeleken met de gemiddelde inkomens van alle werkenden blijkt dat het gemiddelde inkomen van de werkende jongeren bijna de helft minder is¹⁸. Jongeren staan nog aan het begin van hun carrière en hebben vaak geen vast werk, zoals al uit tabel 35 bleek.

Tabel 38 geeft voor de werkzoekende jongeren het reeds opleidingsniveau weer. Van een derde van de werkzoekende jongeren is geen opgave gedaan van hun hoogst gevolgde opleiding.

Weinig jongeren hebben alleen basisonderwijs of minder gevolgd (5%). De invloed van de leerplicht die jongeren verplicht tot hun 18^e levensjaar naar school te gaan indien zij nog niet aan hun startkwalificatie hebben voldaan zal duidelijk zijn.

Ruim een derde heeft een opleiding op het eerste niveau van het secundaire onderwijs gevolgd (35,7%). Meer dan 22 procent heeft het tweede niveau daarvan bereikt. Meer vrouwen dan mannen zijn op dit niveau gekomen. Meer mannen zijn blijven steken op het eerste niveau.

Tabel 38. Werkzoekende bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en hoogst gevolgde opleiding, Curaçao, Census 2011						
Opleidingsniveau	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	totaal	Man	Vrouw	totaal
Basisonderwijs of minder	68	24	92	8,6	2,4	5,2
Secundair onderwijs, eerste niveau	350	283	633	44,4	28,8	35,7
Secundair onderwijs, tweede niveau	142	254	396	18,0	25,8	22,4
Tertiair onderwijs, eerste niveau	9	18	27	1,1	1,8	1,5
Tertiair onderwijs, tweede niveau	2	2	4	0,3	0,2	0,2
Onbekend	217	402	619	27,5	40,9	35,0
Totaal	788	983	1.771	100,0	100,0	100,0

Een lage opleiding verhoogt in het algemeen de kans op werkloosheid, dus de hoge werkloosheidspercentages bij de jongeren worden mede veroorzaakt door het lage opleidingsniveau van degenen onder hen die werk zoeken.

De duur van de werkloosheid van jonge werkzoekenden komt in tabel 39 tot uiting. De meeste zijn minder dan een half jaar werkzoekend. Bijna 21 procent is langer dan een jaar werkzoekend. Mannen

¹⁸ De vergelijking is op basis van bron van belangrijkste inkomen is "werk", voor consistentie met eerdere tabellen over inkomen. De verschillen met alle bronnen zoals in de onderhavige tabel zijn echter klein

zijn over het algemeen genomen wat langer op zoek naar werk dan vrouwen. Er zijn vooral meer vrouwen die minder dan drie maanden werkzoekend zijn.

Tabel 39. Werkzoekende bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en duur van de werkloosheid, Curaçao, Census 2011						
Hoe lang werkzoekend	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	totaal	Man	Vrouw	totaal
Minder dan een maand	152	198	350	19,3	20,1	19,8
Een tot drie maanden	201	315	516	25,5	32,0	29,1
Vier tot zes maanden	128	161	289	16,2	16,4	16,3
Zeven tot negen maanden	54	50	104	6,9	5,1	5,9
tien tot twaalf maanden	53	54	107	6,7	5,5	6,0
Meer dan een jaar	176	193	369	22,3	19,6	20,8
Niet opgegeven	24	12	36	3,0	1,2	2,0
Totaal	788	983	1.771	100,0	100,0	100,0

In tabellen 40 en 41 worden de opleidingskenmerken van de economisch niet-actieve jeugd weergegeven. Tabel 40 gaat over de (kleinere) groep jongeren die niet-actief zijn en niet schoolgaand. Zij hebben het onderwijs verlaten maar zijn (nog) niet tot de arbeidsmarkt togetreden. Tabel 41 geeft de huidige dagopleiding aan van economisch niet-actieven die nog wel naar school gaan.

Tabel 40. Economisch niet-actieve en niet schoolgaande bevolking 15 - 24 jaar naar geslacht en hoogst gevolgde opleiding, Curaçao, Census 2011						
Hoogst gevolgde opleiding	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	totaal	Man	Vrouw	totaal
Basisonderwijs of minder	105	71	176	16,1	11,5	13,9
Secundair onderwijs, eerste niveau	354	298	652	54,4	48,3	51,4
Secundair onderwijs, tweede niveau	175	213	388	26,9	34,5	30,6
Tertiair onderwijs	6	28	34	0,9	4,5	2,7
Onbekend	11	7	18	1,7	1,1	1,4
Totaal	651	617	1.268	100,0	100,0	100,0

Net als bij de werkzoekende jongeren is het opleidingsniveau van de niet-actieve niet-schoolgaande jeugd laag te noemen: meer dan de helft is niet verder gekomen dan het eerste niveau van het secundaire onderwijs. Een derde heeft het tweede niveau hiervan bereikt. Bijna 14 procent van de niet-actieve niet-schoolgaande jongeren heeft alleen een opleiding op het niveau van het basisonderwijs of minder.

Ook hier hebben vrouwen vaker een hoger niveau bereikt dan mannen. Op het tweede niveau van het secundaire onderwijs zijn meer vrouwen aanwezig, en op de onderliggende opleidingsniveaus meer mannen.

Van de niet-actieve jongeren die wel naar school gaan is bijna de helft (47%) nog met de eerste fase van het secundair onderwijs bezig. Dit zijn vooral jongeren in de eerste jaren van de betreffende leeftijdsklasse.

Een iets minder groot deel (44%) van de schoolgaanden studeert op het tweede niveau van het secundair onderwijs. Net als bij de werkende en werkzoekende jongeren zijn vrouwen vaker te zien op de hogere niveaus en mannen vaker op de lagere niveaus. Dat geldt zeker voor het tertiair onderwijs, waar de aantallen studerende duidelijk geringer zijn dan in de daaraan voorafgaande opleidingsniveaus.

Tabel 41. Economisch niet-actieve schoolgaande bevolking 15-24 jaar naar geslacht en huidige dagopleiding, Curaçao, Census 2011.

Huidige dagopleiding	Aantallen			Relatieve verdeling		
	Man	Vrouw	totaal	Man	Vrouw	totaal
Secundair onderwijs, eerste niveau	2.682	2.283	4.965	53,1	42	47,3
Secundair onderwijs, tweede niveau	2.048	2.563	4.611	40,5	47,1	43,9
Tertiair onderwijs, eerste niveau	285	525	810	5,6	9,7	7,7
Tertiair onderwijs, tweede niveau	37	68	105	0,7	1,3	1,0
Niet opgegeven	-	1	1	-	0,0	0,0
Totaal	5.052	5.440	10.492	100	100	100

Dit laatste heeft ook een demografische achtergrond. Vooral na het 18^e levensjaar vertrekken elk jaar honderden jongeren om in het buitenland te studeren.

Nieuwe definities en kengetallen

NEET

Volgens de ILO (“*International Labour Organisation*”) zijn wereldwijd 75 miljoen jongeren werkloos (2012), maar volgens de OECD (“*Organisation for Economic Cooperation and Development*”) geeft dat cijfer alleen niet een goed inzicht in de problematiek van de situatie van jongeren op de arbeidsmarkt. Er is ook een grote groep jongeren die niet-actief zijn, en ook niet studeren. Tel je die op bij het aantal werklozen dan kom je volgens “*The Economist*” uit op 290 miljoen jongeren die niet werken en niet studeren, bijna een kwart van alle jongeren¹⁹.

NEETs, jongeren die niet werken, een opleiding of een training volgen, belemmeren hun eigen carrière en dragen niet bij aan de vorming van het nationale inkomen. Het aandeel jongeren dat niet werkt of studeert geeft aan hoe goed de maatschappij de transitie van school naar werk heeft georganiseerd. De indicator is daarmee beter dan het werkloosheidspercentage, die geen rekening houdt met het studerende deel van de jonge bevolking.

Kwetsbare werkgelegenheid

Kwetsbare werkgelegenheid (“vulnerable employment”) is een onderdeel van wat het ILO definieert als “decent work”. “Decent work” staat voor werk dat een eerlijke beloning, zekerheid op het werk, sociale zekerheid voor de familie, het recht op organisatie, gelijke kansen en mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling levert.

Kwetsbare werkgelegenheid betreft werk dat geen formele werkrelaties heeft waarbij sociale zekerheid, zekerheid van werk en inspraak ontbreken. De kwetsbaarheid van werk is met behulp van de specificaties van de economische positie van een werkende toegekend aan de posities losse job, onbetaalde familiewerker en zelfstandige beroepsbeoefenaar²⁰.

In tabel 42 worden deze nieuwe ratio's en hun componenten met behulp van de Census gegevens voor de groep jongeren van 15 tot en met 24 jaar weergegeven.

De NEETs ratio is de som van het aandeel van de werkzoekenden in de totale bevolking in de leeftijdsklasse 15-24 jaar en het aandeel van de niet-actieve niet-schoolgaanden in de totale bevolking in dezelfde leeftijdsklasse.

¹⁹ “The Economist”, 27 april 2013.

²⁰ In eerdere publicaties van het CBS is ook de positie werkgever als kwetsbaar beschouwd. Deze zienswijze wordt hier niet gedeeld, omdat een werkgever personeel in dienst heeft en als zodanig al zekerheden heeft gecreëerd door relaties aan te gaan.

Tabel 42. Bevolking 15-24 jaar naar geslacht, NEET en kwetsbare posities , Curaçao, Census 2011

	Aantallen		
	Man	Vrouw	Totaal
NEET:			
Werkzoekend	788	983	1.771
Niet actief en volgt geen opleiding	651	617	1.268
Kwetsbare posities			
werkend: losse job	674	461	1.135
Werkend: onbetaalde familiewerker	28	26	54
Zelfstandige beroepsbeoefenaren	21	15	36
Totaal	2.162	2.102	4.264
Totale bevolking (15-24)	9.649	9.833	19.482
kengetallen			
kwetsbaarheidgraad ¹	23,0%	18,0%	20,6%
werkloosheidspercentage	20,0%	26,0%	23,0%
ratio werkzoekenden /totale bevolking (15-24)	8,2%	10,0%	9,1%
ratio niet-schoolgaande niet-actieve bevolking/ totale bevolking	6,7%	6,3%	6,5%
NEETs ratio	14,9%	16,3%	15,6%
¹ in % van de werkenden			

Het aandeel werkzoekende jongeren in het totaal aantal jongeren van 15 – 24 jaar is 9,1 procent. Het aandeel niet-actieve niet-schoolgaande jongeren in het totaal aantal jongeren van 15 – 24 jaar is 6,5 procent. De NEETs ratio voor Curaçao komt daardoor uit op 15,6. De ratio is voor vrouwelijke jongeren hoger (16,3%) dan voor mannelijke jongeren (14,9%), met name omdat meer vrouwen werkzoekend zijn.

De kwetsbaarheidsgraad wordt berekend door het aantal werkende jongeren die werk hebben in de kwetsbare posities te delen door het totaal aantal werkende jongeren. De ratio komt uit op 20,6. Dat betekent dat meer dan een vijfde van het totaal aantal werkende jongeren een baan heeft die geen uitzicht biedt op een zekere toekomst. De kwetsbaarheidsgraad is bij jonge mannen hoger (23%) dan bij jonge vrouwen (18%). Jonge mannen komen relatief vaker terecht in een kwetsbare baan dan jonge vrouwen.

Internationale vergelijking

In Figuur 18 worden de NEET ratio's voor een aantal landen weergegeven²¹. Wat opvalt is dat niet alleen de ratio's wijd uiteen lopen, maar dat ook de onderlinge samenstelling varieert. Voor een land als Mexico bijvoorbeeld is het aandeel werkzoekenden erg laag, maar het aandeel niet-actieven die niet naar school gaan erg hoog. Als gevolg is de NEET ratio voor Mexico een van de hoogste van de opgenomen landen.

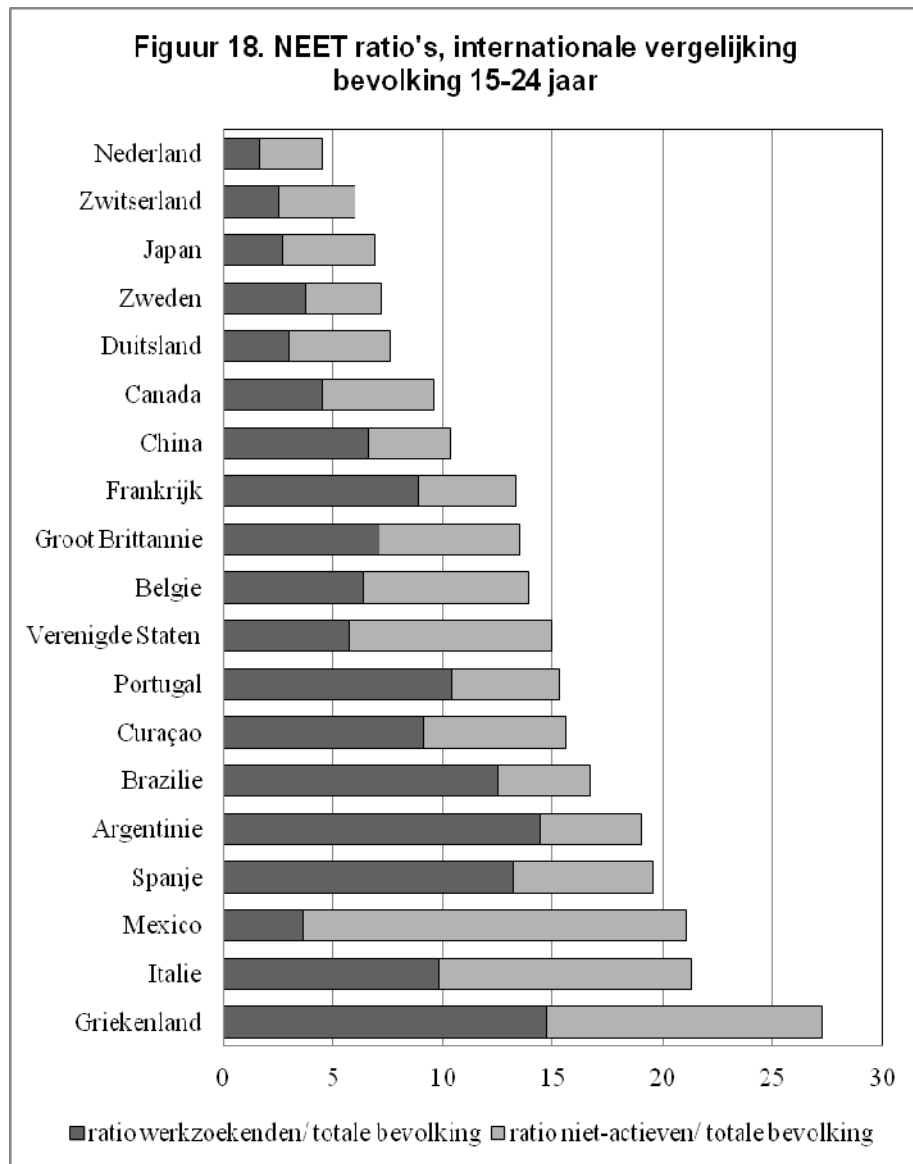
In Brazilië daarentegen is een hoog aandeel van werkzoekenden gecombineerd met een beperkt aandeel niet-actieven. Brazilië heeft daardoor een NEET ratio die dicht in de buurt van Curaçao ligt.

Gesteld kan worden dat een hoge NEET ratio een hoge moeilijkheidsgraad aangeeft om de transitie van leren naar werken te maken. Het maakt daarbij niet uit of die moeilijkheid is gebaseerd op het aandeel werkzoekenden, die wel op de arbeidsmarkt actief zijn maar geen werk kunnen vinden, of het aandeel niet-actieve niet-schoolgaanden, die om de een of andere reden niet tot de arbeidsmarkt (kunnen) toetreden.

Daarmee is duidelijk geworden dat de NEET ratio, zeker in vergelijking met andere landen, een duidelijker beeld geeft van de kwetsbaarheid van de jongeren op de arbeidsmarkt dan de "klassieke"

²¹ Bron: OECD (2014), "Youth neither in employment, education nor training (NEETs)", in Society at a Glance 2014: OECD Social Indicators, OECD Publishing en CBS Curaçao. Data is over 2012 (OECD) en 2011 (Census CBS)

werkloosheidspercentages. Waar Mexico een gunstiger jeugdwerkloosheid kent blijkt uit de NEET ratio dat de situatie voor de jongeren allesbehalve gunstig is en het in vergelijking met een land met hoge jeugdwerkloosheid zoals Argentinië zelfs slechter doet.

Op basis van de data uit de Census van 2011 kan gesteld worden dat voor Curaçao de kansen op de arbeidsmarkt voor jongeren vergelijkbaar zijn met landen als Brazilië, Portugal en ook de Verenigde Staten.

Veel slechter is de situatie van de jongeren in een land als Griekenland, waar een hoge werkloosheid en hoge inactiviteit bestaat. Landen als Nederland en Zwitserland vallen op door hun lage NEET ratio's door een combinatie van lage aandelen werkzoekenden en lage aandelen niet-actieve niet-schoolgaande jongeren.

Conclusies en aanbevelingen

Curaçao staat beslist niet vooraan wat betreft de kansen die jongeren op de arbeidsmarkt hebben.

Het werkloosheidspercentage voor jongeren is meer dan het dubbele van het algemeen percentage. De werkzoekende jeugd is laag opgeleid en een belangrijk deel is meer dan een jaar op zoek naar werk.

Van de werkende jongeren heeft 20 procent een beroep dat als kwetsbaar moet worden beschouwd. Zij hebben geen uitzicht op vast werk en kunnen hun toekomst, zoals het opbouwen van een pensioen, een carrière maken en sociale zekerheid bieden voor hun familie, moeilijk realiseren.

De NEET ratio is vooral hoog door het relatief groot aantal werkzoekende jongeren op de totale bevolking van die leeftijd (15 – 24 jaar). In andere landen is de situatie juist omgekeerd met meer niet-actieve niet-schoolgaande jongeren, maar is het totaaleffect vergelijkbaar. Curaçao is wat de kansen van de jongeren op de arbeidsmarkt betreft vergelijkbaar met de Verenigde Staten, Portugal en Brazilië.

Hoe kleiner de NEET ratio hoe succesvoller een land is om haar jongeren kans op werk of een opleiding op maat te bieden.

De OECD noemt een aantal beleidsopties die de overheid kan volgen om jongeren succesvol de overstap van school naar werk te kunnen laten maken.

- Pas het onderwijssysteem aan aan de verwachtingen en wensen van de arbeidsmarkt, door middel van leer-werk trajecten en het toewerken naar beroepskwalificaties die echt relevant zijn.
- Vooral in economische crises zijn jongeren meer kwetsbaar omdat ze moeten concurreren met meer ervaren ouderen. Jongeren moeten dan aangemoedigd worden om langer te blijven studeren en kwalificaties op te bouwen, zodat zij een voorsprong hebben bij het zoeken van werk als de economie verbetert.
- Geef bijzondere aandacht aan de positie van de jongere vrouw. In alle landen is haar positie op de arbeidsmarkt achtergesteld bij die van de man.

Het is belangrijk zowel voor de jongeren, voor hun carrière en zelfvoorzienigheid, als voor de maatschappij in haar geheel, voor een optimale inzet en allocatie van productiefactoren, dat jongeren die buiten de boot zijn gevallen weer teruggeleid worden naar het onderwijs of naar een baan.

Census en Arbeidskrachtenonderzoek

Inleiding

De Census is een grootschalig tienjaarlijks²² bevolkingsonderzoek waarin gedetailleerde informatie wordt verzameld over de demografische, sociale en economische situatie van de bevolking van Curaçao en haar woonsituatie. De officiële benaming van de Census is daarom de Volks- en woningtelling. De Census van 2011 was de vijfde algemene volkstelling die voor Curaçao is gehouden. Voorgaande tellingen werden in 1972, 1981, 1992 en 2001 uitgevoerd. In 1960 werd eveneens een telling gehouden, maar deze was niet algemeen²³. De tellingen vinden plaats in de eerste maanden van het jaar.

Vanwege de grootschaligheid, en de kosten die daar aan verbonden zijn, worden volkstellingen om de tien jaar gehouden. Veranderingen die in de tussentijd plaatsvinden worden daardoor niet zichtbaar indien geen andere informatie kan worden gebruikt.

Ten aanzien van de arbeidsmarktsituatie werd door het CBS een periode van tien jaar als onvoldoende beschouwd om relevante en recente ontwikkelingen te kunnen volgen. In de 90'er jaren van de vorige eeuw is daarom een nieuw meetinstrument ontwikkeld om dit mogelijk te maken: het Arbeidskrachtenonderzoek (AKO).

Het AKO is een steekproefonderzoek dat jaarlijks in oktober in Curaçao wordt gehouden²⁴. De steekproefgrootte is zodanig gekozen dat het werkloosheidspercentage bij een betrouwbaarheidsgraad van 95 procent uit komt op een nauwkeurigheidsmarge van plus of min 1,4 procentpunt. Daarvoor worden 6 procent van alle huishoudens op Curaçao ondervraagd.

De steekproefuitkomsten worden opgehoogd naar de totale bevolking. Daarvoor worden de uitkomsten van de laatste Census gebruikt, geactualiseerd met de jaarlijkse mutaties van het bevolkingsregister²⁵.

In het AKO zijn, naast extra vragen, de basisvragen zoals die in de Census wordt gevraagd en met gebruik van dezelfde definities opgenomen. De uitkomsten zijn voor wat deze basisvragen betreft met elkaar vergelijkbaar. Verschillen tussen de AKO's en de Census kunnen voorkomen als gevolg van steekproefonnanauwkeurigheden²⁶ of door verschillen in seizoen (februari versus oktober).

In deze analyse worden de uitkomsten van beide onderzoeken met elkaar vergeleken waarbij het belang van jaarcijfers voor actuele ontwikkelingen op de arbeidsmarkt wordt onderzocht en waarbij nader ingegaan wordt op de verschillen en / of overeenkomsten in vergelijkbare variabelen.

²² Het streven is om conform de aanbevelingen van de Verenigde Naties elke tien jaar een volkstelling te houden. Om organisatorische en budgettaire redenen is die periode in Curaçao niet altijd gehaald.

²³ Niet alle eilanden van de voormalige Nederlandse Antillen waren in de telling opgenomen. In Aruba werd door de plaatselijke raffinaderij een eigen telling georganiseerd.

²⁴ In enkele jaren is er evenwel geen AKO uitgevoerd in Curaçao. Dit had zowel strategische (te dicht tegen een Census aan) als budgettaire redenen.

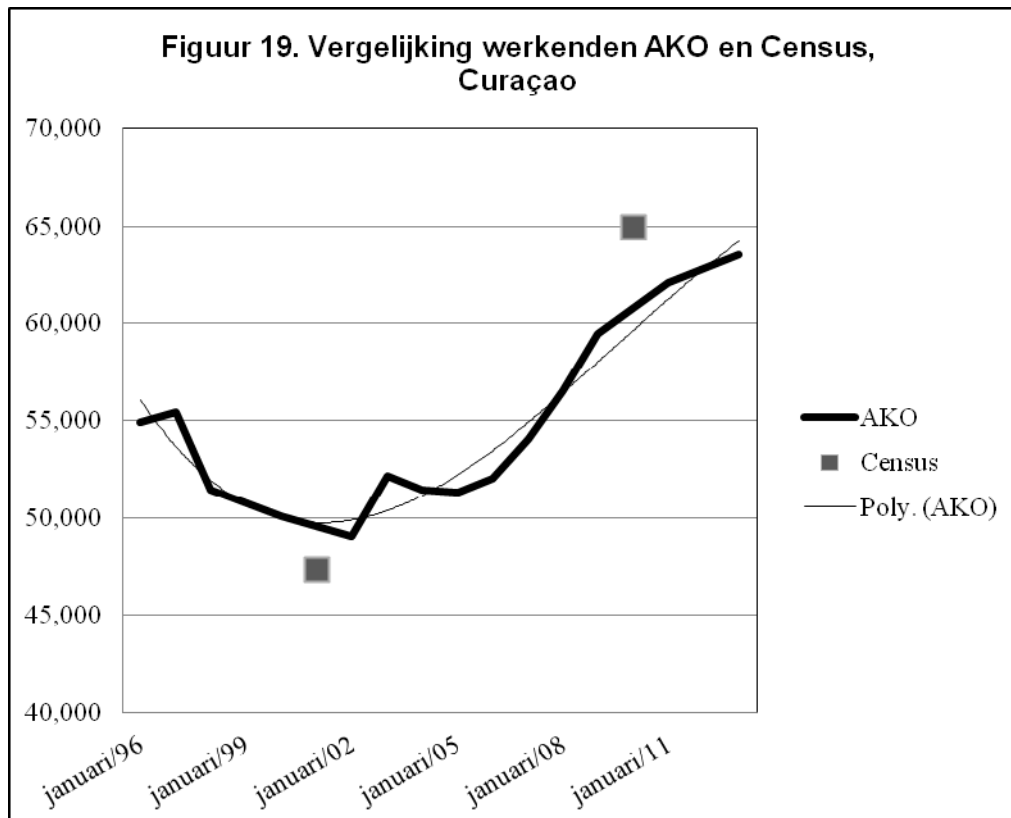
²⁵ De Census is naast het leveren van gedetailleerde statistische bevolkingsinformatie ook bedoeld om het bevolkingsregister op te schonen. Het register wordt vervuld met name doordat emigranten zich niet laten uitschrijven. De telling wil daarnaast ook de niet-geregistreerde immigratie insluiten.

²⁶ Vooral non-respons heeft een grotere impact op een steekproefonderzoek dan op een totaaltelling

Tijdreeksen AKO

In figuur 19 wordt voor de periode 1996 – 2013 het aantal werkenden zoals gemeten in de AKO's weergegeven²⁷. Tevens worden voor de twee tussenliggende Censusjaren het aantal werkenden als stip in de figuur weergegeven. In de jaren 2001, 2010 en 2012 zijn geen AKO's gehouden. De lijnen in de figuur zijn wel doorgetrokken naar de volgende jaren.

De polinomiale trendlijn die door de lijn van AKO is getrokken (in de grafiek aangeduid met *Poly (AKO)*) laat een duidelijk dalende trend in de werkgelegenheid zien in de jaren voor 2002, en een flink groeiende trend daarna.

In hoofdstuk 1 was te zien dat de Census van 2001 ook een flinke afname van het aantal werkenden te zien gaf (figuur 10). De oorzaak daarvan was gelegen in de grootschalige emigratie die in de jaren rond 2001 te zien was.

In oktober 2000, enkele maanden voor de census van 2001, is geen AKO gehouden, zodat geen informatie beschikbaar is over de werkelijke daling die toen had plaatsgevonden. De Census van 2001 toont dat deze daling sterker was dan nu uit het verloop van de AKO blijkt.

Het AKO laat evenwel zien dat de daling van het aantal werkenden zich al eerder inzette. In 1997 bereikt het aantal werkenden een hoogtepunt met meer dan 55.000 personen. Een jaar later was dit aantal met 4.000 personen gedaald. In deze jaren was er sprake van een grote afvloeiingsregeling die de overheden van Curaçao en de Nederlandse Antillen toen uitvoerden ter sanering van de overheidsfinanciën.

²⁷ De x-as in de figuur geeft geen meetpunten weer maar tijdsperioden. Zo kunnen verschillende meetmomenten op de juiste plaats in de figuur worden getekend.

De gezamenlijke afname van het aantal werkenden door afvloeiingsregelingen van de overheid gevolgd door emigratie in de jaren daarna was dermate groot, dat het niveau van 1997 pas in 2008 opnieuw werd bereikt. Exclusief een aarzelende verloop in de jaren 2004 en 2005 kende de werkgelegenheid vanaf 2002 een sterke groei tot 63.500 personen in 2013.

Het is duidelijk dat deze ontwikkelingen niet alleen met behulp van de Census opgespoord kunnen worden. Daarmee heeft het AKO haar bestaansrecht als meetinstrument voor de arbeidsmarkt van Curaçao bewezen.

Seizoeninvloeden

De Census van 2011 telde een totaal aantal werkenden van 64.914. De telling werd in maart van dat jaar gehouden. In oktober van hetzelfde jaar kwam het aantal werkenden volgens het AKO uit op iets meer dan 62.000. Het verschil met de Census bedraagt bijna -3.000 personen. De vraag is waardoor dit verschil is ontstaan.

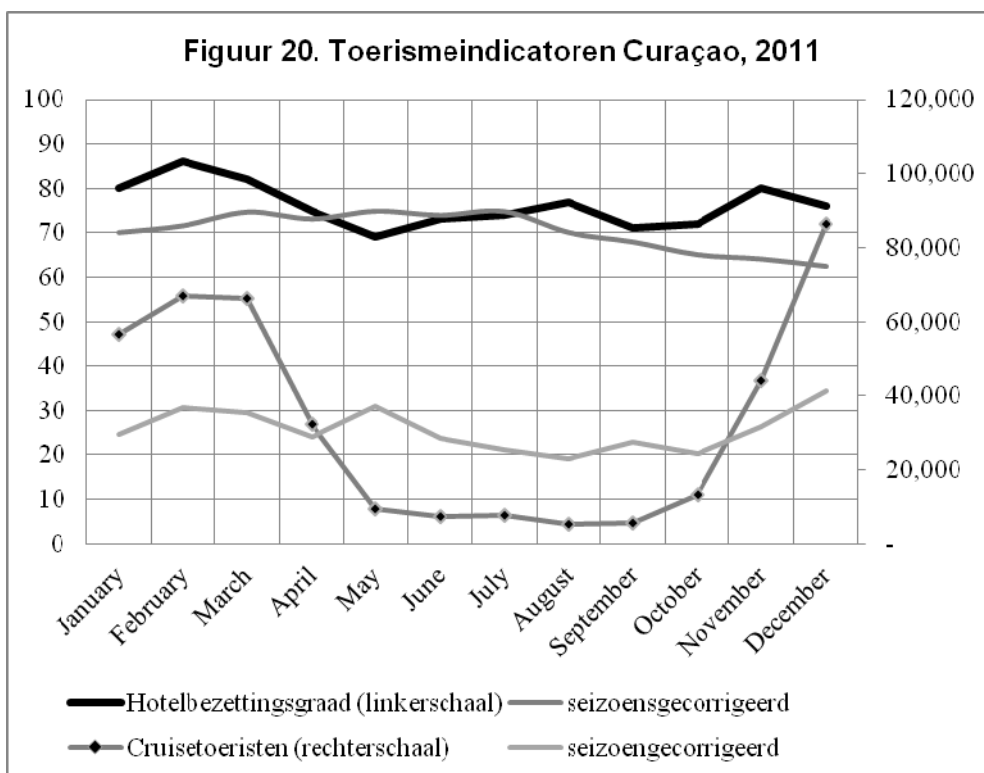
Gezien de omvang van de steekproef van de AKO, 2.250 huishoudens waarin circa 5.900 personen, is de betrouwbaarheidsmarge voor wat het aantal werkenden betreft plus of min 1.900 personen²⁸. Doordat het verschil tussen AKO en Census groter is, kan geconcludeerd worden dat het om een reëel verschil gaat.

Een mogelijkheid is de invloed van het seizoen op de totale werkgelegenheid. Om dat te kunnen berekenen is informatie op maandbasis nodig. Een van de weinige bronnen daarvoor zijn de toerisme-indicatoren. Twee daarvan, de hotelbezettingsgraad en het aantal cruistoeristen²⁹, worden verder onderzocht op seizoenbewegingen.

Figuur 20 toont de maandcijfers van beide indicatoren voor de maanden van 2011, zowel oorspronkelijk als seizoengecorrigeerd.

²⁸ Berekend op basis van de 95% betrouwbaarheidsmarge, en op basis van het aandeel van de werkenden in de totale bevolking. Bij 5.900 personen in de steekproef is de nauwkeurigheidsmarge 1,25 procent van de totale bevolking.

²⁹ Bronnen: respectievelijk Curaçao Hotel Association (CHATA) en Curaçao Tourism Board

De seizoencorrectie is uitgevoerd door voor een periode van vijf jaar (2009-2013) een polynomiale trendlijn te berekenen en de gemiddelden van de maandelijkse afwijkingen over die vijf jaar als seizoenfactoren aan te merken. Door deze factoren te gebruiken om de oorspronkelijke maandcijfers te corrigeren resulteren seizoengecorrigeerde maandcijfers. In deze gecorrigeerde maandcijfers zijn dan de trend en de restwaarden (uitschieters of *out-lyers*) nog zichtbaar.

Voor beide toerisme-indicatoren is een duidelijk seizoenpatroon aanwezig. Het grootst is het effect bij het cruisetoerisme. Voor deze indicator fluctueert de seizoenfactor van 2,1 in de maand december (hoogseizoen) tot 0,2 in de maand september (laagseizoen). De relevante maanden voor vergelijking van Census en AKO zijn maart (factor 1,9) en oktober (0,5). Ten tijde van de Census kwamen dus veel meer cruisetoeristen in Curaçao dan ten tijde van de AKO. In oktober 2011 kwamen 80 procent minder cruisetoeristen aan dan in maart. Daarvan is 32 procentpunten toe te schrijven aan seizoenverschillen. Aangezien geen duidelijke trendbeweging waar te nemen is kan de rest worden toegeschreven aan toevallige componenten of een plotselinge verandering in vaarroutes van de cruisemaatschappijen³⁰.

De seizoenfactoren voor de andere indicator, de hotelbezettingsgraad, is minder extreem. De hoogste factor heeft betrekking op de maand februari (1,10), en de laagste op september (0,96). Voor 2011 is daarnaast ook te zien dat door een dalende trend het verschil tussen maart en oktober groter is dan veroorzaakt door de seizoenfactor alleen. De hotelbezettingsgraad was in oktober 2011 daardoor 12 procent lager dan in maart van dat jaar.

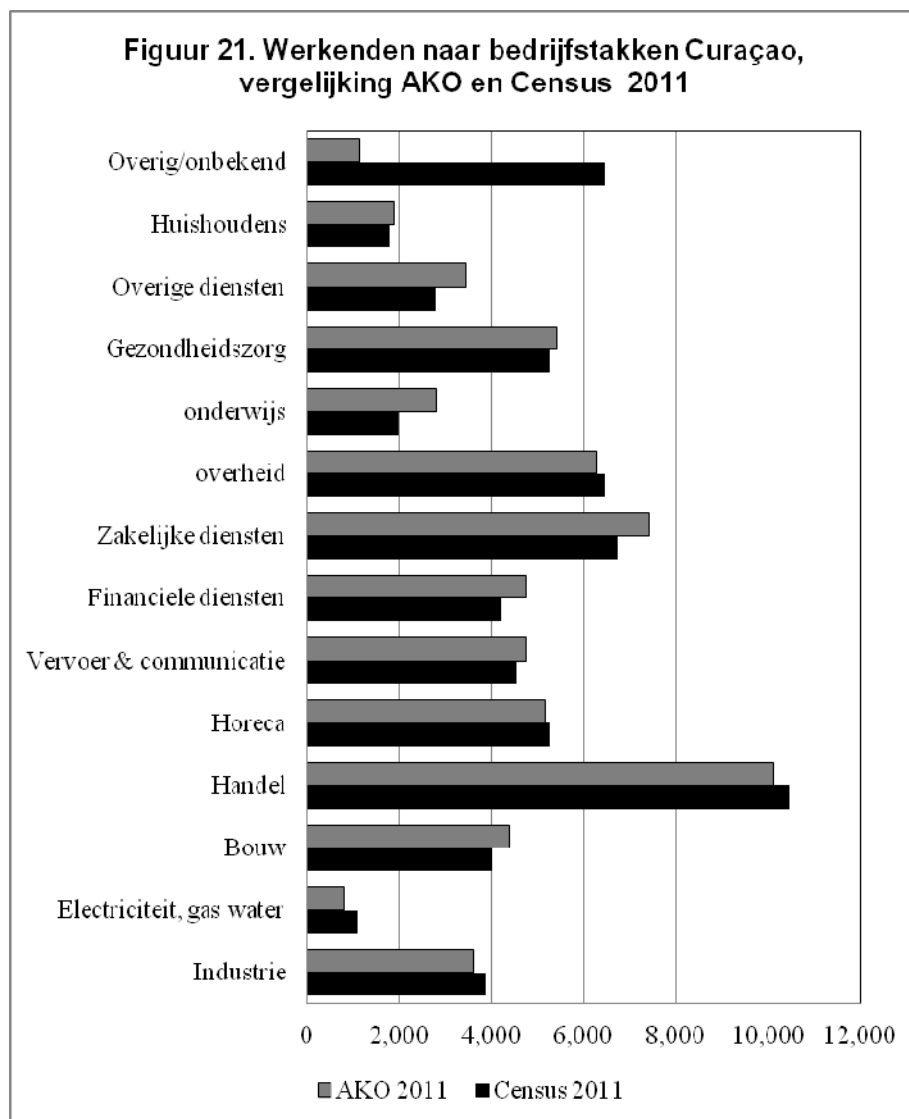
Gemeten aan de gebruikte toerisme-indicatoren kan geconcludeerd worden dat er inderdaad seizoenfluctuaties in de economie van Curaçao voorkomen. Gezien de economische impact die de toeristische “sector” indirect uitoefent op andere bedrijfstakken kan dit ook effect hebben op de activiteiten van deze bedrijfstakken.

³⁰ Dit laatste lijkt inderdaad het geval omdat ook 2012 hetzelfde patroon toont.

Vergelijking van enkele arbeidsmarktvariabelen

In figuur 21 wordt een vergelijking gemaakt van het aantal werkenden naar bedrijfstak volgens het AKO van oktober 2011 en de Census van maart 2011. De aantallen zijn voor zover mogelijk herschikt naar de oude opstelling van ISIC 1996. Er moet rekening gehouden worden met verschillen in uitkomsten die veroorzaakt worden doordat de herindeling van de Censusdata naar de oude classificatie niet helemaal op basis van de beschrijvingen gedaan kan worden. Een detailanalyse is daarom minder zinvol.

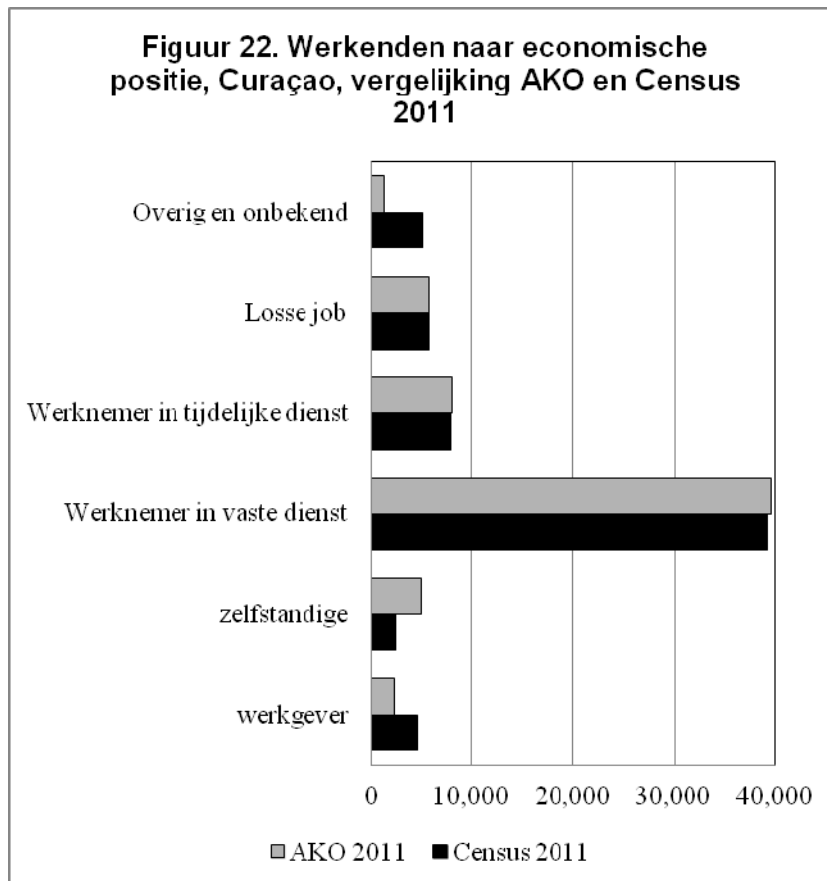
Over het algemeen kan gesteld worden dat zeker voor de belangrijkste bedrijfstakken de verschillen klein genoemd mogen worden. Des te opmerkelijker is het dan dat er een enorm verschil bestaat in de groep overig en onbekend, waarin de kleinere bedrijfstakken zijn opgenomen. De Census telt meer dan vijf maal zoveel werkenden in deze restgroep dan de AKO. Een reden kan zijn dat de AKO de grote groepen overschat en de kleine groepen onderschat.

In figuur 22 wordt eenzelfde vergelijking gemaakt voor de economische positie van werkenden in zowel de AKO als de Census van 2011. Hier valt op dat de groepen werkgever en zelfstandige

samengenomen vrijwel hetzelfde totaal oplevert, maar dat er in de AKO meer zelfstandigen en in de Census meer werkgevers geteld zijn.

Net als bij de indeling naar bedrijfstakken is er ook bij de economische positie een groot verschil bij de restgroep overig en onbekend. De vraag is waarom de verschillen alleen optreden bij de restgroepen. Nader detailonderzoek zal hier antwoord op moeten vinden.

Conclusie

Concluderend kan gesteld worden dat AKO haar bestaansrecht heeft bewezen. Het geeft inzicht in recente ontwikkelingen die door de Census niet goed, en ook niet tijdig, kan worden weergegeven. Door haar steekproefopzet zijn de resultaten alleen op globaler niveau te analyseren en moet rekening gehouden worden met onnauwkeurigheden bij kleinere eenheden. Maar dat is evident voor steekproefonderzoek in het algemeen.

Voor het opsporen van seizoeneffecten die de vergelijking tussen AKO en Census kunnen bemoeilijken zou een halfjaarlijkse AKO aan te bevelen zijn.

Bijlage: Tabellenset

Tabel 43. Bevolking 15 jaar en ouder naar leeftijd en economische status, Curaçao, Census 2011															
Leeftijd	Werkend			Werkzoekend			Economisch niet-actief			Niet opgegeven			Totaal		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
15-19	1.114	898	2.012	311	368	679	4.323	4.384	8.707	4	1	5	5.752	5.651	11.403
20-24	2.034	1.893	3.927	477	615	1.092	1.380	1.673	3.053	6	1	7	3.897	4.182	8.079
25-29	2.616	2.944	5.560	342	537	879	503	765	1.268	3	2	5	3.464	4.248	7.712
30-34	2.804	3.528	6.332	222	399	621	325	701	1.026	2	0	2	3.353	4.628	7.981
35-39	3.625	4.322	7.947	262	470	732	421	833	1.254	9	0	9	4.317	5.625	9.942
40-44	4.205	4.806	9.011	251	506	757	386	962	1.348	3	1	4	4.845	6.275	11.120
45-49	4.721	5.245	9.966	264	612	876	613	1.322	1.935	4	0	4	5.602	7.179	12.781
50-54	4.226	4.471	8.697	231	452	683	726	1.816	2.542	3	1	4	5.186	6.740	11.926
55-59	3.400	3.328	6.728	172	305	477	952	2.216	3.168	5	0	5	4.529	5.849	10.378
60-64	1.665	1.278	2.943	87	136	223	2.370	3.577	5.947	3	2	5	4.125	4.993	9.118
65+	1.105	686	1.791	47	57	104	7.491	11.333	18.824	4	5	9	8.647	12.081	20.728
Totaal	31.515	33.399	64.914	2.666	4.457	7.123	19.490	29.582	49.072	46	13	59	53.717	67.451	121.168

Tabel 44. Bevolking 15 jaar en ouder naar leeftijd, geslacht, participatiegraad, werkloosheidspercentage en arbeidsparticipatie, Curaçao, Census 2011.									
	Participatiegraad			Werkloosheidspercentage			Arbeidsparticipatie (netto)		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
15-19	24,8	22,4	23,6	21,8	29,1	25,2	19,4	15,9	17,6
20-24	64,4	60,0	62,1	19,0	24,5	21,8	52,2	45,3	48,6
25-29	85,4	81,9	83,5	11,6	15,4	13,7	75,5	69,3	72,1
30-34	90,2	84,9	87,1	7,3	10,2	8,9	83,6	76,2	79,3
35-39	90,0	85,2	87,3	6,7	9,8	8,4	84,0	76,8	79,9
40-44	92,0	84,7	87,8	5,6	9,5	7,7	86,8	76,6	81,0
45-49	89,0	81,6	84,8	5,3	10,4	8,1	84,3	73,1	78,0
50-54	85,9	73,0	78,7	5,2	9,2	7,3	81,5	66,3	72,9
55-59	78,9	62,1	69,4	4,8	8,4	6,6	75,1	56,9	64,8
60-64	42,5	28,3	34,7	5,0	9,6	7,0	40,4	25,6	32,3
65+	13,3	6,2	9,1	4,1	7,7	5,5	12,8	5,7	8,6
Totaal	63,6	56,1	59,5	7,8	11,8	9,9	58,7	49,5	53,6

Tabel 45. Bevolking 15 jaar en ouder naar economische status, geslacht en bruto maandinkomen, Curaçao, Census 2011															
Bruto maandinkomen	Werkend			Werkzoekend			Economisch niet-actief			Niet opgegeven			Totaal		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Geen inkomen	625	479	1.104	1.836	2.651	4.487	6.556	9.835	16.391	25	4	29	9.042	12.969	22.011
1-500	890	1.351	2.241	317	1.001	1.318	1.535	2.951	4.486	8	1	9	2.750	5.304	8.054
501-1000	2.058	4.221	6.279	214	457	671	4.523	10.464	14.987	0	2	2	6.795	15.144	21.939
1001-1500	3.752	5.658	9.410	87	94	181	846	1.191	2.037	0	0	0	4.685	6.943	11.628
1501-2000	5.139	4.813	9.952	67	61	128	1.021	1.118	2.139	1	0	1	6.228	5.992	12.220
2001-2500	2.888	2.383	5.271	27	29	56	674	578	1.252	0	0	0	3.589	2.990	6.579
2501-3000	2.502	2.506	5.008	17	16	33	774	691	1.465	0	0	0	3.293	3.213	6.506
3001-3500	2.658	3.052	5.710	15	19	34	661	566	1.227	1	0	1	3.335	3.637	6.972
3501-4000	238	219	457	5	1	6	134	129	263	0	0	0	377	349	726
4001-4500	2.600	2.728	5.328	15	29	44	599	462	1.061	1	0	1	3.215	3.219	6.434
4501-5000	184	176	360	2	5	7	72	67	139	0	0	0	258	248	506
5001-7500	3.749	3.333	7.082	15	10	25	822	395	1.217	0	0	0	4.586	3.738	8.324
Meer dan 7500	3.436	1.719	5.155	27	50	77	552	432	984	0	0	0	4.015	2.201	6.216
Niet opgegeven	796	761	1.557	22	34	56	721	703	1.424	10	6	16	1.549	1.504	3.053
Totaal	31.515	33.399	64.914	2.666	4.457	7.123	19.490	29.582	49.072	46	13	59	53.717	67.451	12.116

Tabel 46. Werkende bevolking 15 jaar en ouder naar leeftijd, geslacht en opleidingsniveau, Curaçao, Census 2011						
Opleidingsniveau	Leeftijdsklassen					
	15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	65+	Totaal
Man						
Basisonderwijs of minder	149	438	895	1.213	287	3.878
Secundair onderwijs, eerste niveau	1.034	2.010	3.096	3.836	357	12.361
Secundair onderwijs, tweede niveau	698	1.765	2.076	2.047	179	7.726
Tertiair onderwijs, eerste niveau	66	923	1.295	1.301	198	4.638
Tertiair onderwijs, tweede niveau	5	157	361	438	67	1.306
Tertiair onderwijs, postdoctoraal	0	1	17	15	8	60
Onbekend	1.196	126	90	97	9	1.546
Totaal	3.148	5.420	7.830	8.947	1.105	31.515
Vrouw						
Basisonderwijs of minder	83	422	982	1.332	237	3.939
Secundair onderwijs, eerste niveau	499	1.546	3.188	4.200	266	11.713
Secundair onderwijs, tweede niveau	740	2.465	2.765	2.314	78	9.220
Tertiair onderwijs, eerste niveau	152	1.483	1.642	1.395	81	5.433
Tertiair onderwijs, tweede niveau	17	248	392	315	18	1.131
Tertiair onderwijs, postdoctoraal	0	1	10	10	0	23
Onbekend	1.300	307	149	150	6	1.940
Totaal	2.791	6.472	9.128	9.716	686	33.399
Totaal						
Basisonderwijs of minder	232	860	1.877	2.545	524	7.817
Secundair onderwijs, eerste niveau	1.533	3.556	6.284	8.036	623	24.074
Secundair onderwijs, tweede niveau	1.438	4.230	4.841	4.361	257	16.946
Tertiair onderwijs, eerste niveau	218	2.406	2.937	2.696	279	10.071
Tertiair onderwijs, tweede niveau	22	405	753	753	85	2.437
Tertiair onderwijs, postdoctoraal	0	2	27	25	8	83
Onbekend	2.496	433	239	247	15	3.486
Totaal	5.939	11.892	16.958	18.663	1.791	64.914

Tabel 47. Werkende bevolking naar leeftijd, geslacht en bedrijfstakken, Curaçao, Census 2011

Tabel 47. Werkende bevolking naar leeftijd, geslacht en bedrijfstakken, Curaçao, Census 2011.															
Bedrijfstak	15-24			25-44			45-64			65+			Totaal		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Landbouw, bosbouw, visserij	6	4	10	56	26	82	77	16	93	8	2	10	147	48	195
Mijnbouw	3	0	3	17	2	19	21	3	24	1	0	1	42	5	47
Industrie	186	48	234	1.249	430	1.679	1.491	375	1.866	81	29	110	3.007	882	3.889
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	13	2	15	152	72	224	203	65	268	0	0	0	368	139	507
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	10	2	12	159	62	221	310	50	360	3	0	3	482	114	596
Bouwnijverheid	322	17	339	1.653	189	1.842	1.590	137	1.727	83	10	93	3.648	353	4.001
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	492	476	968	2.159	2.698	4.857	1.787	2.149	3.936	214	147	361	4.652	5.470	10.122
Vervoer en opslag	125	65	190	748	466	1.214	801	366	1.167	47	8	55	1.721	905	2.626
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	364	542	906	813	1.695	2.508	629	1.107	1.736	55	37	92	1.861	3.381	5.242
Informatie en communicatie	71	50	121	622	449	1.071	374	284	658	32	25	57	1.099	808	1.907
Financiële activiteiten en verzekeringen	36	104	140	656	1.573	2.229	640	1.120	1.760	37	25	62	1.369	2.822	4.191
Exploitatie van en handel in onroerend goed	18	13	31	202	198	400	217	176	393	22	7	29	459	394	853
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	45	70	115	472	740	1.212	467	478	945	108	36	144	1.092	1.324	2.416
Administratieve en ondersteunende diensten	174	63	237	822	654	1.476	833	758	1.591	117	37	154	1.946	1.512	3.458
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	158	65	223	1.209	1.473	2.682	1.726	1.791	3.517	26	31	57	3.119	3.360	6.479
Onderwijs	21	50	71	155	652	807	296	733	1.029	39	22	61	511	1.457	1.968
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	36	243	279	343	1.852	2.195	542	2.128	2.670	45	76	121	966	4.299	5.265
Kunst, amusement en recreatie	57	147	204	213	473	686	229	414	643	37	23	60	536	1.057	1.593
Overige diensten	64	63	127	219	398	617	130	295	425	17	23	40	430	779	1.209
Huishoudens als werkgever; productie van goederen en diensten voor eigen gebruik	15	20	35	56	611	667	72	946	1.018	8	64	72	151	1.641	1.792
Activiteiten van extraterritoriale organisaties	3	3	6	28	16	44	40	11	51	5	0	5	76	30	106
Niet opgegeven	929	744	1.673	1.247	871	2.118	1.537	920	2.457	120	84	204	3.833	2.619	6.452
Totaal	3.148	2.791	5.939	13.250	15.600	28.850	14.012	14.322	28.334	1.105	686	1.791	31.515	33.399	64.914

Tabel 48. Werkenden naar leeftijd, geslacht en economische positie, Curaçao, Census 2011

Economische positie	15-24			25-44			45-64			65+			Totaal		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Werkgever	45	26	71	1.103	593	1.696	1.644	778	2.422	276	87	363	3.068	1.484	4.552
Zelfstandige	21	15	36	579	365	944	816	458	1.274	137	59	196	1.553	897	2.450
Werknemer in vaste dienst	838	663	1.501	8.072	10.592	18.664	8.376	10.056	18.432	345	295	640	17.631	21.606	39.237
Werknemer in tijdelijke dienst	658	704	1.362	1.532	2.200	3.732	1.178	1.472	2.650	131	104	235	3.499	4.480	7.979
Losse job	674	461	1.135	1.196	785	1.981	1.423	897	2.320	151	87	238	3.444	2.230	5.674
Onbetaalde familiewerker	28	26	54	25	49	74	37	49	86	6	11	17	96	135	231
Contract voor minder dan 6 maanden	35	38	73	65	104	169	43	33	76	5	2	7	148	177	325
Contract voor 6 maanden en langer	158	169	327	448	623	1.071	238	287	525	12	10	22	856	1.089	1.945
Stagiair	50	29	79	5	15	20	2	1	3	0	0	0	57	45	102
Overig en onbekend	32	38	70	100	116	216	117	128	245	28	19	47	277	301	578
Niet opgegeven	609	622	1.231	125	158	283	138	163	301	14	12	26	886	955	1.841
Totaal	3.148	2.791	5.939	13.250	15.600	28.850	14.012	14.322	28.334	1.105	686	1.791	31.515	33.399	64.914

Tabel 49. Werkenden naar leeftijd, geslacht en geboorteland, Curaçao, Census 2011

Geboorteland	15-24			25-44			45-64			65+			Totaal		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Aruba	9	16	25	101	152	253	213	288	501	23	19	42	346	475	821
Caribisch Nederland	15	33	48	101	175	276	161	193	354	25	13	38	302	414	716
Curaçao	2.381	2.039	4.420	8.793	10.488	19.281	10.808	10.323	21.131	772	488	1.260	22.754	23.338	46.092
Sint Maarten	18	18	36	25	30	55	9	11	20	4	0	4	56	59	115
Nederland	16	228	391	1.046	989	2.035	909	532	1.441	89	41	130	2.207	1.790	3.997
Dominicaanse Republiek	120	129	249	478	1.142	1.620	191	924	1.115	10	32	42	799	2.227	3.026
Colombia	132	104	236	584	932	1.516	327	737	1.064	29	24	53	1.072	1.797	2.869
Haïti	32	38	70	523	307	830	311	174	485	7	3	10	873	522	1.395
Suriname	35	16	51	216	248	464	160	229	389	28	10	38	439	503	942
Venezuela	48	45	93	252	247	499	142	127	269	12	2	14	454	421	875
Jamaica	51	32	83	165	287	452	39	292	331	1	6	7	256	617	873
India	17	1	18	201	62	263	107	35	142	9	1	10	334	99	433
Andere landen	86	62	148	747	525	1.272	621	446	1.067	96	47	143	1.550	1.080	2.630
Niet opgegeven	41	30	71	18	16	34	14	11	25	0	0	0	73	57	130
Totaal	3.148	2.791	5.939	13.250	15.600	28.850	14.012	14.322	28.334	1.105	686	1.791	31.515	33.399	64.914

Tabel50. Werkenden naar leeftijd, geslacht en periode gewerkt in voorgaande 12 maanden, Curaçao, Census 2011															
Periode gewerkt in voorgaande 12 maanden	15-24			25-44			45-64			65+			Totaal		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
6 maanden of langer gewerkt	1.734	1.466	3.200	12.200	14.421	26.621	12.854	13.480	26.334	913	572	1.485	27.701	29.939	57.640
Minder dan 6 maanden gewerkt	558	528	1.086	765	886	1.651	667	507	1.174	67	48	115	2.057	1.969	4.026
Niet opgegeven	856	797	1.653	285	293	578	491	335	826	125	66	191	1.757	1.491	3.248
Totaal	3.148	2.791	5.939	13.250	15.600	28.850	14.012	14.322	28.334	1.105	686	1.791	31.515	33.399	64.914

Tabel 51. Werkenden naar leeftijd, geslacht en beroepsgroep, Curaçao, Census 2011															
Beroepsgroep	15-24			25-44			45-64			65+			Totaal		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Beroepen bij de strijdkrachten	39	0	39	119	17	136	80	3	83	1	0	1	239	20	259
Managers en leidinggevenden	30	23	53	1.118	896	2.014	1.696	967	2.663	167	63	230	3.011	1.949	4.960
Intellectuele, wetenschappelijke en artistieke ..	38	81	119	1.077	2.136	3.213	1.423	1.826	3.249	163	73	236	2.701	4.116	6.817
Technici en vakspecialisten	177	144	321	1.952	2.104	4.056	2.164	1.738	3.902	113	51	164	4.406	4.037	8.443
Administratief personeel	213	471	684	974	3.613	4.587	866	2.843	3.709	66	130	196	2.119	7.057	9.176
Dienstverlenend personeel, verkopers	562	1.174	1.736	2.100	4.306	6.406	2.016	3.260	5.276	231	158	389	4.909	8.898	13.807
Geschoold personeel in landbouw, visserij	8	1	9	85	11	96	109	14	123	6	0	6	208	26	234
Ambachtslieden	628	36	664	3.068	250	3.318	3.101	315	3.416	178	21	199	6.975	622	7.597
Bedieners van machines en installaties	150	20	170	1.046	172	1.218	1.198	260	1.458	65	6	71	2.459	458	2.917
Elementaire beroepen	561	154	715	1.366	1.997	3.363	999	3.009	4.008	86	152	238	3.012	5.312	8.324
Niet opgegeven	742	687	1.429	345	98	443	360	87	447	29	32	61	1.476	904	2.380
Totaal	3.148	2.791	5.939	13.250	15.600	28.850	14.012	14.322	28.334	1.105	686	1.791	31.515	33.399	64.914

Tabel 52. Werkende bevolking naar geslacht, beroepsgroep en bruto maandinkomen, Curaçao, Census 2011

Tabel 52. Werkende bevolking naar geslacht, beroepsgroep en bruto maandinkomen, Curaçao, Census 2011															
Beroepsgroep	Totaal bruto maandinkomen (categorieën)														
	Geen	1 - 500	501 - 1000	1001 - 1500	1501 - 2000	2001 - 2500	2501 - 3000	3001 - 3500	3501 - 4000	4001 - 4500	4501 - 5000	5001 - 7500	mee r dan 7500	niet opgegeven	Totaal
Man															
Beroepen bij de strijdkrachten	8	0	9	11	7	8	12	9	1	8	2	36	126	2	239
Managers en leidinggevenden	61	25	46	64	93	99	129	226	10	330	14	705	1.167	42	3.011
Intellectuele, wetenschappelijke en artistieke ..	40	24	54	40	89	67	112	234	18	333	30	806	827	27	2.701
Technici en vakspecialisten	71	52	110	167	242	232	393	573	29	758	37	1.141	579	22	4.406
Administratief personeel	24	48	92	289	413	215	240	234	19	225	9	214	89	8	2.119
Dienstverlenend personeel, verkopers	68	137	349	812	1.032	510	475	511	45	351	20	376	201	22	4.909
Geschoold personeel in landbouw, visserij	7	23	34	42	45	13	12	9	2	6	0	8	5	2	208
Ambachtslieden	158	270	711	977	1.641	1.076	643	517	64	321	50	269	235	43	6.975
Bedieners van machines en installaties	24	37	152	389	577	328	272	228	15	184	11	137	87	18	2.459
Elementaire beroepen	65	213	390	807	809	257	154	86	25	58	10	39	87	12	3.012
Niet opgegeven	99	61	111	154	191	83	60	31	10	26	1	18	33	598	1.476
Totaal	625	890	2.058	3.752	5.139	2.888	2.502	2.658	238	2.600	184	3.749	3.436	796	31.515
Vrouw															
Beroepen bij de strijdkrachten	1	0	1	0	2	1	0	1	4	0	0	6	4	0	20
Managers en leidinggevenden	45	25	54	56	113	67	107	155	10	245	8	597	442	25	1.949
Intellectuele, wetenschappelijke en artistieke ..	37	41	125	110	144	146	261	620	43	805	60	1.174	531	19	4.116
Technici en vakspecialisten	46	56	134	188	308	308	489	756	30	669	34	777	231	11	4.037
Administratief personeel	70	105	355	746	1.206	938	1.022	1.056	73	740	43	520	156	27	7.057
Dienstverlenend personeel, verkopers	132	461	1.575	2.549	1.915	685	516	386	43	206	22	187	188	33	8.898
Geschoold personeel in landbouw, visserij	3	0	7	7	4	1	0	1	0	0	0	1	2	0	26
Ambachtslieden	11	50	117	200	129	34	13	17	2	13	2	13	15	6	622
Bedieners van machines en installaties	9	13	71	121	128	37	29	15	2	17	0	6	8	2	458

Elementaire beroepen	49	564	1.7	1.6	839	161	61	36	8	26	5	46	129	11	5.31
			34	43											2
Niet opgegeven	76	36	48	38	25	5	8	9	4	7	2	6	13	627	904
Totaal	479	1.3	4.2	5.6	4.8	2.3	2.5	3.0	21	2.7	17	3.3	1.7	761	33.3
		51	21	58	13	83	06	52	9	28	6	33	19		99
Totaal															
Beroepen bij de strijdkrachten	9	0	10	11	9	9	12	10	5	8	2	42	130	2	259
Managers en leidinggevenden	106	50	100	120	206	166	236	381	20	575	22	1.3	1.6	67	4.96
												02	09		0
Intellectuele, wetenschappelijke en artistieke ...	77	65	179	150	233	213	373	854	61	1.1	90	1.9	1.3	46	6.81
										38		80	58		7
Technici en vakspecialisten	117	108	244	355	550	540	882	1.3	59	1.4	71	1.9	810	33	8.44
								29		27		18			3
Administratief personeel	94	153	447	1.0	1.6	1.1	1.2	1.2	92	965	52	734	245	35	9.17
				35	19	53	62	90							6
Dienstverlenend personeel, verkopers	200	598	1.9	3.3	2.9	1.1	991	897	88	557	42	563	389	55	13.8
			24	61	47	95									07
Geschoold personeel in landbouw, visserij	10	23	41	49	49	14	12	10	2	6	0	9	7	2	234
Ambachtslieden	169	320	828	1.1	1.7	1.1	656	534	66	334	52	282	250	49	7.59
				77	70	10									7
Bedieners van machines en installaties	33	50	223	510	705	365	301	243	17	201	11	143	95	20	2.91
															7
Elementaire beroepen	114	777	2.1	2.4	1.6	418	215	122	33	84	15	85	216	23	8.32
			24	50	48										4
Niet opgegeven	175	97	159	192	216	88	68	40	14	33	3	24	46	1.225	2.38
															0
Totaal	1.104	2.2	6.2	9.4	9.9	5.2	5.0	5.7	45	5.3	36	7.0	5.1	1.557	64.9
		41	79	10	52	71	08	10	7	28	0	82	55		14

Tabel 53. Werkenden naar leeftijd, geslacht en lengte van de werkweek, Curaçao, Census 2011

Aantal uren werk per week	15-24			25-44			45-64			65+			Totaal		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
25 uur of minder	644	684	1.328	797	1.819	2.616	1.254	2.409	3.663	346	306	652	3.041	5.218	8.259
26-39 uur	189	244	433	534	1.359	1.893	835	1.479	2.314	112	70	182	1.670	3.152	4.822
40 uur	1.324	935	2.259	8.879	10.048	18.927	8.849	8.489	17.338	415	192	607	19.467	19.664	39.131
41-45 uur	68	56	124	514	488	1.002	516	374	890	40	20	60	1.138	938	2.076
46 en meer uur	923	872	1.795	2.526	1.886	4.412	2.558	1.571	4.129	192	98	290	6.199	4.427	10.626
Totaal	3.148	2.791	5.939	13.250	15.600	28.850	14.012	14.322	28.334	1.105	686	1.791	31.515	33.399	64.914

Tabel 54. Werkenden naar leeftijd, geslacht en soort vervoer naar het werk, Curaçao, Census 2011

Soort vervoer	15-24			25-44			45-64			65+			Totaal		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Werkt thuis	48	29	77	490	604	1.094	730	812	1.542	172	112	284	1.440	1.557	2.997
Auto/vrachtauto als chauffeur	939	696	1.635	9.256	9.620	18.876	9.787	8.595	18.382	674	296	970	20.656	19.207	39.863
Auto/vrachtauto van iemand in het huishouden	351	440	791	504	1.369	1.873	398	1.013	1.411	34	40	74	1.287	2.862	4.149
Auto/vrachtauto van iemand anders	259	121	380	680	479	1.159	558	362	920	29	37	66	1.526	999	2.525
Openbaar vervoer	315	357	672	672	1.351	2.023	750	1.309	2.059	46	60	106	1.783	3.077	4.860
Kleine bus, taxi	240	310	550	520	1.170	1.690	542	1.196	1.738	41	55	96	1.343	2.731	4.074
Motor, scooter, bromfiets	21	1	22	56	9	65	29	4	33	1	0	1	107	14	121
Fiets	51	0	51	96	6	102	52	6	58	1	0	1	200	12	212
Te voet	177	117	294	455	527	982	595	597	1.192	58	45	103	1.285	1.286	2.571
Anders	50	12	62	259	161	420	301	155	456	22	8	30	632	336	968
Niet opgegeven	697	708	1.405	262	304	566	270	273	543	27	33	60	1.256	1.318	2.574
Totaal	3.148	2.791	5.939	13.250	15.600	28.850	14.012	14.322	28.334	1.105	686	1.791	31.515	33.399	64.914

Tabel 55. Werkenden naar leeftijd, geslacht en meer of minder uren per week werken, Curaçao, Census 2011

meer of minder uren per week werken	15-24			25-44			45-64			65+			Totaal		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Ja, meer uren	526	444	970	2.007	2.087	4.094	1.611	1.413	3.024	52	25	77	4.196	3.969	8.165
Ja, minder uren	74	76	150	708	1.256	1.964	1.030	1.123	2.153	112	49	161	1.924	2.504	4.428
Nee, geen van beiden	1.824	1.548	3.372	10.130	11.815	21.945	10.935	11.404	22.339	909	578	1.487	23.798	25.345	49.143
Niet opgegeven	724	723	1.447	405	442	847	436	382	818	32	34	66	1.597	1.581	3.178
Totaal	3.148	2.791	5.939	13.250	15.600	28.850	14.012	14.322	28.334	1.105	686	1.791	31.515	33.399	64.914

Tabel 56. Bevolking 15 jaar en ouder naar economische status en geozone, arbeidsmarkratio's, Curaçao, Census 2011

Geozone	Economische status					Ratio's		
	Werkend	Werkzoekend	Economisch niet-actief	Niet opgegeven	Totaal	Aandeel werkenden	Werkloosheids-percentage	Aandeel economisch niet-actieven
Westpunt	264	46	296	0	606	43,6	14,8	48,8
Lagun	139	9	120	0	268	51,9	6,1	44,8
Flip	176	59	255	0	490	35,9	25,1	52,0
Tera Pretu	104	26	78	0	208	50,0	20,0	37,5
Lelienberg	426	47	427	0	900	47,3	9,9	47,4
Soto	823	138	769	0	1.730	47,6	14,4	44,5
Pannekoek	139	16	155	0	310	44,8	10,3	50,0
Barber	949	112	823	0	1.884	50,4	10,6	43,7
St. Willibrordus	249	25	201	0	475	52,4	9,1	42,3
Tera Cora	1.990	192	1.240	0	3.422	58,2	8,8	36,2
Souax	2.386	285	1.324	0	3.995	59,7	10,7	33,1
St. Michiel	2.562	262	1.754	0	4.578	56,0	9,3	38,3
Piscadera Baai	315	46	254	0	615	51,2	12,7	41,3
Fortuna	1.082	315	921	0	2.318	46,7	22,5	39,7
Rancho	1.737	91	754	0	2.582	67,3	5,0	29,2
Ronde Klip	319	31	213	0	563	56,7	8,9	37,8
Brievengat	1.838	240	1.742	2	3.822	48,1	11,5	45,6
Maria Maai	513	58	446	0	1.017	50,4	10,2	43,9
Muizenberg	1.048	161	1.006	0	2.215	47,3	13,3	45,4
Stenen Koraal	1.801	183	1.487	2	3.473	51,9	9,2	42,8
Mahuma	2.753	262	1.980	0	4.995	55,1	8,7	39,6
Groot Piscadera	1.136	117	1.039	9	2.301	49,4	9,3	45,2

Paradijs	960	111	680	0	1.751	54,8	10,4	38,8
Wanapa	1.861	182	1.488	0	3.531	52,7	8,9	42,1
Buena Vista	1.941	284	1.601	1	3.827	50,7	12,8	41,8
Kanga/Dein	994	104	733	0	1.831	54,3	9,5	40,0
Suffisant	1.546	137	1.216	0	2.899	53,3	8,1	41,9
Mon Repos	1.500	108	1.121	0	2.729	55,0	6,7	41,1
Bonam	3.562	409	2.518	0	6.489	54,9	10,3	38,8
Rosendaal	772	135	598	0	1.505	51,3	14,9	39,7
Groot Kwartier	1.065	109	981	2	2.157	49,4	9,3	45,5
Mahaai	1.314	49	906	2	2.271	57,9	3,6	39,9
Sta. Rosa	2.243	257	1.542	3	4.045	55,5	10,3	38,1
Kwarchi	1.014	100	689	0	1.803	56,2	9,0	38,2
Montaña Abou	1.990	270	1.230	0	3.490	57,0	11,9	35,2
Labadera	1.247	92	829	0	2.168	57,5	6,9	38,2
Seru Lora	1.311	84	877	0	2.272	57,7	6,0	38,6
Zeelandia	286	9	286	0	581	49,2	3,1	49,2
Wishi	887	124	640	0	1.651	53,7	12,3	38,8
Habaai	418	50	575	0	1.043	40,1	10,7	55,1
Mundo Nobo	1.134	119	903	0	2.156	52,6	9,5	41,9
Domi	502	59	480	0	1.041	48,2	10,5	46,1
Otrobanda	516	86	561	5	1.168	44,2	14,3	48,0
Punda	38	8	44	0	90	42,2	17,4	48,9
Scharloo	229	30	180	0	439	52,2	11,6	41,0
Parera	103	9	105	0	217	47,5	8,0	48,4
Berg Altena	1.106	171	958	2	2.237	49,4	13,4	42,8
Saliña	1.213	86	792	0	2.091	58,0	6,6	37,9
Dominguito	1.472	81	1.030	0	2.583	57,0	5,2	39,9
Rooi Santu	1.350	130	759	0	2.239	60,3	8,8	33,9
Koraal Specht	830	195	1.520	27	2.572	32,3	19,0	59,1
Steenrijk	1.469	223	1.393	0	3.085	47,6	13,2	45,2
Koraal Partier	2.017	126	975	0	3.118	64,7	5,9	31,3
Montaña Rey	2.361	230	1.682	1	4.274	55,2	8,9	39,4
Seru Grandi	958	128	746	0	1.832	52,3	11,8	40,7
Spaanse Water	1.613	57	761	0	2.431	66,4	3,4	31,3
Oostpunt	222	33	186	0	441	50,3	12,9	42,2
Totaal	64.914	7.123	49.072	59	121.168	53,6	9,9	40,5

Tabel 57. Werkzoekenden naar leeftijd, geslacht en periode gewerkt in de voorgaande 12 maanden, Curaçao, Census 2011

Periode gewerkt in voorgaande 12 maanden	15-24			25-44			45-64			65+			Totaal		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
6 maanden en langer	95	100	195	183	304	487	126	203	329	2	6	8	406	613	1.019
Minder dan 6 maanden	122	141	263	207	282	489	157	158	315	4	1	5	490	582	1.072
Niet gewerkt	569	739	1.308	685	1.319	2.004	466	1.141	1.607	38	49	87	1.758	3.248	5.006
Niet opgegeven	2	3	5	2	7	9	5	3	8	3	1	4	12	14	26
Totaal	788	983	1.771	1.077	1.912	2.989	754	1.505	2.259	47	57	104	2.666	4.457	7.123

Tabel 58. Werkzoekenden naar leeftijd, geslacht en op welke manier naar werk gezocht in voorgaande maand, Curaçao, Census 2011

Op welke manier naar werk gezocht in de voorgaande maand	15-24			25-44			45-64			65+			Totaal		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Bij bedrijven langs gegaan	349	414	763	389	707	1.096	244	447	691	8	15	23	990	1.583	2.573
Brieven geschreven naar bedrijven	127	217	344	185	364	549	68	216	284	6	6	12	386	803	1.189
Op advertenties gereageerd	64	119	183	112	222	334	72	214	286	5	1	6	253	556	809
Zelf advertenties geplaatst	3	9	12	9	32	41	9	26	35	0	0	0	21	67	88
Via arbeidsbureau	17	30	47	48	116	164	38	106	144	2	1	3	105	253	358
Via familie, vrienden	124	78	202	136	123	259	131	198	329	10	14	24	401	413	814
Via uitzendbureau	30	55	85	70	137	207	33	81	114	1	1	2	134	274	408
Anders	49	46	95	60	98	158	100	108	208	6	11	17	215	263	478
Voorgaande maand niet naar werk gezocht	21	13	34	66	106	172	56	103	159	8	5	13	151	227	378
Niet opgegeven	4	2	6	2	7	9	3	6	9	1	3	4	10	18	28
Totaal	788	983	1.771	1.077	1.912	2.989	754	1.505	2.259	47	57	104	2.666	4.457	7.123

Tabel 59. Werkzoekenden naar leeftijd, geslacht en geboorteplaats, Curaçao, Census 2011

Geboorteplaats	15-24			25-44			45-64			65+			Totaal		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Aruba	4	5	9	6	8	14	8	23	31	0	0	0	18	36	54
Caribisch Nederland	5	10	15	6	21	27	7	15	22	3	1	4	21	47	68
Curaçao	663	797	1.460	913	1.364	2.277	659	1.060	1.719	39	44	83	2.274	3.265	5.539
Sint Maarten	7	9	16	3	3	6	0	0	0	0	0	0	10	12	22
Nederland	33	37	70	34	47	81	13	21	34	1	0	1	81	105	186
Dominicaanse Republiek	35	37	72	26	190	216	10	187	197	0	9	9	71	423	494
Colombia	10	27	37	22	89	111	10	75	85	3	2	5	45	193	238
Haïti	8	17	25	21	60	81	14	28	42	0	0	0	43	105	148
Suriname	2	7	9	8	18	26	7	11	18	1	0	1	18	36	54
Jamaica	10	15	25	4	24	28	1	28	29	0	0	0	15	67	82
Venezuela	5	9	14	14	40	54	5	22	27	0	0	0	24	71	95
Andere	6	9	15	19	47	66	19	35	54	0	1	1	44	92	136
Niet opgegeven	0	4	4	1	1	2	1	0	1	0	0	0	2	5	7
Totaal	788	983	1.771	1.077	1.912	2.989	754	1.505	2.259	47	57	104	2.666	4.457	7.123

Tabel 60. Economisch niet-actieven naar leeftijd, geslacht en periode gewerkt in de voorgaande 12 maanden, Curaçao, Census 2011

Periode gewerkt in voorgaande 12 maanden	15-24			25-44			45-64			65+			Totaal		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
6 maanden en langer	102	93	195	199	294	493	403	475	878	165	176	341	869	1.038	1.907
Minder dan 6 maanden	199	186	385	130	181	311	261	255	516	72	65	137	662	687	1.349
Niet gewerkt	5.357	5.740	11.097	1.147	2.630	3.777	3.824	8.063	11.887	7.187	11.027	18.214	17.515	27.460	44.975
Niet opgegeven	45	38	83	159	156	315	173	138	311	67	65	132	444	397	841
Totaal	5.703	6.057	11.760	1.635	3.261	4.896	4.661	8.931	13.592	7.491	11.333	18.824	19.490	29.582	49.072

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS CURAÇAO
Fort Amsterdam z/n | Willemstad | Curaçao
Tel: (+599-9) 461-1031 | Fax: (+599-9) 461-1696
Email: info@cbs.cw | www.cbs.cw